

TELE **DZIENNIK POMORSKI**
WYDAWNICTWO POMORSKI

Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 23, ul. Żeromskiego 36 b

Cukiernia
Zapraszamy codziennie od 10.00 do 18.30.
soboty: 10.00 - 18.00, niedziele: 10.00 - 18.00 (ul. Żeromskiego 8.00 - 16.00).
Oferujemy 49 rodzajów ciast. Przyjmujemy zamówienia na wypięki

Redakcja „Kuriera Kwidzyńskiego” poszukuje korespondentów z terenu gmin: Gardeja, Susz, Kisielice, Prabuty, Sadlinki, Kwidzyn, Ryjewo.
Kontakt: tel. (055) 279-30-59 lub 279-22-64

WARMIA 2

82-500 Kwidzyn
ul. Staszica 18 A
tel. (055) 279-29-61
NOWO OTWARNA
HURTOWNIA
CHEMICZNO-KOSMETYCZNA
ZAPRASZA DO WSPÓŁPRACY SKLEPY I ZAKŁADY PRACY

KURIER
DZIENNIK POMORSKI
Kwidzyński
TYGODNIK

ROSK
AUTORYZOWANY DEALER TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH
era GSM
KWIDZYN UL. TARGOWA 26
tel.-fax (0-55) 279 32 45

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK VII • NR10/348 • TEL./FAX 279-30-59, TEL. 279-22-64 • 5.03.1998 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

Poparcie dla reformy administracyjnej

Zarząd Kwidzyna zamierza przedstawić na najbliższej sesji Rady Miejskiej projekt uchwały, w której zostanie wyrażone poparcie dla reformy administracji.
str. 3

Ryjewo - dłużnicy do eksmisji

Zakład Budżetowy „Pomocznia” w Ryjewie zapowiada w tym roku wobec nie płaćących komunalnych rygorystyczne podejście do egzekucji długów z eksmisjami włącznie.
str. 2

Przedszkola pod samorządową lupą

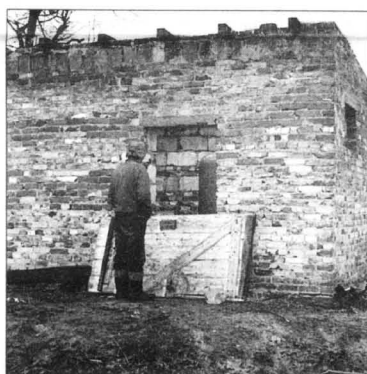
W minionym roku szkolnym do kwidzyńskich przedszkoli uczęszczało 1 254 dzieci, o 181 więcej niż w roku szkolnym 1995/1996. Dzieci przebywały w 9 przedszkolach, w tym 3 samorządowych, 4 niepublicznych prowadzonych przez Fundację „Oświata” i w 2 prywatnych.
str. 5

Dwa dni wyróżnień

Ponad 150 osobom wręczono w dniach 20 i 21 lutego nagrody burmistrza miasta i przewodniczącego Rady Miejskiej za wybitne osiągnięcia. Nagrody przyznano w dziedzinie kultury, oświaty i sportu. Była to już ósma edycja swoistego plebscytu na człowieka roku.
str. 6

W MIĘDZYLESIU WODA RAZ W TYGODNIU

Zawszad słyszymy o postępie cywilizacji, wejściu Polski do Europy, niechętnym nastaniu XXI wieku. Politycy nawzajem przyrzucają się głoścąc slogany o tym, jak to kraj nasz od długiego już czasu gotowy jest na europejską integrację. Nie jesteśmy w stanie nadążyć za rozwojem techniki, dla której każdy dzień jest ogromnym krokiem naprzód. Wielu z nas nie jest również w stanie wyobrazić sobie obecnie życia bez komputera, telefonu, szybkiej komunikacji z otaczającym nas światem. Dawno już zdaliśmy zapomnieć o życiu przy świeczkach, wodzie pobieranej jedynie ze studni i palenisk, nad którym nasze babcię przygotowywały posiłki. Wielu z nas czasami nie tylko zdążyło skutecznie usunąć ze swej pamięci, ale również nie miało okazji ich przeżyć, bowiem w momencie naszych narodzin panowały bardziej cywilizowane warunki. Niestety, choć nam również trudno w to uwierzyć, istnieją jeszcze w dzisiejszych czasach miejsca, gdzie ludzie zmuszeni są do funkcjonowania w tak trudnych warunkach. Przykładem, który nie jest z pewnością powodem do dumy jest wieś Międzylesie, która położona jest niedaleko Nowej Wioski i Kłasztorka. We wsi tej żyje blisko czterdzieści osób, które nigdy do tej pory nie miały okazji skorzystać z takiego

Hydrofornia w Międzylesiu nie ma właściciela

udogodnienia jak woda w kranie. Od dość długiego czasu nie mogą również korzystać ze studni głębinowej, w której woda, według sanepidu, nie jest zdтна do spożycia, bowiem nie spełnia odpowiednich norm określonych w przepisach. Mieszkańcom wsi pozostaje zatem korzystać z dostaw wody przywożonej z Nowej Wioski lub pobierającą z pobliskiego źródła, którego czystość jest niestety, wątpliwa. Możliwość pobierania wody ze źródła komplikuje się jednak w momencie, kiedy nastają mrozy. cd. na str. 5

PRZEDSZKOLE Z KONFLIKTEM „Solidarność” się sprzeciwia

Na przekształcenie Przedszkola Nr 4 z placówki publicznej w niepubliczną, prowadzoną przez Fundację „Oświata” nie wyrażają zgody pięć z siedmiu nauczycielek tworzących radę pedagogiczną. Za przekształceniem opowiedzieli się rodzice i radni Kwidzyna, którzy jednogłośnie podjęli uchwałę o likwidacji przedszkola publicznego. Likwidacja Przedszkola Nr 4 ma nastąpić z dniem 31 sierpnia 1998 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej Ireneusz Niziołek zwrócił uwagę, że termin likwidacji nie jest zbyt fortunnym określeniem, gdyż tak naprawdę przedszkole będzie funkcjonowało nadal, w innych ramach prawnych.

przywileje związane z kartą nauczyciela. W placówkach niepublicznych karta nauczyciela nie ma racji bytu. Dwie z protestujących nauczycielek przyskuchiwały się obradom Rady Miejskiej. Pytane o szczegóły, z początku nie chciały mówić. W dodatku nie chciały, mimo obecności na sesji, podać swoich nazwisk. Stwierdziły, że całej sprawie związanej z przekształceniem przedszkola towarzyszy brak informacji.

Tracą kartę nauczyciela

Nauczycielki, które nie wyraziły zgody na przekształcenie uważają, że po likwidacji przedszkola samorządowego stracą

cd. na str. 4

Kwidzyn w grupie miast atrakcyjnych

Kwidzyn znalazł się w rankingu miast średniej wielkości, dotyczących atrakcyjności inwestycyjnej. Badania przeprowadzone przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową w Warszawie objęły miasta liczące 30-50 tysięcy mieszkańców, a także miasta mniejsze, w których znajdują się siedziby urzędów rejonowych. W sumie w rankingu znalazło się 197 miast.

Miasta podzielono na siedem klas. Klasa A oznaczała bardzo wysoką atrakcyjność inwestycyjną, natomiast klasa G - najniższą. Kwidzyn znalazł się w grupie B, co można uznać za bardzo dobrą ocenę. Lepiej w tej ocenie wypadł Malbork, który znalazł się w klasie A, czyli w grupie miast o największej atrakcyjności inwestowania. Pracownicy Instytutu oceniając atrakcyjność miasta brali pod uwagę chłonność rynku lokalnego (co wiąże się ściśle z zamocnością mieszkańców oraz z aktywnością gospodarczą), klimat społeczny, czyli m.in. stabilność polityczną, jakość rynku pracy, infrastrukturę, dostępność komunikacyjną, skuteczność dotychczasowej transformacji gospodarczej itp.

W klasie A, oprócz Malborka, znalazło się jeszcze 11 miast. Cieszyń, Gołębów, Kolobrzeg, Kościan, Ślubice, Sopot, Szamotuły, Świebodzin, Świnoujście, Zgorzelec i Zary.

cd. na str. 3

PUH „LUNAR” s.c.
- okna PCV
- okna - drewno klejone DANLUX
- drzwi zewnętrzne i wewnętrzne PORTA
- drzwi antywłamaniowe „GERDA”
- bramy, drzwi ppoż „UNIMA”

82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 279-63-31
- zabudowy z aluminium
- rolety zewnętrzne aluminiowe
- bramy garażowe
- SIDING - elewacje
- okładziny ściennie i podłogowe
- sufity podwieszane
- żaluzje poziome i pionowe, rolety

● ALARMY
● AUTOALARMY
● MONTAŻ
● ZNAKOWANIE POJAZDÓW
AUTORYZOWANY SERWIS
Kwidzyn, ul. Staszica 52
tel./090 538-150

Zapraszamy do zakupów w SKLEPIE MEBLOWYM Kwidzyn, ul. Toruńska 36 (dawna Nowotki) tel. 32-88 wew. 26

ZAPRASZAMY
Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

Firma J. Ceglowski
OPONY DO SAMOCHODÓW OSOBOWYCH I CIĘŻAROWYCH
Autoryzowany przedstawiciel firm:
Firestone
BRIDGESTONE
KWIDZYN ul. Młynarska 4, tel. (055) 279-73-63
ul. Toruńska 36 tel. 279-21-11 wew. 7

STAL - BUD
HURTOWNIA STALI
● POKRYCIA DACHOWE ● WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
● WYROBY HUTNICZE ● PANELE BOAZERYJNE MDF
● RYINY PCV ● MATERIAŁY IZOLACYJNE
● PŁYTY KARTONOWO-GIPSOWE „KNAUF” ● OKNA „VELUX”
● MATERIAŁY SPALALNICZE
Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 279-21-11

Przedsiębiorstwo Auto Van s.c.
82-500 Kwidzyn, ul. Kościuszki 49A, (naprzeciw Komendy Rejonowej Policji) tel./fax (055) 279-33-13
SZYBY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE
SPRZEDAŻ - MONTAŻ

Plus
Plus uw to pełna swoboda i kontakt. Tylko do końca lutego możesz zostać abonentem sieci Plus uw za 100 złotych netto. Do wyboru masz markowe telefony ofrtowe w doskonałej cenie. Nie czekaj, odwiedź punkt sprzedaży sieci Plus uw, a potem pakuj telefon i jgdz na marcy. Z sieci Plus uw masz też inne korzyści: w niemal każdej gminiej miejscowości w całej Europie, a dzięki świetnemu zasięgowi na drogach błędniez w stałym kontakcie już w trakcie podróży.

Kontakt i swoboda
ASTON
82-500 Kwidzyn, ul. Tęczowa 1c, tel. (055) 7941-30 wew. 28, 0 601 630481

RACOMM
ul. Batalionów Chłopskich 25
82-500 Kwidzyn
Fiskalizuj się razem z nami!
279-72-40

Systemy Fiskalne RACOMM
ul. Batalionów Chłopskich 25
82-500 Kwidzyn
Fiskalizuj się razem z nami!
279-72-40
kasy fiskalne

SUSZ

Samorząd przejmie

Samorząd w Suszu zamierza przejąć infrastrukturę komunalną i mieszkaniową, która jest obecnie w dyspozycji Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Elblągu.

Jak informuje Beata Kozak, inspektor ds. przedsiębiorczości suskiego Urzędu Miasta i Gminy, trwają rozmowy, które prowadzą ze strony Zarządu Miasta i Gminy burmistrz Zbigniew Skolimoski oraz członek Zarządu Krzysztof Cieślak. Ustalone, że w poczet mienia komunalnego zostanie przejęta od Osrodku Hodowli Zarodowej w miejscowości Dąbrówka hydrofarmacja i w zabudowlanych towarzyszących, położona w Lubnowach Wielkich. Ustalono szczegółowe warunki przejęcia nieruchomości, sposób uregulowania zobowiązań Osrodku Hodowli Zarodowej wobec suskiego samorządu oraz formę rozliczenia za pobór wody przez tę jednostkę gospodarczą.

Beata Kozak poinformowała także, że samorząd zamierza odzyskać nie zabudowane, mimo wcześniejszych zobowiązań po upływie ustawowego terminu rozpoczęcia budowy, działki budowlane znajdujące się na suskim Starym Mieście oraz przy ul. Iławskiej.

(giga)

Tysiąc ton sera

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Suszu wyprodukowała w roku ubiegłym 1000 ton sera siałami.

Rekordowa produkcja to efekt pracy całej załogi oraz uczniów Zespołu Szkół Rolniczych o specjalności przetwórstwa mleka, którzy w miejscowej OSM odbywają zajęcia praktyczne.

(giga)

Patrolują miasto

W Suszu w związku z nasileniem się wybrzków chuligańskich powołano płatną, ale nie ze środków finansowych budżetu gminnego, służbę zdzierającą-porządkową, której podstawowym zadaniem będzie patrolowanie miasta, przede wszystkim nocą.

Służby będą reagowały na przypadki niszczenia mienia, niewłaściwego zachowania i inne zagrożenia. Patrol wyposażony w środki łączności będzie niezłocznie informował policję i służby komunalne o wszelkich naruszeniach porządku i nieprawidłowościach.

(giga)

Gminna oczyszczalnia

Jak informuje inspektor ds. przedsiębiorczości suskiego Urzędu Miasta i Gminy, Fundacja Eko-Fundusz przekaże dotację w wysokości 2,2 mln zł na budowę gminnej oczyszczalni ścieków. Planowane z fundacji stanowią około 30% kosztów tej inwestycji.

Zbudowana zostanie kolektor dymlosy i przepompownia. Całkowity koszt budowy oczyszczalni, która będzie jedną z najnowocześniejszych w województwie elbląskim, wyniesie około 6 mln zł.

(giga)

Mariaż sportu i kultury

Z początkiem roku w Suszu rozpoczął funkcjonowanie Suski Ośrodek Kultury i Sportu. Działający dotychczas Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury przejął obowiązki organizacji i towarzyszeń sportowych. Z początkiem kwietnia nowo utworzona jednostka zostanie połączona z biblioteką publiczną. Zmiany, zdaniem inspektora ds. przedsiębiorczości Beaty Kozak, mają pozytywne wpłynąć na jakość pracy i racjonalniejsze gospodarowanie finansami w sferze sportu i kultury.

(giga)

TRUMIE-TKI

Nowy dyrektor

Dyrektor Szkoły Podstawowej w miejscowości Trumieci Kazimierz Świętkowski złożył rezygnację z zajmowanego

stanowiska. Zarząd Miasta i Gminy rezygnację przyjął i powierzył obowiązki kierownika szkoły do końca tego roku szkolnego Kazimierzowi Kowalczykowi.

W tym roku przeprowadzimy konkurs, który wyłoni dyrektora tej szkoły - informuje sekretarz Urzędu Miasta i Gminy w Prubtach Jadwiga Panasiuk.

(giga)

Dofinansują sportowców

Rada Sołecka w miejscowości Biskupicy zwróciła się z prośbą o dofinansowanie miejscowej sekcji tenisa stołowego. Zarząd postanowił przekazać na ten cel 800 zł. Młodzi sportowcy grają w tenisa stołowego w wiejskiej świetlicy, która najczęściej świeciła pustkami i niszczała. Motorem ożywienia wiejskiego sportu jest 60-letni rólak Henryk Lis, który wcześniej był trykrotnym mistrzem województwa bydgoskiego w ping-pongu. Henryk Lis społecznie zajął się chłopcami z Biskupiczek oraz okolicznych wsi: Butowa, Łodygowa i Zawrdy.

(giga)

AUTOALARMY

- IMMOBILISERY
- CENTRALNE ZAMKI
- ELEKTRYCZNE SZYBY
- RADIO POWIADOMIENIE
- BŁOKADY MECHANICZNE
- ZNAKOWANIE
- INSTALACJE RADIOWE
- AKCESORIA DO
- TEL. KOMÓRKOWYCH

oferuje ZAKŁAD AUTORYZOWANY „AUTO SYSTEM”

Kwidzyn - MAREZA ul. Długa 39 A
tel. (055) 279-72-82,
tel. kom. (090) 53-81-76,
(0601) 69-72-82
ZAPRASZAMY
pon.-pt. 15.30-20.00

PRABUTY

PROBLEMY W KOMUNALCE

Gospodarstwo Pomocnicze ds. Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ma w swojej gestii substancję mieszkaniową będącą w całości lub w części własnością komunalną miasta i gminy.

Zadaniem Gospodarstwa jest zgodnie z polityką samorządu utrzymywanie obiektów przez siebie administrowanych w przyzwolonej kondycji, a także usuwanie awarii, przeprowadzanie większych i mniejszych remontów oraz prac adaptacyjnych inne obiekty na mieszkania.

Niestety, stan techniczny i estetyczny administrowanych przez GP ds. GKIM budynków jest bardzo zły. Jest to wynik wieloletnich zaniedbań, zaległości remontowych, a często i brak dbałości ze strony lokatorów.

Obecnie w gestii GP na terenie miasta i gminy Prabuty znajduje się ponad 1070 mieszkań. Samorząd prabucki przy nader skromnym budżecie stara się każdego roku wyremontować kilka budynków. W roku ubiegłym wyremontowano ze środków gminy 12 odczynkowych mieszkań, co kosztowało ponad 40 tys. zł. Remontowi za pieniądze gminy poddano także kilka dachów, m.in. przy ul. Kraszewskiego. Rolnicze, Żeromskiego zaadaptowano na mieszkania pomieszczenia po przedszkolu oraz budynku przyjeżdżającego Szkoły Rolniczych w podprubuckim Raniewie.

Niestety, zgłaszane przez mieszkańców potrzeby remontowe są o wiele większe niż możliwości przerobowe i finansowe Gospodarstwa. Planując za główną bolączką przedsiębiorstwa.

„Dla każdego lokatora najistotniejsze jest jego własne mieszkanie, ciekawny zlew, dymiący komin, dziurawa rynnna, a my mamy ograniczone środki finansowe i tylko siedmiu pracowników zajmujących się bieżącymi remontami. W roku ubiegłym zakład współpracował z pracownikami zatrudnionymi w ramach robót publicznych, którzy nie zawsze okazali się być dobrymi fachowcami. Mimo to staramy się na bieżąco załatwiać najbardziej nagłe sprawy.”

Najgorzej jest okres jesienno-zimowy. Wtedy widać, że dymią pieca, a nieszczelne okna przepuszczają zimno. Niestety, sytuacja nie ulegnie diametralnej poprawie póki nie będzie pieniędzy, a tych w tegorocznym prabuckim budżecie, mniejszym od ubiegłorocznego, będzie zapewne niewiele.

(giga)

KISIELICE

Program osłonowy

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Kisielicach pracuje nad programem osłonowym dla gminy, w celu złagodzenia efektów podwyżek nośników energii, przede wszystkim ciepła.

Program będzie adresowany

Samorząd z sołtysami

Zarząd Miasta i Gminy w Kisielicach spotkał się z sołtysami z terenu gminy. Podczas spotkania, obok omówienia ubiegłorocznego zadań inwestycyjnych, burmistrz Kisielic Tadeusz Koprowski przedstawił tegoroczny projekt budżetu miasta i gminy oraz tegoroczne inwestycje.

Wśród nich najważniejsze to dokonanie rozbudowy Szkoły Podstawowej w Kisielicach, w

do najuboższych mieszkańców miasta i gminy. Wśród nich przeważają ludzie pozostający bez pracy. Według kalkulacji na pomoc ostonową potrzeba około 100 tys. zł.

(giga)

Olimpia marzy o awansie

Pilkarska IV-ligowej Olimpii Kisielice marzą o awansie do zreformowanej IV-ligi. Obecnie po rundzie jesiennej piłkarze z Kisielic zajmują 9 lokatę w ligowej tabeli, mając na swym koncie 6 zwycięstw, 3 remisy i 6 porażek. Do ugronienia przez kisieliczan szóstego miejsca w tabeli brakuje tylko jednego punktu.

Przygotowania do rundy rewanżowej piłkarze z Kisielic rozpoczęli już w początkach stycznia. Trener Jan Czernik prowadzi treningi w hali w terenie. Za najważniejsze zadanie uznał budowę wytrzymałości i siły fizycznej, a w konkurencyjnych kordyż. W drużynie zabrakło powołanego do wojska Dariusza Gutowskiego. Piłkarze Olimpii rozegrali już kilka spotkań sparingowych.

(giga)

RYJEWÓ

Nowe ulice

W Ryjewie, zgodnie z decyzją Rady Gminy, nastąpiła zmiana nazewnictwa niektórych ulic. Powstało także jedenaście nowych ulic.

Decyzja była podjęta przed wszystkim częścią uporządkowania dotychczasowego stanu rzeczy. Przy części ulic powstały nowe budynki, które były niejako do danych ulic przypisane na się, tak że nawet mieszkańcom Ryjewa trudno było w tym wszystkim polapać, nie mówiąc już o przyjeźdźcy. Po uporządkowaniu, przy części ulic nowo powstałych ulic nie ma jeszcze budynków, a są tylko działki budowlane-poinformowa sekretarz Urzędu Gminy Jadwiga Brzozowska.

Radni ustanowili jedenaście nowych ulic: Jana Pawła II, Na Skarpie, Słoneczna, Krafkowa, Wesoła, Witawka, Różana, Wrzósowa, Kwiatowa, Różana, Zielna oraz Osiedle Leśne. W części ulic: Cichej, Domnickich, Pod Lasem, Krzywej, Leśnej oraz Grunwaldzkiej nastąpiła zmiana numeracji budynków. Po zmianach w Ryjewie jest 38 ulic.

W tym roku, podobnie jak w miastach, zostaną umieszczone w Ryjewie drogowskazy, na których znajdą się nazwy ulic. W centrum miejscowości zamierzamy także ustawić plan Ryjewa.

Sekretarz Urzędu Gminy informuje, że mieszkańcy nowo powstałych ulic oraz budynków z zmienioną numeracją powinni zgłosić się niezwłocznie do wydziału ewidencji ludności w Urzędzie Gminy, ewidencji działek gospodarczych oraz do Urzędu Skarbowego w Kwidzynie i Urzędu Rejonowego Wydział Komunikacji w Kwidzynie.

Dłużnicy do eksmisji

Zakład Budżetowy „Pomezania” w Ryjewie zapowiada w tym roku wobec niepłacących najemców mieszkań komunalnych rygorystyczne podejście do egzekucji długów z eksmisjami włącznie.

W gestii zakładu, którego kierownikiem jest Daniela Podgórska, znajdują się gminne drogi, eksploatacja i utrzymanie wysypiska odpadów, oczyszczalnia ścieków, roboty publiczne, stacja uzdatniania wody, sieć wodociągowa, kanalizacyjna i ciepłownicza, kottownia oraz mieszkania komunalne.

Najpoważniejszym problemem jest utrzymywanie mieszkań, do których samorząd musi tylko w tym roku dopłacić około 60 tys. zł. W gestii gminy znajdują się 34 budynki i 57 mieszkań. Zaległości z tytułu niepłacenia czynszu w roku ubiegłym wyniosły ponad 4,3 tys. zł, co przy ogólnych wpływach z czynszów w wysokości 20,6 tys. zł jest kwotą znaczną. Szczególnie uciążliwych jest 7 rodzin, które mają nawet dwuletnie zaległości.

W tym roku zamierzamy pisać odpady w oczyszczalni ścieków, roboty publiczne, stacja uzdatniania wody, sieć wodociągowa, kanalizacyjna i ciepłownicza, kottownia oraz mieszkania komunalne. Najpoważniejszym problemem jest utrzymywanie mieszkań, do których samorząd musi tylko w tym roku dopłacić około 60 tys. zł. W gestii gminy znajdują się 34 budynki i 57 mieszkań. Zaległości z tytułu niepłacenia czynszu w roku ubiegłym wyniosły ponad 4,3 tys. zł, co przy ogólnych wpływach z czynszów w wysokości 20,6 tys. zł jest kwotą znaczną. Szczególnie uciążliwych jest 7 rodzin, które mają nawet dwuletnie zaległości. W tym roku zamierzamy pisać odpady w oczyszczalni ścieków, roboty publiczne, stacja uzdatniania wody, sieć wodociągowa, kanalizacyjna i ciepłownicza, kottownia oraz mieszkania komunalne. Najpoważniejszym problemem jest utrzymywanie mieszkań, do których samorząd musi tylko w tym roku dopłacić około 60 tys. zł. W gestii gminy znajdują się 34 budynki i 57 mieszkań. Zaległości z tytułu niepłacenia czynszu w roku ubiegłym wyniosły ponad 4,3 tys. zł, co przy ogólnych wpływach z czynszów w wysokości 20,6 tys. zł jest kwotą znaczną. Szczególnie uciążliwych jest 7 rodzin, które mają nawet dwuletnie zaległości.

KRONIKA POLICYJNA

Zniknęło mięso

19 lutego nieznanymi sprawcy włamali się do sklepu mięsnego przy ul. Piastowskiej w Kwidzynie. Ukradli wędliny i dwa kalkulatory o wartości 35 zł.

Włamanie na Chopina

18 lutego w Kwidzynie przy ul. Chopina, po sforsowaniu kraty włamano się do sklepu odzieżowego, z którego skradziono bluzę, sweter i koszulę z jeansu, wszystko o łącznej wartości 36 300 zł.

Złodziej w laboratorium

20 lutego włamano się do szkolnego laboratorium w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Kwidzynie. Skradziono tester wilgotności ziarna, zegar ścienny, mikroskop i wagę techniczną.

Bagażnik powodem wypadku

21 lutego na trasie Gardeja - Zebardowo 22-letni Gabriel W., kierujący samochodem zastawa, przeżył chwile grozy, kiedy to otworzyła się pokrywa bagażnika umieszczonego z przodu pojazdu. Pokrywa zasłoniła kierowcy widoczność. Gabriel W. stracił panowanie nad pojazdem, który uderzył w drzewo. Obrażenia ciała doznał pasażer zastawy 16-letni Marcin P. Kierowca pojazdu nie uciekł!

Dziecko za kierownicą

22 lutego na ul. Halera w Kwidzynie 15-letni chłopiec stracił panowanie nad pojazdem, który spadł z nasymp. Samochód renowat megane został poważnie uszkodzony. 15-latek miał dużo szczęścia, gdyż doznał lekkich obrażeń ciała. Kierowca nie miał prawa jazdy.

Kradzież samochodów

23 lutego z parkingu przy ul. Chopina przy ul. Krafkowej skradziono samochód ford sierra - nr rej. ELW 4684.

24 lutego w Czarnym Dolnym (gm. Gardeja) z przydomowego parkingu skradziono auto kadetta - nr rej. ELW 6331.

Łatwa kradzież

23 lutego z samochodu osobowego zaparkowanego przy ul. Torunskiej w Kwidzynie skradziono szaszki z dokumentami. Wartość skradzionych rzeczy wynosiła 6 200 zł. Samochód nie był zamknięty.

Zabrali narzędzia

23 lutego włamano się do Zespołu Szkół Mechanizacji Rolniczej w Kwidzynie. Z pomieszczeń biurowych skradziono między innymi maszyny do pisania, czajnik bezprzewodowy i różne narzędzia. Straty oszacowano na ok. 1 900 zł.

Zabrali tylko zegar

23 lutego włamano się do Przedszkola w Marezje. Złodziej zabrali zegar ścienny o wartości 25 zł.

Alkohol bez akcyzy

24 lutego o godz. 23:00 w Kwidzynie w czasie kontroli drogowej zostały zatrzymany 25-letni Arkadiusz K., który przewoził 9 litrów alkoholu bez akcyzy. Policja prowadzi dochodzenie w tej sprawie.

Złapani na gorącym uczynku

23 lutego policjanci z KRP w Kwidzynie zatrzymali 24-letniego Jerzego H. i 19-letniego Sebastiana P., którzy próbowali ukraszać fata 126z z parkingu przy ul. Sokolej.

STRZAŻ POŻARNA

23 lutego w Pułkowicach (gm. Ryjewo) zapalił się dach budynku mieszkalnego. Pożar gasiło 9 jednostek PSP i OSP. Spłonął cały dach budynku. Straty oszacowano na ok. 45 tys. zł. Przyczynę pożaru nie ustalono.

25 lutego strażacy zostali wezwani do pożaru na ul. Łamanej w Kwidzynie. Został zabarty zdmknięte pomieszczenie. Okazało się, że właściciel wyrzucił niedopalek papierosa za kredens. Od zarcącego się niedopałka zapaliły się szmaty. Strat nie odnotowano. Skończyło się na przewiezieniu pomieszczenia i wyrzuceniu liących się szmat.

URZĄD SUWANIU GWIEZDANEGO

Urodzenia ogółem zarejestrowano 27 dzieci, w tym 15 dziewczynek i 12 chłopców.
Śluby: udzielono 6 ślubów.
USC Gardeja: udzielono 1 ślubu
USC Prabuty: udzielono 1 ślubu
zmiano 5 osób.
USC Kisielice: udzielono 1 ślubu

Zgony:

Danuta Tyburska

Kazimierz Kamiński

Marianna Borkowska

Czesław Sokolowski

Kwidzyn w grupie miast atrakcyjnych

Klasie B tworzy 21 miast, między innymi Kwidzyn. Oznacza to, że mimo pozornej nieatrakcyjności Kwidzyn znalazł się w grupie 33 miast na 197 ujętych w rankingu atrakcyjności inwestowania.

W opracowaniu znajdują się interesujące spostrzeżenia, dotyczące m.in. wpływu lokalnych władz na atrakcyjność inwestycyjną.

O atrakcyjności inwestycyjnej decyduje (...) **szereg czynników, na które władze lokalne nie mają żadnego wpływu lub też wpływ ten jest ograniczony** - twierdzą autorzy opracowania. Dodają, że rozwój infrastruktury jest najważniejszym działaniem, jakie może podjąć samorząd, aby miasto stało się atrakcyjnym miejscem do inwestowania.

Burmistrz Leszek Czarnobaj uważa, że wbrew twierdzeniom autorów opracowania samorząd ma większy wpływ na to, aby miasto stało się atrakcyjne pod względem inwestowania, niż to wynika z raportu.

Jeżeli mówimy, że atrakcyjność inwestowania zależy od jakości rynku pracy, mierzonego poziomem wykształcenia, ilości instytucji naukowych, edukacyjnych i badawczych, to chociaż nie wszystkie te rzeczy są w zakresie wpływów samorządu, to samorząd może czynić starania w celu uruchomienia takich placówek. Jeśli chodzi o poziom edukacji, również samorząd ma na to wpływ.

Burmistrz dodaje, że wprawdzie w Kwidzynie nie ma wyższych uczelni, ale można tworzyć warunki do ich powstania. Podobnie jest z infrastrukturą techniczną i społeczną.

My nie dysponujemy mocą decyzyjną w zakresie podjęcia działań np. w sprawie budowy mostu czy autostrady, ale jako samorząd tworzymy siłą nacisku. Działamy nie czekając, aż ktoś w Warszawie podejmie decyzję - uważa burmistrz L. Czarnobaj.

Zdaniem burmistrza w wielu sprawach na tworzenie przywilejowego klimatu w mieście samorząd nie ma bezpośredniego wpływu, ale ma wpływ pośredni tworząc pewne grupy nacisku. Tezy autorów, że samorząd nie ma większego wpływu na podejmowanie decyzji przez inwestorów nie do końca są prawdziwe. Burmistrz dodaje, że raport przygotowali raczej teoretycy niż praktycy. Zaprzeczaniem tez autorów opracowania jest Kwidzyn, miasto pozorne nieatrakcyjne, bez walorów turystycznych i w dodatku z dala od głównych szlaków komunikacyjnych.

Osobiście poczytuję za wielki sukces to, że Kwidzyn znalazł się w grupie 33 miast ze 197, które ujęto w rankingu z kilku powodów. Położenie miasta jest katastrofalne w sensie komunikacyjnym. Zie połączenia z innymi drogowe, jak i kolejowe z dużymi ośrodkami akademickimi. Malbork pod tym względem jest w dużo korzystniejszej sytuacji.

Burmistrz dodaje, że aby znaleźć się na szczycie atrakcyjności, należy popracować w Kwidzynie kilka elementów, a wśród nich strukturę drogową, sprawę atrakcyjności spędzania wolnego czasu i poziom edukacji.

SWEDZKA DELEGACJA

W dniach od 23 do 25 lutego w Kwidzynie przebywała delegacja ze szwedzkiego miasta Olofstrom, w skład której weszli terapeuta do spraw alkoholizmu Sven Granquist oraz dwie przedstawicielki wydziału do spraw socjalnych: Inger Nerpin oraz Ing - Britt Schonhut.

Celami spotkań były przede wszystkim chęć wymiany doświadczeń, opracowanie planu prowadzenia szkoleń terapeutycznych oraz cykl rozmów z kwidzyńskimi młodzieżą na temat uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Pierwszego dnia wizyty szwedzka delegacja spotkała się w Urzędzie Miasta z burmistrzem Kwidzyna Leszkiem Czarnobajem oraz członkami miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W dwa kolejne dni delegacji poświęcił swój czas głównie na spotkania z młodzieżą szkolną ze szkół średnich, pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Klubem Abstenenta oraz Grupą Anonimowych Alkoholików Spotkania z młodzieżą, które poprowadził Sven Granquist, dosyć długo problematyki uzależnień, próby ostrzeżenia młodych ludzi przed alkoholizmem i narkomania, przedstawiania wszystkich faz choroby oraz udzielenia wszelkich wskazówek w kwestii pomocy ludziom chorym.

Należy podkreślić, iż wykład terapeutyczny został oparty nie tylko na badaniach naukowych, ale również na jego własnym doświadczeniu jako człowieka niedysyd dotkniętego chorobą.

Podczas spotkania okazało się, iż wiedza młodzieży na tematy uzależnień jest bardzo znikomą. Dodatkowo w spotkaniach tych udział wzięli również: Sylwester Zebrowski - prezes kwidzyńskiego Klubu Abstenenta oraz Wanda Szymanek - psycholog, która zajmuje się problematyką osób uzależnionych. Przedstawili oni młodzieży informacje na temat organizacji, które działają na terenie naszego miasta i mają za zadanie zajmować się osobami uzależnionymi.

Ostatniego dnia pobytu w Kwidzynie delegacja spotkała się z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu omówienia zasad działalności kwidzyńskiej placówki, wymiany doświadczeń oraz nawiązania współpracy pomiędzy Olofstrom a Kwidzynie.

Finalsprawy Spichlerza

O sprawie Czerwonej Oberzy, bardziej znanej mieszkańcom Kwidzyna jako Spichlerz, jednego z najpopularniejszych lokali w naszym mieście pisaliśmy już dwukrotnie w poprzednich numerach „KK”. Problem, który wówczas poruszyliśmy dotyczył braku odpowiednich zezwoleń na prowadzenie działalności gastronomicznej w tym budynku oraz nieprzezwiezania norm w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom tam przebywającym.

Właściciele Czerwonej Oberzy uzyskali pozwolenie na prowadzenie działalności gastronomicznej

W momencie kiedy publikowaliśmy ostatni z artykułów, który dotyczył nielegalnej działalności Spichlerza, sprawa ta miała ponownie zostać skierowana do kolegium do spraw wykrócon. Przypominamy, iż wniosek w tej sprawie został złożony przez burmistrza Kwidzyna 19 listopada ubiegłego roku.

Rozprawa odbyła się 30 grudnia. Na właścicieli lokalu została nałożona grzywna. W uzasadnieniu decyzji kolegium podano, iż naruszyli oni prawo budowlane. W międzyczasie, 25 lutego do nadzoru budowlanego wpłynęło zawiadomienie o zakończeniu prac budowlanych. W odpowiedzi nadzór budowlany zobowiązał właścicieli budynku do dostarczenia dokumentów, w których znalazłyby

się pozwolenia na prowadzenie działalności od Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Pracy Strazy Pożarnej oraz wyciągi z dziennika budowlanego. Kontrole powyższych inspekcji odbyły się na przełomie grudnia i stycznia. Ich pozytywne opinie pozwoliły nadzoru budowlanemu na wydanie pozwolenia właścicielom obiektu na prowadzenie działalności gastronomicznej. Właścicielom Spichlerza zostały postawione dwa warunki.

Pierwszy z nich dotyczy ilości osób przebywających w lokalu, która nie może przekraczać stu, drugi zaś warunek dotyczy remontu schodów zewnętrznych prowadzących do budynku. Obecnie nie ma już jednak żadnych przeszkód, aby w Spichlerzu prowadzona była działalność gastronomiczna.

Wika

Internet w szkole

Ponad 30 pedagogów z województwa elbląskiego dyskutowało w Kwidzynie nad edukacyjną rolą Internetu. Podczas spotkania, które odbyło się 21 lutego w Centrum Komputerowo-Językowym, omówione zostały między innymi możliwości wykorzystania Internetu do nauki w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Kazimierz Brejnak - koordynator Edukacji Informatycznej Kuratorium Oświaty uważa, że rola Internetu w edukacji wciąż rośnie

Jak powiedział Kazimierz Brejnak, koordynator Edukacji Informatycznej Kuratorium Oświaty w Elblągu, rola Internetu w edukacji w naszym mieście jest wciąż rosnąca i należy wykorzystywać ją w kształceniu dzieci i młodzieży.

Informacje dostępne poprzez Internet są dużo bardziej atrakcyjne niż pochodzące z innych źródeł, bo wirtualne są one o animacji i dźwięku. Poza tym Internet jest silnym bodźcem, który wymusza na młodym człowieku rozpoczęcie nauki języków obcych - stwierdził Kazimierz Brejnak.

Główne utrudnienia w wykorzystaniu Internetu do nauki są natury technicznej. Do niektórych stron internetowych ze względu na szczególną atrakcyjność można dostać się czekając niejednokrotnie pół godziny. Nie bez znaczenia są również środki finansowe, których brak ogranicza dostępność do tego nowego źródła informacji.

W województwie elbląskim do Internetu podłączonych jest 25 szkół. Dzieci i młodzież w Kwidzynie korzystają z tej sieci poprzez Centrum Komputerowo-Językowe, które było organizatorem spotkania. Z dobrodziejstw Internetu korzysta również i LO.

J.K.

Diagnozowanie młodzieży

Prezes Stowarzyszenia „Bezpieczny Kwidzyn” Grażyna Krzysztofiak wzięła udział w spotkaniu zorganizowanym przez Krajowe Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne w Warszawie.

jak sport czy kultura do kształcenia określonych postaw.

Kompleksowe programy wprowadzane w miastach mają być receptą na rosnącą wśród młodzieży agresywność i negatywną postawę wobec wielu dziedzin życia.

Wdrażaniem programu zajmował się specjalnie do tego celu przygotowany lider. Jak poinformowała G. Krzysztofiak, podczas spotkania, które odbyło się 19 lutego zaproponowano utworzenie w Kwidzynie filii Krajowego Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego.

Centrum promuje wprowadzanie kompleksowych programów, które mają zmienić postawę i świadomość młodzieży.

Chodzi o wykorzystanie wszystkich dziedzin życia, takich

J.K.

Na zdjęciu przedstawicielki szwedzkiej delegacji, od lewej: Ing-Britt Schonhut, Sven Granquist i Inger Nerpin oraz: G. Kamowska, G. Krzysztofiak i W. Szymanek

Poparcie dla reformy administracyjnej

Zarząd Kwidzyna zamierza przedstawić na najbliższej sesji Rady Miejskiej projekt uchwały, w której zostanie wyrażone poparcie dla reformy administracji.

Jak wiadomo reforma administracyjna jest już praktycznie faktem i tylko kwestia czasu jest jej przeprowadzenia. Dlatego więc potrzebna jest uchwała? Burmistrz Kwidzyna Leszek Czarnobaj tłumaczy, że powstaje wiele różnych grup, które próbują przedstawić tylko negatywne skutki reformy administracyjnej.

Chcielibyśmy dać jednoznaczny sygnał, że zdecydowanie popieramy reformę administracyjną, gdyż chcielibyśmy, aby pieniądze przeznaczone na szkoły, szpital, drogi itp. znalazły się tutaj, w Kwidzynie. My nie chcemy o te pieniądze dopominać się. Dlatego uznaliśmy, że reforma jest kluczową decyzją, podejmowaną na progu nowego tysiąclecia. Inicjatorem podjęcia uchwały popierającej reformę administracyjną jest między innymi przewodniczący Rady Miejskiej Ireneusz Niziołek, który spotkał się z przedstawicielami wszystkich klubów radnych, tworzących Radę Miejską, w celu uzyskania poparcia dla przygotowywanej uchwały.

J.K.

Expom KWIDZYN

Wymiana prądu na alternatory w Fiatach 126P.

Gwarancja 1 rok

Cena usługi 295 zł.

Nowy Dwór Kwidzyński, 82-500 Kwidzyn, tel. (055) 279-26-44, fax (055) 279-39-96

PH.U. MULTI SERVICE S.C.

Kwidzyn, ul. Kopernika 25/A (teren byłej jednostki wojskowej), tel. (055) 279-33-09, biuro (055) 279-63-79

PIECE - Beretta

GRZEJNIKI - Elektrolux

Nowoczesne systemy grzewcze

- Miedz - szeroki wybór kształtek.

- "Coprax"

RABATY DLA INSTALATORÓW

Duży wybór armatury sanitarnej i grzewczej po atrakcyjnych cenach

Upusty przy zakupach kompleksowych!

RATY - system "Lukas"

Czynne: pon. - piąt. 8.00-17.00, sob. 8.00-14.00

NIE MUSISZ DŁUŻEJ RYZYKOWAĆ

BTUIr "HEROS" S.A. już w Kwidzynie oferujemy ubezpieczenie:

HEROS

- mienia od szkód spowodowanych żywiołami,
- mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- mienia od szkód w transporcie krajowym i międzynarodowym,
- wszelkiego rodzaju ryzyka związanego z prowadzeniem robót budowlanych i montażowych,
- następstw nieszczęśliwych wypadków,
- odpowiedzialności cywilnej w tym producenta, przewoźnika, spedytora, lekarzy, notariuszy,
- należności celno-podatkowych,
- kompleksowe banków,
- finansowe,
- komunikacyjne,
- oraz wiele innych nowoczesnych ubezpieczeń.

Zapraszamy do współpracy osoby fizyczne i podmioty gospodarcze od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00, Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11, tel. (055) 261 09 99

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany

Karnisze Podłogi

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmo-nijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 279-21-11 wew. 26

OSPRĄT ELEKTRYCZNY, KUMATYZACJA, CHŁODNICTWO, BUDOWA KOMÓR CHŁODNICZYCH.

IGLO/TECH KWIDZYN

Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1, tel./fax (055) 279-33-43, (055) 279-63-03

DOSTAWA * PROJEKTY * MONTAŻ

PRZEDSZKOLE Z KONFLIKTEM „Solidarność” się sprzeciwia

Swoją odmowną podjęciem pracy w przekształconym placówce niepublicznej przedszkola, tłumaczy obawą przed zwiększeniem liczby godzin pracy. Uważają, że bez karty nauczyciela pracodawca może praktycznie zwołać je z pracy bez uzasadnienia. Nie umieli powiedzieć, co będą robić dalej. Uważają, że należy im się odprawa, a poza tym mają nadzieję, że „Solidarność” podejmie kroki prawne stając w ich obronie.

Dyrektor Przedszkola Nr 4 Elżbieta Trynda nie podziela obaw większości rady pedagogicznej. Uważa, że nauczyciele nie stracą, a zyskają na przekształceniu.

Jestemy po rozmowie z prezesem Fundacji „Oświata”. Premia w wysokości 30% jest zagwarantowana. Jednak w zależności od wkładu pracy premia może być większa. Nieprawdziwe są twierdzenia, że premia nie została zagwarantowana.

Elżbieta Trynda dodaje, że w chwili obecnej nie można dodatkowo wynagrodzić nauczycieli np. za udział w „Teatralich”.

My jesteśmy dla dzieci i ich rodziców. Najprościej zlikwidować przedszkole lub obciążyć finansowo rodziców.

Według niej Fundacja „Oświata” stwarza warunki rozwoju placówki.

Dyrektor uważa, że istotnie, karta nauczyciela może być przyczyną, dla której nauczycielki nie wyraziły zgody na przekształcenie, ale kierownia przez nią placówkę potrzebuje określonych rozwiązań zmierzających do poprawy sytuacji finansowej.

Mówi się nawet o tym, że za rok czy dwa karty nauczyciela nie będzie.

Najważniejsze w przedszkolu są jednak dzieci, a wszelkie konflikty nie tworzą dobrej atmosfery w placówce. Elżbieta Trynda zaprzecza, że atmosfera wokół likwidacji przedszkola narodziła zamęt w rutynie na prac placówki.

Dzieci nie odczuwają żadnego konfliktu. Mamy różne zdania na temat likwidacji placówki, ale nie wpływa to na przebieg pracy.

Finansowe motywy

Wiceburmistrz Roman Bera, jeszcze zanim sprawa trafiła na forum RM, stwierdził, że likwidacja przedszkola nie jest zaprzeczeniem polityki samorządu, zmierzającej do stworzenia szerokiej oferty edukacyjnej.

Nie jest naszą rolą przekształcanie przedszkoli publicznych w niepubliczne, dlatego, iż uznajemy, że przedszkola niepubliczne są lepsze. Chodzi o względy ekonomiczne, gdyż z analizy budżetu za ten rok, przy tej samej dotacji do przedszkoli publicznych i niepublicznych wynika, że przedszkola niepubliczne funkcjonują bardzo dobrze. Dobrze funkcjonowało Przedszkole Integracyjne. Na pewno utrzyma się Przedszkole Nr 2, choć mogą być problemy w następnym roku.

Na pewno nie utrzyma się Przedszkole Nr 4. Przy zachowaniu podwyższonej od 1 stycznia odpłatności ze strony rodziców przedszkole to zamknięcie roku budżetowego długiem w wysokości 40 tys. zł.

Podobne argumenty przytoczył wiceburmistrz R. Bera na sejsie.

Jeśli dokonamy przekształcenia, to przedszkole do końca grudnia nie wyjdzie z długów. Dług ten jedynie zmniejszy się do 11-12 tys. zł, ale w połowie roku przyszłe przedszkole ma szansę wyjść na prostą.

Roman Bera porównał tzw. wolne „środki, za które można kupić np. zabawki w placówkach publicznych i niepublicznych. Przedszkole Nr 4 dysponowało kwotą 15 tys. zł, a placówki prowadzone przez Fundację „Oświata” miały od 33 do 61 tys. zł.

To przedszkole w nowym ustroju prawnym jest w stanie zapewnić rodzicom dzieci, które do tego przedszkola uczęszczają, lepszą ofertę edukacyjną.

Zarzuty związkowe

Komisja zakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania, kierowana przez Grażynę Woźniak, uznała, że nie została dogłębnie przeprowadzona analiza projektu budżetu Przedszkola Nr 4.

Komisja zakładowa zwróciła uwagę, że przedszkole nie jest instytucją dochodową.

Bon rodziców uczniów szkół podstawowych jest zróżnicowany w zależności od szkoły, więc dofinansowanie kosztów nauczania i wychowania dziecka w przedszkolu może być zróżnicowane w zależności od kosztów utrzymania dziecka w różnych przedszkolach - twierdzi związek.

Poza tym „Solidarność” uważa, że niekorzystne dla dzieci będzie zwiększenie liczby godzin pracy nauczycieli. Wiadomo bowiem, że bez obowiązywania praw wynikających z karty nauczyciela w placówkach niepublicznych można zwiększyć liczbę godzin pracy pracownika pedagogicznego.

Komisja zakładowa przestrzega przed monopolem pracodawcy niepublicznych. Wśród różnych zarzutów pojawiły się też takie, które dotyczą niewłaściwości w procedurze związanej z likwidacją placówki.

Wiceburmistrz Roman Bera na sejsie odparł wszystkie zarzuty twierdząc, że aby dokonać formalnej likwidacji przedszkola potrzebna jest zgoda Kuratorium Oświaty i powiadomienie rodziców.

Kurator wyraził zgodę, a rodzice zostali zawiadomieni.

R. Bera nie zgodził się także z zarzutami, że nie informowano o sytuacji przedszkola nikogo poza dyrektorką placówki.

Wiceburmistrz dodał, że wspólnie z pełnomocnikiem do spraw oświaty Urzędu Miejskiego Urszulą Marchich spotkał się z radą pedagogiczną, radą przedszkola pracownikami obsługi administracji. W połowie lutego doszło do spotkania rodziców.

Wszyscy rodzice, jest to na piśmie, wyrazili zgodę na przekształcenie.

Przy jednym głosie wstrzymującym się, za przekształceniem opowiedzieli się też pracownicy administracji i obsługi.

Likwidacja nastąpi

Radni opowiedzieli się za przekształceniem Przedszkola Nr 4 z placówki publicznej w niepubliczną, popierając argumenty wiceburmistrza.

Czy rację mają nauczycielki, uważając, że to ich kosztami, czyli zwiększoną ilością godzin pracy dokonuje się określonych oszczędności w placówce niepublicznej? Roman Bera nie

zgodza się z takim twierdzeniem.

Nauczyciel za większą pracę otrzyma większą pensję. Oczywiście, że godzinowo jest to większy zakres pracy, ale premie wypłacane w przedszkolach niepublicznych sięgają 50% wynagrodzenia. Byłoby jednak bardzo złym rozwiązaniem, gdyby np. rada podniosła opłaty w tym przedszkolu do 110 zł z dotychczasowej kwoty 50 zł. Podejmując uchwałę chronimy osoby o niskich dochodach.

Postawia jednak pytanie, po co niejako na siłę utrzymywać placówki samorządowe, skoro wariant prowadzenia przedszkoli przez Fundację „Oświata” sprawdził się.

Spotkałem się z radą pedagogiczną Przedszkola Nr 2, namawiając do jak najszybszego złożenia wniosku o przekształcenie, gdyż w tej placówce powstanie nieudugopodobny problem. Zapis ustawy mówi jednak, że gmina musi prowadzić przedszkole publiczne. Na pewno będziemy prowadzić Przedszkole Integracyjne - mówi R. Bera.

Po przekształceniu Przedszkola Nr 4 poprzez jego likwidację w Kwidzynie nadal będzie dziewięć przedszkoli. Z tej liczby dwa są samorządowe, dwa prywatne i pięć prowadzonych przez Fundację „Oświata” (Monopolu Fundacji jednak nie będzie, gdyż jedno z przedszkoli prawdopodobnie zmieni swój status prawny z placówki niepublicznej na prywatną, wówczas „Oświata” prowadzić będzie cztery przedszkola.

Nauczycielkom, które zaprotestowały zaproponowano pracę w przedszkolu po przekształceniu, jednak odmówiły.

Jacek Kluczkowski

NASZA SONDA

Jak minęła ostatnia noc karnawału?

Beata - studentka:

Pomiędzy pracą a studiami bardzo ciężko mi znaleźć wolny czas, a jeżeli już go mam z wielką przyjemnością spędzam go w domu. Dlatego te ostatnia karnawałowa noc upłynęła mi w domowym zaciszu.

Henryk - kierowca:

Karnawał? Ja już dawno zapomniałem, że coś takiego istnieje, dlatego la noc, czy jakkolwiek inna to w zasadzie bez różnicy.

Justyna - uczennica SP 4:

Cały karnawał przeżywałem się na prywatkach, a jego ostatnia noc była wielkim podsumowaniem. To była wręcz gigantyczna zabawa, której długo jeszcze nie zapomnę.

Tomasz - pracownik Philipsa:

Ostatnia noc karnawału spędzona w pracy? Niema chyba nic bardziej gorszego, ale w tym roku tak właśnie było. A szkoda, tak bardzo chciałem iść się gdzieś zabawić.

Wioletta i Ela - absolwentki I LO:

To była niezapomniana noc, przełaziłyśmy ją w jednej z miejscowych dyskotek. Szkoda, że to już koniec, ale przecież czterdzieste dni postu to nie cała wieczność, da się przeżyć.

Helena - sklepowa:

Śledzik, śledzik i jeszcze raz śledzik. Jajmójmoja rodzina zjemy ich chyba z całą beczką. To istny cud, że nikt nie rozchorował się z przejedzenia. Ale przecież o to właśnie chodzi w ostatnią noc karnawału.

Julita - tegoroczna matryzystka:

Karnawał w tym roku skutecz-

nie musiałam sobie wybić głowy.

Zabawa czeka mnie w maju na maturze, a poporwie w czerwcu na egzaminach na studia. Szczególnie mówiąc tak naprawdę wcale nie żałuję tego czasu spędzonego przy książkach. Na sukces trzeba przecież sobie zasłużyć.

Tamara - emerytka:

Jak w każdą tego rodzaju noc dzieci proszą mnie o pozostanie z wnuczkami. Jest to dla mnie i mojego męża prawdziwą przyjemnością, bowiem dzieciaki nigdy nie pozwalają nam się nudzić.

Joanna - pracownik biurowy:

Tak się nieszczęśliwie złożyło, że mój synek od tygodnia jest bardzo ciężko chory. Nie mogłam zatem planować żadnych atrakcji, ale w przyszłym roku z pewnością to sobie odbiję.

Marta - uczennica I LO:

Ta noc była dla mnie nocą, o której długo jeszcze nie zapomnę. Początkowo sądziłam, że spędzę ją w domu, ale mój chłopak, który studiuje w Gdańsku, zrobił mi ogromną niespodziankę, przyjeżdżając do Kwidzyna i zabierając mnie do jednej z gdańskich dyskotek. Był naprawdę fajnie.

Krzysztof - uczeń technikum:

Karnawał jak karnawał - był i już się skończył. W odróżnieniu od mojej dziewczyny nie szukam imprez i powodów do zabawy. Ona miała dyskotekę, ja - kom-

puter. W zasadzie lepiej, że tak się stało.

Wiktoria - pracownik banku:

Tego wieczoru mój mąż zrobił mi nie lada niespodziankę. Nie tylko przygotował kolację, ale również kupił szampana i kwiaty. Chyba dopiero teraz tak naprawdę dowiedziałam się, jak świetnie potrafi gotować.

Roman - właściciel firmy:

Tego wieczoru ja, moja żona i dzieciaki poszliśmy na pizzę. Dawno już nie spędziłyśmy równie przyjemnych chwil.

Wika

Anna Senuik w Kwidzynie

10 marca z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru w kwidzyńskim teatrze odbędzie się spektakl „Moralność Pani Dulskiej” w reżyserii Włodek Bielskiej. W roli głównej wystąpi znana polska aktorka - Anna Senuik. Bilety na spektakl w cenie 18 złotych do nabycia w kasie teatru.

„Śmiech nocy letniej”

11 marca o godzinie 19.00 Teatr Powszechny z Warszawy wystawi przedstawienie zatytułowane „Śmiech Nocy Letniej”. Bilety w cenie 12 złotych do nabycia w kasie teatru w Kwidzynie.

KW

Podarowane narzędzia pomogą poprawić jakość mebli wykonywanych przez uczniów

Zarząd Miejski w Kwidzynie

informuje, że posiada do sprzedaży w drodze przetargu nieograniczonego, grunt pod budowę 3 boksów garażowych położonych w Kwidzynie przy ulicy Kopernika nr 30-32.

Cena wywoławcza jednego miejsca wynosi 1 330 złotych.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium gotówką lub czekiem potwierdzonym w wysokości 250 złotych w kasie urzędu - pokój nr 30 - do dnia 9 marca 1998r. do godziny 13.30.

Przetarg odbędzie się w dniu 13 marca 1998r. o godzinie 10.00 w sali nr 6 Urzędu Miejskiego w Kwidzynie.

Szczegółowych informacji udzielają pracownicy tut. urzędu - pokój nr 50, telefon 279-42-31 wew.317.

200050

GE Capital Bank

Towarzystwo Promocji i Doradztwa Kapitałowego

A'CONTO poleca:

- kredyty gotówkowe do 10 000,00 zł
- kredyty na samochody nowe i używane
- kredyty na zakup, budowę i modernizację domu
- kredyty inwestycyjne dla jednostek gospodarczych.

Leasing operacyjny i zwrotny na środki trwałe: maszyny, urządzenia, itp.

Zapewniamy miłą i fachową obsługę.

Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 17.00

82-500 Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11,

tel. (055) 279-62-00, 261-08-88

200021

82-500 Kwidzyn ul. Kamienna 11B tel./fax (055) 279-40-34

DOŚWIADCZONY PRODUCENT

Wykonujemy:

- ▷ zabudowy wnętrz,
- ▷ szafy,
- ▷ garderoby,

w kanadyjskim systemie drzwi suwanych. ORYGINALNE ELEMENTY „KOMANDOR”

Profil metalowy, aluminiowy.

MIŁA I FACHOWA OBSŁUGA

PPUH „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY

WĘGLA KOPALNI „PIAST”

OFERUJEMY NAJNIŻSZE CENY WĘGLA I KOKSU

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT NA TERENIE KWIDZYŃNA

KWIDZYN, UL. MOSTOWA 2 tel. 279-26-31 wew. 60

SKŁAD OPALU CZYNNY W GODZ. 8.00-16.00

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

WĘGIEL z kopalni „PIAST”

ZAPRASZA DEPOZYTOWY SKŁAD KOPALNI "PIAST" w Sadlinkach

Zapewniamy transport i załadunek.

TEL. (055) 275-75-61

OGŁOSZENIE Zarząd Gminy w Sadlinkach

ogłasza przetarg nieograniczony (ofertowy) na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy.

Przetarg obejmuje:

- działkę nr 92/4 o powierzchni 0,1987 ha, zabudowaną budynkiem poszłokim o powierzchni użytkowej 238,5m², położoną w miejscowości Kanicki, z możliwością adaptacji na mieszkanie. Cena wywoławcza 61 800 zł.

Osoby zainteresowane nabyciem wyżej wymienionej nieruchomości winny złożyć oferty pisemnie.

Oferta powinna zawierać:

1. imię i nazwisko,
2. dokładny adres,
3. zaofiarowaną cenę,
4. formę zapłaty.

Termin składania ofert upływa 16 marca 1998r. o godz. 10.00.

Otwarcie ofert dnia 16 marca 1998r. o godz. 13.00.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 6380 zł do dnia 16.03.1998r. do godz. 9.00 w kasie Urzędu Gminy Sadlinki.

200082

Nagrody burmistrza i przewodniczącego rozdane

DWA DNI WYRÓŻNIENI

WKwidzynie ponad 150 osobom wręczono w dniach 20 i 21 lutego nagrody burmistrza miasta i przewodniczącego Rady Miejskiej za wybitne osiągnięcia. Nagrody przyznano w dziedzinie kultury, oświaty i sportu. Była to już ósma edycja swoistego plebiscytu na człowieka roku. Do nagród laureatów typowały instytucje, stowarzyszenia, kluby sportowe, samorząd i placówki oświatowo-wychowawcze. Wśród wyróżnionych znaleźli się sportowcy, nauczyciele, osoby działające na niwie kultury, młodzież. Po raz pierwszy wyróżniono najmłodszych, najbardziej utalentowanych kwidzyńskich.

Nagrodzono też osiem przedsiębiorstw, które w ubiegłym roku przyczyniły się do rozwoju i działalności sportowej i społecznej.

Jak podkreślił burmistrz Leszek Czarnobaj, samorząd przyznając nagrody chce zachęcać do pracy na rzecz społeczności lokalnej i jednocześnie doceniać tych, którzy niejednokrotnie bezinteresownie angażują się w pracę na rzecz mieszkańców miasta.

Nagrody dla dzieci i młodzieży

Dzieciom i młodzieży nagrody w dziedzinie kultury, oświaty i sportu wręczył 20 lutego wiceburmistrz Roman Bera. Ceremonie wręczania prowadził Andrzej Krzysztofak. Nie sposób szczegółowo opisać osiągnięć, za które przyznano nagrody. O sukcesach tych pisaliśmy w ciągu całego roku.

W dziedzinie kultury nagrody burmistrza za wybitne osiągnięcia otrzymali: Adriana Słomska - Technikum Przemysłu Włókienniczo-Przędalnianego, Martyna Stepińiewicz, Maciej Sionkowski i Magdalena Margulewicz - Zespół Szkół Ogólnokształcących, Magdalena Sołtyśiak - Szkoła Podstawowa nr 8, Sonia Szalapska - Szkoła Podstawowa nr 9, Michał Barejko - Szkoła Podstawowa nr 9, Anna Puika i Michał Leśniewski - "Progress".

W dziedzinie oświaty nagrodami burmistrza wyróżnieni zostali:

Paweł Kaszubski - Zespół Szkół Budowlanych, Maciej Durbieński - I LO, Karolina

Margulewicz i Anna Szapert - Szkoła Podstawowa nr 9, Karolina Chojnacka - Szkoła Podstawowa nr 6, Rafał Piasecki - Zespół Szkół Mechanizacji Rolniczej, Dorota Trepkowska - Szkoła Podstawowa nr 8, Anna Plocharska - Fundacja "Oświata".

Najliczniej nagrodzono sportowców:

Ewa Zdziennicka, Adriana

Paweł Kaszubski wyróżniony został za wybitne osiągnięcia w nauce

Karolina Margulewicz z I Liceum Ogólnokształcącego

Martyna Stepińiewicz i Maciej Sionkowski - nagroda burmistrza w dziedzinie kultury

korowisk - piłkarze ręczni. Wyróżniono też przedstawicieli innych dyscyplin sportowych:

Michał Wcisło i Katarzyna Schaefer - tenis stołowy, Leszek Baniecki, Łukasz Lech, Bartosz Baniecki - modelarstwo lotnicze (kosmiczne), Michał Sulc, Kinga Nowak i Radosław Wojtaszek - szachy, Wojciech Krolak i Małgorzata Piasecka - lekkoatletyka, Jacek Zagor - jeździectwo, Mirosław Zegota - rekreacja.

Mistrzynie Polski w piłce ręcznej z trenerem Jerzym Zdziennickim

halowy, Jacek Buklewski (Waiderman Czarnota - alpinista), Jacek Skonecki, Robert Sławiński, Sebastian Kaz, Szymon Błaszkie-wicz - pływanie.

Wyróżnione młode talenty

Burmistrz Kwidzyna nagrodził również najmłodszych sportowców. Klasyfikacja na

Maciej Rybski z Kwidzyńskiego Ośrodka Piłkarskiego

Przewodniczący Rady Miejskiej wręczył nagrodę radnemu Józefowi Żarczyńskiemu, podkreślając jego zaangażowanie i bezkompromisowość w pracy na rzecz mieszkańców miasta.

Wśród wyróżnionych znalazła się Wanda Masalska-Szymarek znana z wielu cennych inicjatyw skierowanych do osób niepełnosprawnych.

Nagrodę przewodniczącego RM otrzymał Tadeusz Wiśniewski.

Przemysław Goyk, Michał Rankiewicz, Marcin Szciborski, Jacek Libiatowski, Przemysław Kawiak, Jarośław Pleśkacz, Przemysław Sulaj, Piotr Bobrowski, Przemysław Szyszko, Marcin Rakowski, Radosław Szyszko, Robert Pietrus.

Drugi dzień ceremonii

W drugim dniu wręczania nagród burmistrza i przewodniczącego Rady Miejskiej, do sali kameralnej Kwidzyńskiego Centrum Kultury przybyli burmistrz Leszek Czarnobaj i przewodniczący RM Ireneusz Niziołek

Radny Józef Żarczyński

klubu "Progress"; Elżbiecie Zachorowskiej-Paraniak, od 1989 r. prowadzącej zespół teatralny Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego zespół

Wanda Masalska

zdołał liczne nagrody w kraju.

Hanna Barczykowska i Elżbieta Gardzielewska otrzymały nagrodę za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej, a także za zaangażowanie i prowadzenie szkolnego teatru „Czarbał”. Eugeniusz Kiziński otrzymał nagrodę za prowadzenie „Junior Combo Band”. Obecnie zespół nagrywa

Tadeusz Wiśniewski

nowy, który przede wszystkim jest propagatorem walorów historycznych Kwidzyna.

Wśród nagrodzonych znaleźli się też poseł Jerzy Godzik oraz Parlament Młodzieży, w imieniu którego nagrodę odebrała jego opiekunka Mirosława Wypych.

Nieco dłuższą listę nagrodzonych przedstawił burmistrz Leszek Czarnobaj. W dziedzinie kultury nagrodę przyznano: Monice i Jarośławowi Grunt, organizatorom wielu turniejów taneczno-wokalistycznych opiekunom

Andrzej Krzysztofak. Nagrodzono go:

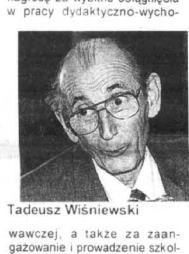
Leszy Zdziennicki - trener kwidzyńskich szczyornisiek, które zdobyły tytuł mistrza Polski; Halina Klein - wyróżniona za działalność w PTTK; z okazji 1000-lecia Gdańska brała udział w gwiazdowym wykopie kajakowym, pokonując 1495 km trasę podczas spływu wylądowania pięć albumów, będących zbiorem zdjęć i wierszy o Wisle, prace te znajdują się obecnie w Muzeum Wisły w Tczewie;

Alicja Napiórkowska - za sukcesy w pracy z młodzieżą w wielu dyscyplinach sportowych.

Zdzisław Hajdukiewicz i Andrzej Hajdukiewicz - za trenerskie sukcesy w piłce ręcznej;

Marek Woronowicz - trener piłki ręcznej, Lech Kwiatkowski - trener lekkoatletów; za osiągnięcia w tej dziedzinie sportu, podobnie jak inny wyróżniony -

Adam Karas

Wojciech Margulewicz.

Wśród nagrodzonych trenerów znaleźli się także: Roman Makul - piłka ręczna, Marian Wodziszewski - szachy, Henryk Michalik - kierujący klubem „Piguly”, Marek Sroka - określony jako sportowo-rekreacyjna osobowość Telewizji Kablowej Kwidzyna, organizator imprez rekreacyjno-sportowych bez względu na wiek i wiek; i Mirosław Zagor - zawodnik i trener jeździectwa.

Burmistrz Kwidzyna przyznał drużynie piłkarzy ręcznych MTS honorowy dyplom z okazji wejścia drużyny seniorów do II ligi.

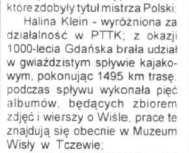
W dziedzinie oświaty nagrodę przyznano Barbarze Lewickiej, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3, według pomysłu której wprowadzono odrabianie lekcji

przy pomocy nauczycieli.

Uczniowie nagrodzonej Elżbiety Zajac, nauczycielki biologii w Szkole Podstawowej nr 9, zostali w ubiegłym roku laureatami wojewódzkiego konkursu biologicznego.

Ewa Machnik, nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 5, jest między innymi autorką programu innowacyjnego z biologii. Corok organizuje wiele ekologicznych imprez.

Janina Szczepna zajmuje się nauczaniem początkowym w Szkole Podstawowej nr 6. Jest między innymi współautorką programu „Czytamy ze zrozumieniem”.

Halina Klein

Marianna Kwiatkowska jest nauczycielką fizyki w Szkole Podstawowej nr 6. Ma szczególne osiągnięcia w pracy z uczniami zdolnymi.

Zupełnie nietypowi laureaci nagrody burmistrza w dziedzinie oświaty to informatycy z International Paper Kwidzyna S.A. Tomasz Józwiak, Andrzej Wypych, Jacek Grabowiecki. Nagrody otrzymali za zaangażowanie i pracę społeczną przy tworzeniu Centrum Komputerowo-Językowego.

Nagrody burmistrza przyznano sponsorom, którzy nie szczędzili środków na różnorod-

ność. Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

J.K.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również Internation Paper Kwidzyna S.A. w osobie wiceprezesa Zarządu Marka Krzykowskiego, Zakłady Elektronicznej Motoryzacji, PCLMO, reprezentowane przez dyrektora Józefa Lewandowskiego. Burmistrz wyróżnił także przedsiębiorstwo „Modex”.

Wyróżniono osiem przedsiębiorstw: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, w imieniu którego nagrodę odebrał prezes Grzegorz Hejna, Philips Consumer Electronics Poland, reprezentowany przez prezesa Andrzeja Gólgę, Bank Spółdzielczy, którym kieruje Krzysztof Zieliński, BE & K Poland, na czele którego stoi dyrektor Zenon Drobniski. Nagrody dla sponsora roku odebrał również

Rehabilitacja poprzez pracę

1 stycznia bieżącego roku zaczęły obowiązywać przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ustawa określa także obowiązki i uprawnienia pracodawców w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Zmiany dotyczące zatrudniania osób niepełnosprawnych rozpoczęły się po roku 1991.

Ustawa, jak każdy akt prawny, ma swoje plusy i minusy. Szczególnie niekorzystną zmianą dotyczący zakładów pracy chronionej. Ustawodawca zwiększył ilość osób, które należy zatrudnić, aby zakład mógł uzyskać status zakładu pracy chronionej.

Rehabilitacja niepełnosprawnych
Rehabilitacja osób niepełnosprawnych to szerokie pojęcie. Obejmuje zespół działań zarówno leczniczych, jak i psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, przy aktywnym uczestnictwie osób niepełnosprawnych.

Efektem tych działań ma być osiągnięcie jak najwyższego poziomu ich funkcjonowania.

Ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego. Rehabilitacja społeczna przygotowuje osoby niepełnosprawne do aktywnego pełnienia różnorodnych funkcji w społeczeństwie.

Różne mogą być formy rehabilitacji. Jedną z takich form są warsztaty terapii zajęciowej. W Kwidzynie warsztaty takie znajdują się w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Malborskiej. Terapię zajęciową stwarza możliwość pracy osobom o różnym stopniu upośledzenia, czy to ruchowego, czy umysłowego.

Imaformalną rehabilitacją turmsu rehabilitacyjny, łączący elementy wycieczki z rehabilitacją. W tego typu turmach chodzi o

ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności i rozwijanie różnorodnych zainteresowań.

Niepełnosprawni mają prawa

Osoby niepełnosprawne mają prawo do korzystania z pośrednictwa pracy. Osoba taka może mieć status absolwenta, bezrobotnego lub też osoby poszukującej pracy.

Bezrobotnym jest osoba niepełnosprawna, która nie jest zatrudniona i nie wykonuje innej pracy zarobkowej. Poza tym jest to osoba, która jest zdolna i gotowa podjąć zatrudnienie w wymiarze co najmniej połowy wymiaru czasu pracy, obowiązującego w danym zawodzie. Osoba taka, aby mieć status bezrobotnego nie może uczyć się w systemie dziennym, zarejestrować się w miejscowym rejonowym urzędzie pracy, ukończyć 18 lat (wyjątek stanowi młodociani absolwenci).

Status bezrobotnego niepełnosprawnego dotyczy kobiet, które nie ukończyły 60 lat, natomiast w przypadku 65-letniej górna granica wieku to 65 lat.

To oczywiście tylko niektóre z ogólnie znanych wymogów. Istotne są dwie rzeczy. Pierwsza to stan zdrowia, który mimo niepełnosprawności umożliwia podjęcie pracy a druga - czy taka osoba nie byłaby ze względu na stan zdrowia prawa do renty. Nabyć prawa do renty wyklucza możliwość uznania takiej osoby za bezrobotnego.

Pożyczka dla niepełnosprawnego
O Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych było już kilka razy głośno, głównie za sprawą różnych afer związanych z zarzutami o niewłaściwe wykorzystanie pieniędzy. Mimo tego wiele osób niepełnosprawnych korzystało z funduszu. Pożyczki udzielane przez PFRON są korzystne i mogą być częściej umorzone.

Nowa forma pomocy, która wprowadzają ustawą, jest możliwość udzielenia przez Fundusz pożyczki na działalność rolniczą. Osoba niepełnosprawna, ubiegająca się o pożyczkę, musi być zarejestrowana w rejonowym

urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy. Pożyczki w wysokości trzydziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia udziela dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy. Pożyczka może być umorzona nawet do 50%, pod warunkiem jednak, że działalność prowadzona jest przez okres co najmniej 24 miesięcy. Inne warunki określone są zwykle w zawartej umowie. W przypadku umorzenia została przyjęta zasada obligatoryjności w razie spełnienia przez pożyczkobiorcę wymaganych warunków. Oznacza to, że w razie odmowy umorzenia osoba, która otrzymała pożyczkę może żądać ustalenia przez sąd, dlaczego spotkała się z odmową.

Pożyczkobiorca, w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej, może wystąpić do prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o odroczenie terminu spłaty pożyczki albo o umorzenie spłaty w części lub w całości.

Osoba niepełnosprawna, prowadząca działalność gospodarczą lub własne albo dzierżawione gospodarstwo rolne, może otrzymać ze środków PFRON dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego, zaciągniętego na kontynuowanie działalności. Warunkiem jest to, że nie korzysta z pożyczek ze środków Funduszu na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub pożyczka ta została spłacona w całości lub wcześniej umorzona.

Kodeks pracy i niepełnosprawni

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zawiera przepisy, które szczególnie opieką obciążają osoby niepełnosprawne.

W przypadku osób niepełnosprawnych norma czasu pracy nie może przekraczać 40 godzin tygodniowo (8 godzin dziennie). Czas pracy pracowników ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (dawniej inwalidzi I i II grupy) nie może przekraczać 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo. Wyjątek stanowi zatrudnienie niepełnosprawnych przy pinowaniu.

Osoby niepełnosprawnych nie można zatrudniać w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych, poza wspomnianym wyjątkiem pinowania. Stosowanie skróconych norm czasu pracy nie może powodować obniżenia wysokości wynagrodzenia.

Pracownicy o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługują dodatkowe urlopy w wymiarze 10

dni roboczych w roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego urlopu wycieczkowego osoba niepełnosprawna nabywa po przeprowadzeniu jednego roku. Jeżeli urlop wycieczkowy przekracza 26 dni roboczych lub urlop dodatkowy wynika z innych przepisów to urlop dodatkowy nie przysługuje.

Obowiązki i ulgi dla pracodawców

Różnie bywa z pracodawcami, wśród których nie brakuje takich, którzy nie bardzo dbają o interes pracownika. Należy jednak wiedzieć, że pracodawca ma szczególne obowiązki wobec pracownika, który stał się niepełnosprawny i stracił zdolność do pracy na dotychczasowym stanowisku. Pracodawca jest zobowiązany takim pracownikowi zorganizować stanowisko pracy wraz z podstawowym zapleczem socjalnym, umożliwiającym w ten sposób jego dalsze zatrudnienie. Jeżeli pracodawca nie zorganizuje w terminie stanowiska lub rozwiąże z nim stosunek pracy, to w dniu rozwiązania umowy zobowiązany jest do wypłaty na rzecz PFRON kwoty w wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za pracownika.

Pracodawcy mają też ulgi. Pracodawca zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w pełnym wymiarze godzin, a do 31 grudnia 1998 r. co najmniej 50 pracowników, w tym osoby niepełnosprawne, przysługują ulgi w podatku dochodowym w wysokości 50% od podstawy opodatkowania.

Pracodawcy mają też ulgi. Pracodawca zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w pełnym wymiarze godzin, a do 31 grudnia 1998 r. co najmniej 50 pracowników, w tym osoby niepełnosprawne, przysługują ulgi w podatku dochodowym w wysokości 50% od podstawy opodatkowania.

Refundacja

Możliwość refundowania to skuteczna forma zachęty przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Pracodawca zatrudniający przez okres co najmniej 54 miesięcy osoby niepełnosprawne, bezrobotne lub poszukujące pracy, lecz skierowane przez rejonowy urząd pracy, może otrzymać zwrot kosztów między innymi z tytułu poniesionych w związku z organizacją nowych stanowisk pracy, przystosowaniem istniejących dla osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów wynagrodzenia wypłaconego osobom niepełnosprawnym przez okres 18 miesięcy, jak również zwrot składki na ubezpieczenie społeczne.

Zwrot kosztów poniesionych w związku z organizacją nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych nie może przekroczyć 30-krotnego prze-

ciętego wynagrodzenia za każdego stanowisko. Dotyczy to tworzenia stanowisk dla osób zdolnych do pracy.

W przypadku zatrudnienia osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności, zwrot kosztów za każde stanowisko pracy nie może przekraczać kwoty 50-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Pracodawca wyrażający gotowość zatrudnienia osób niepełnosprawnych powinien skierować wniosek do rejonowego urzędu pracy.

O zakładach pracy chronionej

Obecnie status pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej uzyskuje się zatrudniając nie mniej niż 40 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Wskaznik zatrudnienia osób niepełnosprawnych musi wynosić co najmniej 40% w tym 10% ogółu zatrudnionych stanowiskowo osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Zakłady pracy, które uzyskały status zakładu pracy chronionej przed 1 stycznia 1998 r. muszą zwiększyć zatrudnienie do 30 czerwca bieżącego roku.

Recytowali Mickiewicza

Marcin Dąbrowski, uczeń I klasy TCP Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Kwidzynie, zwyciężył w Międzyszkolnym Turnieju Recytatorskim dla szkół zawodowych, który odbył się pod hasłem "W hołdzie Mickiewiczowi". Organizatorem był Zespół Szkół Zawodowych nr 2.

Konkurs odbył się w twójgaku obecnie Roku Mickiewiczowskim i - jak twierdzą organizatorzy - dostarczył kwidzyńskiej młodzieży wielu intelektualnych przeżyć i dał możliwość własnego rozwoju w zakresie kultury słowa.

W konkursie wzięło udział 25 uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych nr 1, z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2, z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2. Jak poinformowała Grazyna Borecka, zastępca dyrektora ZSZ 2, uczestników oceniła pięciorosobna komisja, której przewodniczył ksiądz Czesław Pacholko. Zwycięzcą turnieju Marcin Dąbrowski, którego do konkursu przygotowała nauczycielka ZSZ 2 Anna Świokło, przedstawił balladę A. Mickiewicza "Powrót taty".

Drugie miejsce zajęła Joanna Warmińska i Agnieszka Adamska z Technikum Technologi Żywności Zespołu Szkół Zawodowych nr 2. Miejsce trzecie przypadło Agnieszce Kwapien z Liceum Handlowego Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 oraz Izabeli Krampcz z Technikum Technologi Żywności. Ponadto wyróżniono Violetę Śmiechowską z ZSZ 1, Agnieszkę Siwiec z Zespołu Szkół Budowlanych oraz Michała Rutkowskiego, Krzysztofa Parzyskiego i Magdalene Musińska z ZSZ 2.

op. J.K.

E discount

EDEKA

Tutaj odkrywają Państwo tylko tanie oferty!

Cytryny
1 kg
3.89 oferta
Specjalna

Marchew
1 kg
0.99 oferta
Specjalna

Łosoś wędzony
paczkowany norweski 100g Suempol
6.59 tanio
Zawsze

Wafle
Amiko 200g Jutrzenka
3.39 tanio
Zawsze

Fasolka
w sosie pomidorowym biała 400g Dawtona
2.19 tanio
Zawsze

Soki
Ovita 175ml
1.29 tanio
Zawsze

Ryz
folia 1kg Rol-Ryz
2.19 tanio
Zawsze

Pierogi ruskie
500g
3.79 oferta
Specjalna

Gillette GII
Maszynka jednorazowa
1.39 oferta
Specjalna

U nas kupisz zawsze tanio

Gdańsk, Balcerskiego 12 • Hallera 167 • Jagiellońska 34 • Jana Pawła II 9 • Noskowskiego 1 • Obrońców Wyrzecz 2a • Opolska 3 • Gdynia, Białogłaska 2 • Czeremchowa 10 • Chylińska 251 • Gnieńska 21 • Iwaszkiewicza 1 • Suchbarskiego 2 • Grudzińskiego, Focha 15, Śniadeckich • Kwidzyn, Korczaka 3 • Leńbork, Olimpijczyków 1 • Malbork, Główna 2 • Nowy Staw, Kościuszczy • Słupsk, Królowej Jadwigi 2 • Sztum, Mickiewicza 46 • Tczew, Wojska Polskiego 22 • Zwirki 40

Widzyna, ul. Tęczowa 1 d tel. 0 601-66-35-99

nowa kolekcja wiosna-lato '98

Twój dom z naszych materiałów

Wydornia Materiałów Budowlanych

Nadproże do rolet Leier jest jedynym tego typu wyrobem produkowanym w Polsce.

Jest to prefabrykowany element konstrukcyjny, który jednocześnie spełnia funkcję magazynu na roletę zwijaną.

Nadproża produkowane są z betonu lekkiego co pozwala uzyskać korzystny współczynnik przenikania ciepła oraz eliminuje dźwięk przy montażu tych elementów na budowie.

Każde dostarczone na budowę nadproże wyposażone jest w standardowy komplet elementów niezbędnych do zamontowania rolety. Wielkość magazynu w nadprożu pozwala na montaż większości dostępnych obecnie na rynku zewnętrznych rolet zwijanych i to zarówno w otworach okiennych jak i drzwiowych, stanowiących doskonałe zabezpieczenie antywłamaniowe.

Dzięki specjalnemu elementowi wspornika dostępnemu przy zakupie nadproża istnieje możliwość montażu w jednym nadprożu na przykład dwóch niezależnie pracujących rolet o różnych długościach, przykładowo nad oknem i drzwiami balkonowymi.

Przemysłowa konstrukcja elementu pozwala na przykład na zamontowanie rolety na dowolnym etapie budowy po osadzeniu okien, a nawet po zakończeniu budowy dzięki stałemu dostępowi do rolety przez otwór montażowy.

Nadproża do rolet produkowane są w długościach dostosowanych do wymiarów typowej stolarki okiennej o szerokości otworu w świetle muru od 90 do 300 cm.

Firma EDEKA Polska zastrzega sobie prawo do zmian w bazie reklamowej. Oferta ważna do wyczerpania asortymentu.

KNIĘJA POŻEGNAŁA GOSZCZUNA

Nie tak dawno temu na cmentarzu komunalnym odbyła się smutna uroczystość pożegnania wieloletniego ordynatora oddziału ginekologii i położnictwa szpitala w Kwidzynie Zbigniewa Goszczyńskiego.

Jego działalność na polu medycyny jest znana. Mniej wiadomo o jego zamiłowaniu do łowiectwa. Michał Baraniak z Koła Łowieckiego „Knieja” uważa, że pamięć ludzka jest ulotna i warto przedstawić choćby krótko niezwykle życie lekarza, który był myśliwym.

Łowiectwo nie jest przywiązane do żadnego zawodu czy stanu. Skupia wokół siebie ludzi, którzy szczerze miłują przyrodę i wszelkie jej przejawy. Organizuje tych wszystkich, którzy sprawią tej chca częstą swego serca i życia poświęcić - twierdzi Michał Baraniak.

Zbigniew Goszczyński urodził się w 1917 r. Uczestnik wojny obronnej w 1939 r. Walczył przeciwko armii niemieckiej, a po 17 września przeciwko Armii Czerwonej w obronie Grodna. W Grodnie został ranny i wzięty do niewoli. Udało mu się uciec i przedostać do Warszawy. Podjął działalność podziemną. Został aresztowany i z numerem 1728 trafił do obozu w Oświęcimiu. W obozie spędził pięć lat. Po wojnie rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku. Studia ukończył w 1951 r. Ordynatorem oddziału ginekologii i położnictwa szpitala powiatowego w Kwidzynie został w 1955 r. Stanowisko to zajmował do emerytury.

W Kole Łowieckim „Knieja” rozpoczął działalność w 1955 r. W latach 1960-1964 Zbigniew Goszczyński był prezesem Koła. Jak twierdzi Michał Baraniak:

Swym przezwaniem wniósł nowy powiew w życie organizacyjne. Postawił na młodzież. Był ich nauczycielem, wychowawcą i przyjacielem. Wpłynął wszystkim, by łowiectwo traktowali jak sport, odpoczynek, placzynek spotkań koleżeńskich, a na samym końcu pozyskanie zwierzyny.

M. Baraniak dodaje, że wśród myśliwskiej braci był duszą życia towarzyskiego.

Jego humor, niespożyta energia, a przede wszystkim umiejętność nawiązywania kontaktów z ludźmi zjednywała mu powszechną sympatię nawet u nieprzyjaciółnych.

Nieubłagany prawem życia jest jego kres. Przychodzi w życiu chwila, kiedy niezależnie od nas samych trzeba pożegnać wszystko i odejść. Tak odszedł nasz towarzysz łowów Zbyszek, zwany przez nas Goszczunem.

J.K.

SPORT

Przeigrana z sędziami

28 lutego (sobota) w sali przy ul. Mickiewicza odbył się kolejny mecz piłkarski rezerw MKS Kwidzyn, rozgrywany w ramach ligi sztabowej juniorek młodszymi. Podopieczni trenera Jerzego Zdziennickiego gościli na własnym terenie swego odwiecznego przeciwnika, drużynę MKS Słupsk. Po bardzo zajętej grze MKS Kwidzyn musiał tym razem uznać wyższość swojego rywala, przegrywając z niemałą pomocą sędziów 26:28 (13:14).

MKS: Deuter - Omelan, Fijałkowska 6, Ludzkowska, Siewpura E. 1, Siewpura M. 7, Zdziennicka 9, Ruminska, Zip, Żuka 2, Wiesner 1, Wisniewska.

Spotkanie rozpoczęło się od szybkiej straty dwóch bramek zdobytych przez zawodniczkę Słupsk Izabellę Nasterowską. Pomimo ataków i prób nadrobienia straty, przewaga stopniowo powiększała się. Co prawda w 9. minucie gry, po bramce Ewy Zdziennickiej, MKS zmniejszył przewagę do jednej bramki (4:5), jednak w ciągu kolejnych pięciu minut bramki zdobywali tylko goście, doprowadzając do przewagi 4:8.

Praktycznie rzecz biorąc czterobramkowe prowadzenie gości w tym spotkaniu trwało do 23 minuty, kiedy to Małgorzata Pokorska podwyższyła na 10:14 dla Słupsk.

Ostatnie dwie minuty gry należały jednak do kwidzyńki, a bramki Katarzyny Żuki, E. Zdziennickiej i Marzyny Siewpury pozwoliły na dościenie kwidzy-

niek do tylko jednobramkowej straty (13:14). W pierwszej połowie w kwidzyńskiej zespołu punktowały wyłącznie wymienione wcześniej szczyptorniki, zdobywając Żuka 2, Zdziennicka 7 M. Siewpura 4 bramki.

Po dynamicznej koncówce pierwszej połowy wszyscy zgromadzeni w hali kibice piłki rezerwnej myśleli, że wreszcie MKS złapał wiatr w żagle. Niestety, już początek drugiej połowy pokazał, że drużyna Słupsk jest tradycyjnie jest bardzo ciężkim przeciwnikiem. Przez pierwsze 5 minut MKS nie zdobył żadnej bramki, podczas gdy przeciwniczki oddały aż 4 cenne strzały. Tak więc 14:16 powróciło do sytuacji z pierwszej połowy spotkania. W 35. minucie, po nie wykorzystanym rzucie karnym przez Zdziennicką, przewaga gości wzrosła do 5 bramek - 15:20.

Coraz bardziej wzrastająca przewaga wynikała głównie z tego, iż po nieudanym ataku MKS nie nadązał dokładnie ustawić szyków obronnych, co skutecznym wykorzystywały zawodniczki Słupsk. Bardzo dobrane bronila Małgorzata Deuter, szczególnie na przedpolu, wychodząc do atakujących zawodniczek.

W 38. minucie do gry weszła się Kamila Fijałkowska, która po ładnie przeprowadzonej akcji ustaliła wynik na 17:21. Także w 40. oraz 42. minucie ogładsiliśmy skuteczną wejścia zawodniczek z numerem 9, która doprowadziła do stanu 20:24. Niestety, przewaga nie malała, aż nadeszła 45. minuta i ponownie ogładsiliśmy nagły atak kwidzyńskiej MKS-u.

Niestety drużyna musiała walczyć sama, gdyż za krykowanie sędziów czerwona kartka ukarany został trener kwidzyński J. Zdziennicki. Dwie bramki Fijałkowskiej zdobyte po akcjach prawym skrzydłem oraz bramka M. Siewpury, zdobyta po indywidualnej akcji środkkiem boiska, pozwoliły na zmniejszenie przewagi do dwóch punktów. Na tablicy świetlnej widniał wynik 25:27 i wszyscy oczekiwali, jeśli nie wygranej, to chociaż remis w tym spotkaniu. Niestety, koncówce tego meczu wyrażnie idąc na rękę zespołowi gości. Mecz zakończył się porażką MKS-u Kwidzyn 26:28.

SPORT

Karatecy z siedmioma medalami

W walentynki, czyli 14 lutego br. w Grudziądzu odbył się coroczny turniej karate shorin-ryu pod nazwą Puchar Pomorza '98. Do uczestnictwa w tym turnieju zgłosiło się 123 karatekowie z klubów shorin-ryu karate z Bydgoszczy, Gdańska, Kwidzyna, Świdowa, Jezewa, Grudziądza oraz z Warszawy i Przemysła. Rozegrano 13 konkurencji, z których najliczniej osadzona okazała się konkurencja kumite (walk) dzieci w wieku 11-13 lat, w której walczyło 34 zawodników.

Prawie dwudziestoosobowa grupa kwidzyńskich trenująca pod okiem Dariusza Draspy, turniej uczestniczyła w tym turnieju i to z niemałymi osiągnięciami. Turniej ten był pier-

Trzecie miejsce w kata zajął Dariusz Galewski (trzeci od lewej)

raz Adam Kędziora, który wygrał kategorię kata powyżej 18 lat. A to kompletny wynik reprezentantów kwidzyńskiego klubu kumite kat. do lat 10 (I miejsce Piotr Majdy, II miejsce Sławka Sowy, kat. 11-13 lat, IV miejsce Michała Ziemblickiego, kat. 14-15 lat, III miejsce Marcina Miłoszewskiego, kat. kadetów (16-18 lat), III miejsce zajął Dariusz Galewski, kat. powyżej 18 lat). IV miejsce zajął Adam Kędziora, IV miejsce zajął Radek Kasztelan. Łącznie ekipa kwidzyńskiego Klubu Karate Shorin-Ryu zdobyła siedem medali oraz ufundowały przez Urząd Miasta Grudziądza „Puchar Pomorza '98”.

Jest to duży sukces kwidzyński, gdyż zwycięzcy karatekowie, jak również instruktor Dariusz Draspy (3 dan karate). Zajęcia w kwidzyńskim Klubie Karate Shorin-Ryu odbywają się w każdą środę (17:30 - 20:00) lub soboty (9:30 - 11:00) w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 5 przy ul. Hallera oraz w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 9 przy ul. Mickiewicza w soboty (16:00 - 17:00) i soboty (11:00 - 12:00).

MW

„Puchar Pomorza '98” za pierwsze miejsce w kumite odebrał Dariusz Draspa

W miejsce Karoliny Walkusz

wszystym sprawdzianem dla trzech 7-letnich kwidzyńskich karatek: Piotra Majdy, Sławomira Sowy oraz Rafała Owiastka. Pierwszy z wymienionych sprawił wszystkim w Grudziądzu ogromną niespodziankę, wygrawając dwie walki i zajmując IV miejsce w ogólnej klasyfikacji. Największą radość sprawili wszystkim Dariusz Galewski, który w kategorii kumite 16-18 lat zajął I miejsce, zdobywając tym samym „Puchar Pomorza '98”.

Strzelanie z LOK

Na strzelniczy znajdujące się przy siedzibie LOK w Kwidzynie odbył się turniej strzelania z broni pneumatycznej - populamej wiatrówki. Zgłosiło się około 50 osób. Rozegrano cztery konkurencje strzeleckie:

kat. młodzież

1. Tomasz Soszko - 82 pkt.
2. Lukasz Witrowicz - 77 pkt.
3. Radosław Jastrowski - 72 pkt.

kat. chłopców szkół podstawowych

1. Michał Gwóźdź - 75 pkt.
2. Krystian Oberlent - 72 pkt.
3. Marek Pikulski - 71 pkt.
4. kat. dziewczęta
1. Marta Kwiatek - 76 pkt.
2. Anna Cichowicz - 68 pkt.
3. Berenika Kostawska - 67 pkt.

kat. chłopców szkół średnich

1. Przemysław Wiącek - 90 pkt.
2. Karol Wiącek - 86 pkt.
3. Marcin Cichowicz - 83 pkt.

Redakcja

SPROSTOWANIE

W poprzednim numerze „KK”, w opisie meczu koszykarzy kwidzyńskiego MTS, popełniliśmy błąd. Przeciwnikiem podopiecznych trenera B. Zamożnego była drużyna AZS Toruń, a nie jak podaliśmy Astoria Bydgoszcz.

Zainteresowanych i Czytelników przepraszamy.

Redakcja

Dariusz Galewski (z lewej) w trakcie jednej z walk

Salony Meblowe
Synak
Meble

Salon Meblowy Kwidzyn

Ul. Toruńska 36, tel. 279 32 88

Juz od 9 marca możesz uzyskać

od 5 do 10%

RABATU

na towary oferowane w naszym salonie.

NIE PRZEGAP OKAZJI!

Czas promocji ograniczony.

PHU anwite TELECOM HURT DETAL

BIURO HANDLOWE: MALBORK ul. Mickiewicza 84, tel. (0-55) 272 20 96

Punkt sprzedaży: KWIDZYN ul. Batalionów Chłopskich 58

TCZEW, ul. Wojska Polskiego 22

(DH Retman), tel. (069) 31 29 40 wew. 44

- telefony komórkowe GSM
- telefony, telefaksy
- centrale telefoniczne
- kserokopiarki, alarmy
- sprzęt audio/video, domofony
- usługi

PANASONIC - ERICSSON - SIEMENS - ALCATEL - NOKIA

Hurtownia
Artykułów Spożywczych
„LUKRUS”oferuje: słodycze
kawę
herbatę
przetworyfirm WEDDEL, GOPLANA - NESTLE - WINIARY,
FAZEA, POMORZANKA, MASTER FOOD, FERREO,
JACOBS - SUCHARD82-300 Elbląg
ul. Zacięcie 2tel./fax 232 45 36
232 45 52Czynne: 7.00 - 17.00 poniedziałek - piątek
7.00 - 13.00 sobota

Polska Organizacja Harcerska wyraża swoje serdeczne podziękowanie następującym firmom, osobom i instytucjom za pomoc przy organizacji zimowisk w miejscowościach Chmielno i Toruń:

PUP „Insub” s.c.
S.C. „Dębów” ZRCHR
Kwidzyńskie Centrum Sportu i Rekreacji
Kwidzyńskie Centrum Komputerowo-Językowe
Telewizja Kablowa Kwidzyn
„Kurier Kwidzyński”
Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem”
Zakład Fotograficzny Janina Kucharska
„Polisa” S.A.
Celbud Przemysłowa
Delikatesy „Plus”
Cukiernia „Majowa”
Wyroby Cukiernicze „Napoli” PHU
Maszyna Franciszek Sosnowski
„Expom” Nowy Dwór Kwidzyński
Towarzystwo Ubezpieczeń Reasekuracyjne
„Polisa” S.A.
Telekomunikacja Polska S.A.
Hurtownia Papiernicza „Elbo”
Firma Handlowa „Grafion”
PUPH „Sadlex”
Palarnia Orzeszków i Kawy „Sablax”
Cukiernia „Majowa”
PUP Andrzej Fabianczyk
S.C. KAMAR Handlowo-Zoapatrzeniowa
Sklep Owocowo-Warzywny Andrzej Serocki
Sz.P. Korczyński
Serwis Audio Video S.C.
Zakład Elektrotechniki i Diagnostyki Samochodowej
M. Zabrowski
Fundacja „Misericordia”
Wielobranżowa Spółdzielnia Pracy „Nasza Praca”
PPH „Warmex”
„Dombud” Usługi Ogólnobudowlane
CARITAS przy parafii św. Jana Ewangelisty
CARITAS przy parafii św. Trójcy
Zakłady Elektrotechniki i Motorzacyjnej POLMO
Kwidzyn
Bank Spółdzielczy Kwidzyn
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Promyk”
Zakład Budownictwa „Budrem”
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Fundusze oraz środki rzeczowe przeznaczone zostały na dofinansowanie ubogich harcerzy z naszego środowiska.
CZUWAJ
POH Kwidzyn

Michał Szulc mistrzem Bydgoszczy

21 lutego w obiektach MDK nr 1 w Bydgoszczy rozegrano XV Międzynarodowy Turniej Szachowy Młodzieży. W ubiegłorocznej edycji turnieju, w kategorii do lat 16 zwyciężyła Kinga Nowak, 15-letnia wówczas reprezentantka MTS Kwidzyn. W tym roku MTS nie wypadł gorzej, bowiem w kategorii chłopców do lat 16 triumfował Michał Szulc.

Turniej rozgrywano w 9 rundach, a na starcie imprezy stanęło ponad 2000 młodych szachistów z wielu krajów Europy, m.in. z Polski, Czech, Białorusi, Litwy, Niemiec.

10 spośród uczestników bydgoskiego turnieju posiadali i kategorię szachową. Od kilku lat również Kwidzyn jest stałym gościem turnieju. W składzie reprezentacji naszego miasta znaleźli się: M. Szulc, R. Wojtaszek, K. Nowak, K. Studziński, P. Bator, B. Morawska oraz B. Sokółowska.

Bydgoski turniej, uważany jest za jedną z lepszych obsadzonych i zorganizowanych imprez dla młodych szachistów.

Tradycyjnie rozgrywane były turnieje w trzech kategoriach wiekowych, dzieci do lat 12, dziewcząt do lat 16 oraz chłopców do lat 16. Sędzią głównym turnieju był Ulrich Jaz.

Początek turnieju nie zapowiadał końcowego sukcesu. W gronie faworytów wymieniani byli Krzysztof Janik (LKSZ ZPD Jasień), który na zakończonych niedawno Mistrzostwach Polski zajął III miejsce. Tutaj jednak nie udało mu się odnieść sukcesu, gdyż przegrał z tym reprezentantem Kwidzyna Michałem Szulcem. Michał wygrał rywalizację w kategorii do lat 16, czym wyraźnie powetował swoje straty z Mistrzostw Polski Juniorów, gdzie zajął XIX miejsce. Faworyzowany K. Janik zajął I miejsce.

Zdaniem trenera MTS Kwidzyn Mariana Wodzisławskiego, pomimo odniesionego sukcesu zawodnik nie grał na miarę swoich możliwości.

M. Szulc także stwierdził, że podczas pierwszej części turnieju grało mu się dosyć ciężko. Trzeba brać pod uwagę fakt, że zawodnicy pojechali do Bydgoszczy praktycznie bezopornie z Mistrzostw Polski, dlatego mogli odczuwać zmęczenie, swoje zrobiła także zmiana tempa gry, jednak w drugiej części Szulc zagrał już znacznie lepiej.

Dalsze, XXIII miejsce zajął Radosław Wojtaszek, który pomimo swoich 11 lat dzielnie walczył ze starszymi od siebie zawodnikami. Do 7 rundy grał dobrze lokując się w pierwszej szóstce turnieju, jednak dwie ostatnie porażki spowodowały spadek na pozycję XXIII. W przypadku Radka również zadecydowało przemeżenie Mistrzostwami Polski, gdzie musiał dać z siebie wszystko oraz dodatkowy debiut w tej imprezie.

W kategorii dziewcząt do lat 16 Kinga Nowak jako ubiegłoroczna triumfatorka uważana była za jedną z faworytek tej imprezy. Niestety, przez cały turniej kwidzyńska zawodniczka zmagała się z chorobą, która uniemożliwiała jej skuteczną grę. Mimo to jednak udało jej się zająć dobre, IV miejsce. Dalsze miejsca w tej kategorii zajęły Katarzyna Studzińska (XIII) oraz Barbara Morawska (XXVII). Miejsca te są jednak obojętne rezultatom, gdyż Basia po raz pierwszy uczestniczyła w dużym turnieju szachowym, natomiast Kasia przez cały turniej grała bardzo nierówno - po dobrym początku nie potrafiła skutecznie zakończyć partii.

W kategorii dzieci do lat 12 najlepszym rezultatem pościć się może Przemysław Bator, który zajmując V miejsce (na 54 uczestników) powtórzył tym samym ubiegłoroczny rezultat. XIV miejsce z dorobkiem 5,5 pkt. zajęła Barbara Sokółowska, której w debiucie na takich zawodach udało się zdobyć III kategorię szachową. Zaczynać należy, iż przed turniejem rozstawiona była z numerem 21, a bez doświadczenia dosyć trudno walczyć jej się z chłopcami, tak więc osiągnięty wynik jest bardzo dobry.

Oprócz turniejów indywidualnych odbył się także turniej drużynowy. Startowały w nim 23 drużyny, a MTS Kwidzyn występując w składzie K. Nowak, P. Bator, R. Wojtaszek, M. Szulcajął V miejsce. M. Wodzisławski, trener kwidzyńskiego MTS-u jest zadowolony z tegorocznej wyprawy do Bydgoszczy. Sukces M. Szulca mówi sam za siebie.

PORAŻKA W GŁOGOWIE

W sobotę, 28 lutego MMTS Kwidzyn rozgrywał zjazdowe spotkanie z drużyną Chrobrego Głogów, jednym z głównych faworytów ligi kwidzyńskiej grupy II ligi piłkarskiej seniorów do awansu do ligi. Niestety, XIII kolejka spotkań nie okazała się szczęśliwa dla kwidzyńskich piłkarzy rezerw, którzy przegrali 19:27 (9:14).

MMTS Kwidzyn Stasiewski, Guzyński - Boneczko 6, Klenn 3, Elbicki 2, Mróczkowski 2, Jeziński 2, Zieliński 2, Jaskiewicz 1, Sikorski 1, Grodecki.

Podopieczni trenera Zdzisława Hajdukiewicza przystąpili do tego spotkania w poważnym osłabieniu. Nie wystąpili kontuzjowani: Leszczyński, Maciaga oraz Janusiewicz, który na czwartkowym treningu nabawił się bolesnej kontuzji.

Początek spotkania należał do gospodarzy, czyli Głogowian, którzy odskoczyli na różnicę 2-3 bramki. Odpowiedziały Majcei Klenn, zdobywając bramkę z rzutu karnego, jednak przewaga stanu 5:1 utrzymywała się przez dłuższy czas gry. W 18 minucie Chrobry prowadził już 10:4, a chwilę później przewaga urosła już do siedmiu punktów 12:5. W tej części gry mocnym punktem drużyny był Adam Jeziński, występujący w tym spotkaniu na pozycji środkowego rozgrywającego. Co prawda kwidzyńnikom udało się zmniejszyć

Z HACZYKIEM W HERBIE

22 lutego br. druga już kwidzyńska organizacja wędkarska miała swoje Walne Zgromadzenie Sprawozdawcze. Jest nią oczywiście Polski Związek Wędkarski Koło w Kwidzynie.

W zebraniu wzięło udział około 50 członków oraz zaproszeni goście. Pierwszym wiceburmistrz Kwidzyna, Tadeusz Łabędzki - dyrektor Biura Zarządu Okręgu PZW w Elblągu, Zbigniew Sitko - prezes Zarządu Niezależnego Towarzystwa Wędkarskiego w Kwidzynie. Zebranie rozpoczęła prezes Zarządu Koła Zbigniew Kozłowski, rekomendując na przewodniczącego obrad pana Szmeltera wiceprezesa Zarządu i dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kwidzynie. Po proceduralnym wyborze prezydium obrad oraz zatwierdzeniu porządku zebrania, dyrektor Biura PZW Elbląg odznaczył pana Cwieka, strażnika Społecznej Straży Rybackiej srebrną odznaką „Za Zasługi dla PZW”.

Kolejnym sekretarzem Zarządu Koła Stanisław Wojski, a następnie pan Chmiel z komisji rewizyjnej Koła odczytał sprawozdania z prac Zarządu i komisji rewizyjnej. Przed przerwą, w zastępstwie komendanta Straży sprawozdanie z jej działalności przedstawił prezes Z. Kozłowski. Sprawozdania omawiały gospodarkę finansową, zarzybeniową oraz działalność sportową, a także ochronę wód. Saldo Koła zamknięło się kwotą ponad 5 000 zł, przy dochodach wynoszących ponad 28 tys zł i kosztach ponad 22 tys zł. Zarząd w sprawozdaniu szczegółowo omówił plan wpływów i wydatków, informując zebranych o ich rodzajowej strukturze. Po stronie wpływów największą pozycję stanowiła refundacja części kosztów oraz statutowy odpis (45%) z zebranej składki, zamakający się kwotą około 15 tys. zł. Wydatki natomiast na sport i ochronę wód to około 10 tys. zł.

Przebieg rozpoczęła się dyskusja, która zdominowana została wystąpieniem byłego wiceprezesa Zarządu Koła pana Hrypa, który szeroko omówił wystąpienie, jego zdaniem, nieprawidłowości w pracy Zarządu oraz nieprawidłowości związane z gospodarką finansową Koła. Zdaniem mówcy, zbyt duży środków przeznaczono na ochronę wód (utrzymanie samochodu, delegacje, umundurowanie) oraz na sport. W konkluzji swej wypowiedzi postawił wniosek, by zebrani rozważyli sprawę odwołania Zarządu. Na postawione zarzuty odpowiedzieli prezes Zarządu i dyrektor Biura.

W dyskusji poruszono także te problemy, jednak większość z dyskutantów nie widziała potrzeb odwołania Zarządu, co w konsekwencji spowodowało, że wnioskodawca pan Hryp wycofał postawiony wcześniej wniosek. Na znak protestu zawiadomili zebranych, że nie chcą być członkiem kwidzyńskiego Koła i że znajdzie sobie inną, gdyż z PZW nie ma zamiaru rezygnować. Zgłosił także

akces do podjęcia pracy społecznej w NTW Kwidzyn, o ile oczywiście koledy z NTW go zaakceptują.

Zebrań krytycznie ustosunkowali się do poziomu zarzybeni kwidzyńskich wód w 1997 r. Tylko 700 kg mąrybku jest ilością znacznie mniejszą niż oczekiwano. Zwłaszcza także waga ze Lwa w jej górnym odcinku jest zbyt słabo zarzybiana. Wnioskowano o wpuście tam również Ipienia oraz o wzmożenie kontroli wędkarzy łowiących na robaka. Do głosów tych ustosunkował się dyrektor T. Łabędzki, wskazując na to, że komisja zarzybeniowa Okręgu musi dbać nie tylko o kwidzyńskie Okręgi ha wód, ale także o prawie 2000 ha innych wód, na których Okręg gospodarze. Łącznie w roku bieżącym zaplanowano zarzybenie wód całego Okręgu za kwotę 1 miliard zł. Wyraża nadzieję, że na przeliczeniu na 1 ha daje kwotę około 50 zł.

Głos także zabrał nasz podpisany, który zaznaczył, że NTW Kwidzyn i on sam obojętnie nigdy nie był przeciwnikiem wędkarzy z PZW. Był natomiast jest i będzie przeciwnikiem obecnych struktur PZW, które jego zdaniem nie odpowiadają obecnym uwarunkowaniom i transformacji ustrojowej państwa. Zgłosił gotowość podjęcia różnów w sprawie wzajemności wędkowania oraz nawiązania innej współpracy między tymi obojma kwidzyńskimi organizacjami.

Wypowiedź wiceburmistrza P. Wilka dotychczas zasad współpracy NTW i PZW i wyraża nadzieję, że obie działają będą dla dobra kwidzyńskich wędkarzy.

Po dyskusji komisja wnioskowa przedstawiła wnioski dotyczące głównie działań organizacji w roku 1998, które zebrani zaakceptowali głosowaniem. Zebranie zakończył przewodniczący, życząc wszystkim „takiej ryby”.

U w a g a k o l e d y w w e d k a r z e
Pierwsze doswadczona związane z wymianą kart wędkarskich na nowe wskazują, że większość dostarcza stare, nieaktualne już zdjęcia. W imieniu kierownika rejonu ostrzegam, że w przypadku zakwestionowania ich przez Państwową Straż Rybacką jako nieaktualnych, Urząd Rejonowy nie będzie wydawał wótmów. Trzeba będzie podjąć procedurę uzyskania nowej karty, która jest dosyć kłopotliwa. Dlatego proszę, by zdając stare karty wędkarskie dołączyć aktualne.

Kalendarz bran:
piątek - z rana dobre, wieczorem dość dobre;
sobota, niedziela, poniedziałek - cały dzień znośnie;
wtorek - z rana zmienne, wieczorem bardzo dobre;
środa, czwartek - cały dzień dość dobre.
Zbigniew Sitko

Podwójne zwycięstwo koszykarzy

Kolejny dwumecz w minionym tygodniu rozegrali koszykarze kwidzyńskiego MTS-u, występujący jednocześnie w lidze strefowej juniorów oraz lidze strefowej juniorów starszych.

Pierwsze spotkanie młodych koszykarzy odbyło się, w środę, 25 lutego, a przeciwnikiem kwidzyńskiej drużyny był Czarni Słupsk. Mecze zakończył się zwycięstwem kwidzyńskich 76:70 (41:30). MTS Zieliński 2, Król 4, Kulik 4, Majewski 9, Samulewski, Mielnik 11, Bar 21, Pukarowski 16, Wiśniewski 9.

Pierwsza połowa tego spotkania nie była najlepsza w wykonaniu obu drużyn. Szczególnie w kwidzyńskim zespole zawodnicy stali grani na desce, choć znacznie lepiej wychodził im atak niż obrona. Przez cały mecz zawodnicy grali bardzo nerwowo, natomiast sędziowie dopuszczali do coraz bardziej agresywnej gry, co groziło poważnymi kontuzjami.

W drugiej połowie MTS Kwidzyn uzyskał przewagę 16 punktów, jednak cełnym rezultatem zażył Czarnym udało się zmniejszyć przewagę w tym spotkaniu. Pojawiły się również coraz częstsze faule, rozpoczęła powieka Majewskiego kontuzja Samulewskiego. W całym spotkaniu Czarni Słupsk „złapał” 30 przewinień, co jest wyjątkowym osiągnięciem, w wyniku czego mecz kończył w czwórkę, a dwóch spośród nich miało po 4 faule. W końcówce meczu kwidzyńscy ośmiokrotnie nie trafili rzutów osobistych, co doprowadziło do zmniejszenia przewagi do sześciu punktów - 76:70. Liga juniorów rozgrywa swoje spotkania w soboty, a przeciwnikiem podopiecznych trenera Bogdana Zamożnego był zespół Pakmet Starogard Gdański. Po bezbarwnej grze kwidzyńscy łatwo odnieśli kolejne zwycięstwo, wygrywając 101:67 (51:34).

MTS Zieliński 14, Król 12, Kulik 4, Majewski, Samulewski 3, Zachara 2, Mielnik 11, Bar 36, Pukarowski 19.

Cały mecz nie wyróżnił się niczym szczególnym, gdyż zespół ze Starogardu nie stanowił zbyt poważnej przeszkody dla kwidzyńskiego MTS-u. Jak powiedział nam B. Zamożny, kwidzyńscy zagraли bardzo dobre, rozsądne spotkanie, konsekwentnie wykorzystując wszystkie błędy przeciwnika. Dobra gra w ataku, mało strat piłki, niezła gra na obu deskach, dużo asyst i celnych rzutów powodowały, że spotkanie, choć z wyraźną przewagą zespołu z drużyny, mogło się podobać.

Kolejny sukces Radka Wojtaszka

zawodników naszego województwa i nie tylko. 15 lutego w Elblągu rozegrano Wojewódzki Turniej Szachowy Juniorów Ferie '98. W turnieju tym uczestniczyła tylko szachistka z Kwidzyna i Elbląga, walcząca o prymat w tej imprezie.

Turniej wygrał reprezentant kwidzyńskiego MTS-u Radosław Wojtaszek, zdobywając 10,5 pkt. z jedenastu możliwych. Drugie miejsce przypadło również kwidzyńnikom. Zdobyl je Radosław Żuk, który miał tylko 1,5 pkt. straty do rywala.

Ostatni z naszych zawodników - Paweł Fretek zajął VI miejsce, uzyskawszy 6,5 pkt.

Agencja Towarzystwa „Dama”
ul. Dębowa 14,
22-300 Elbląg
tel. (055) 235 43 02
zapraszamy 16.00-6.00

Łubiński Zegarki
Atlantic Nowa kolekcja!
Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 52, tel. 0601 62 57 95

DRZWI, OKNA, WITRYNY
termoizolacyjne, aluminiowe oraz ścianki, werandy, zabudowy balkonów, ogrody zimowe - wyrób własny - projektowanie, produkcja, montaż - osuszanie ścian budynków zawilgoconych od gruntu.
ARBUD Elbląg, ul. Królewicza 95A tel./fax 234-63-95

PPHU Danmar
● PRODUCENT odzieży roboczej oferuje ubrania robocze tradycyjne i kolorowe z nadrukiem Twojej firmy
● POLICA sprzedaż hurtowa:
- tekstyliów roboczych
- obuwia gumowego i filcowego
- trzewików roboczych
- środków BHP
MALBORK, al. Wojska Polskiego 91 tel. (055) 272-33-48 wew. 35

SPORTOWY WEEKEND

7.03.98 - Sobota
- koszykówka - liga juniorów MTS Kwidzyn - AZS Gdańsk godz. 11.00, sala KCSiR przy ul. 11 Listopada
- koszykówka - liga kadetów MTS Kwidzyn - AZS Gdańsk godz. 13.00, sala KCSiR przy ul. 11 Listopada
- piłka ręczna - II liga seniorów MMTSKWIDZYN-KS „ENERGETYK” GRZYNO godz. 17.30, hala KCSiR przy ul. Mickiewicza
8.03.98 - Niedziela
- piłka nożna - młodzież '85 Wojewódzki Turniej Piłkarzy Młodzików rocznika 1985
godz. 9.00, sala KCSiR przy ul. Mickiewicza
- piłka ręczna - liga juniorów starszych MMTS Kwidzyn - MOSiR Nałko godz. 16.30, hala KCSiR przy ul. Mickiewicza

LIGA MIEJSKA BRDYŻA

23 lutego rozpoczęły się rozgrywki ligi miejskiej brzydzkiej sportowego Turniej organizowany jest przez Kwidzyński Centrum Sportu i Rekreacji, a do tegorocznych rozgrywek zgłosiło się siedem drużyn z terenu naszego miasta.
W poniedziałek rozegrano trzy spotkania, natomiast drużyna „Lanceł” musiła pauzować w tej rundzie rozgrywek.
Oto wyniki:
Ekspans - Sokoly - 13 17
Bez Atu - Ekobud - 17 13
Tylko Impas - Kokoszka - 25 5
Tabela rozgrywek
1. Tylko Impas 25 +52
2. Sokoly 17 +12
3. Bez Atu 17 +10
4. Ekobud 13 -10
5. Ekspans 13 -12
6. Kokoszka 5 -52
7. Lanceł 0 0

OGŁOSZENIE
Zarząd Miejski w Kwidzynie informuje, że posiada do sprzedaży poza przetargiem n/w. nieruchomości gruntowe niezabudowane:
♦ ul. Słowackiego - działka nr 367 o powierzchni 4978 m² - przeznaczona pod budowę pawilonu handlowego;
♦ ul. Zielna - działki nr 34,35,36/11 o łącznej powierzchni 22856 m² - przeznaczone pod działalność gospodarczą szeroko pojętą;
♦ ul. Mickiewicza - działka nr 432/8 o powierzchni 3624 m² - przeznaczona pod budowę parkingu lub garażu wielopoziomowego;
♦ ul. Sportowa - działki nr 40/6,10/2,11/1,12/13,12/7 o łącznej powierzchni 16974 m² - przeznaczona pod budowę motelu lub hotelu.
Osoby fizyczne lub osoby prawne zainteresowane nabyciem wymienionych gruntów mogą kontaktować się osobiście w Urzędzie Miejskim w Kwidzynie - pokój nr 50 lub telefonicznie pod numerem tel. (055) 279-42-31 wew. 317.

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK

Od 2.03. do 8.03. dyżuruje apteka „Św. Damiana i Kosmy” przy ul. Braterstwa Narodów 52.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowa Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn, ul. Warszawska 112, telefon 279-31-62.

BIBLIOTEKI GMINNE

Gminna Biblioteka Publiczna Marzeja, ul. Długa 25; tel. 279 33 22. Wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 17.00

BIBLIOTEKI MIEJSKIE

Wypożyczalnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 18.00

NA DUŻYM EKRANIE

„Flubber” Komedia ze studia Walta Disneya. Roztargniony profesor Philip Brainard pracuje wraz ze swym asystentem Weebo na nowym źródle energii.

„Dobermann” Charyzmatyczny bandyta Dobermanno otrzymał swój pierwszy karabin, gdy był jeszcze dzieckiem.

„Plac Waszyngtona” W kręgu zainteresowań naszej wybitnej twórczyni Agnieszki Holland pozostaje wiek XIX.

W roli bezwzględnie policjanta w filmie młodociego francuskiego reżysera występuje Toheky Karyo.

W kręgu zainteresowań naszej wybitnej twórczyni Agnieszki Holland pozostaje wiek XIX.

Jedną z pozytywnych stron tej literatury jest to, że nie są starsze i można ją interpretować na wiele sposobów.

Historia opowiedziana w filmie jest, jak to się mówi, stara jak świat.

Jennifer Jason Leigh zdobyła sławę dzięki okrutnym dramatom: „Autostopowicz” i „Cialo i krew” Paula Verhoevena.

W jakim studio filmowym powstał film „Flubber”? Zbliżamy się do odpowiedzi, które w czwartek go godz. 14.00 zadadniają do redakcji.

W artykule „Bal ośrodka Terapii i Rehabilitacji dla Dzieci”, zamieszczonym w „KK” nr 6 z 5.02.1998 r. pojawiła się błędna informacja.

Chcemy sprostować, że grafiki zostały podarowane nam przez Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie Filii w Katowicach i studenci teje Akademii są ich autorami.

Za błąd gorąco przepraszamy. Ośrodek Terapii i Rehabilitacji dla Dzieci Katarzyna Kaniecka

Program Telewizji Kablowej Kwidzyn

Table with columns for time and program name. Includes: 21.00 Nowa fala 74.5 MHz - odc. 35, 22.00 Zakonczenie programu wtorek 10.03.98, 8.15 Telewizyjne Wiadomości Kwidzyńskie, 8.45 W Punkt 9.15 Mezc. MMTS Kwidzyn - KS „Energyk” Gryfino, 19.30 Nowa fala 74.5 MHz - odc. 35, 20.30 Telewizyjne Wiadomości Kwidzyńskie, 21.00 Bellamy - odc. 8, 22.00 Zakonczenie programu sroda 11.03.98, 17.15 Telewizyjne Wiadomości Kwidzyńskie, 17.45 Lutzje mowa 18.00 Portlety, 21.00 Nowa fala 74.5 MHz - odc. 35, 21.55 Zaproszenie na weekend 17.45 Magazyn Rozmaitosci 18.15 Diagram 18.45 Koncert zyczeń 19.15 Z archiwum TKK 19.30 Nowa fala 74.5 MHz - odc. 35, 20.30 TKW - skrot 17.50 Zaproszenie na weekend 21.00 Zycie jak loteria - odc. 17, 22.00 Zakonczenie programu sobota 7.03.98, 8.15 TWK - skrot 8.30 Zaproszenie na weekend 8.45 Magazyn Rozmaitosci 9.15 Diagram 9.45 Koncert zyczeń 10.15 Z archiwum TKK 19.30 Zycie jak loteria - odc. 17, 20.30 Magazyn Rozmaitosci 21.00 Amerykanczy Gladiatory 22.00 Zakonczenie programu niedziela 8.03.98, 19.30 Amerykanczy Gladiatory - cz. 18, 20.30 TWK - skrot 20.45 Z archiwum TKK 21.00 Cien - film sensacyjny 22.50 Zakonczenie programu poniedzialek 9.03.98, 17.15 Telewizyjne Wiadomości Kwidzyńskie, 17.45 W Punkt 18.15 Mezc. MMTS Kwidzyn - KS „Energyk” Gryfino, 19.20 Cien - film sensacyjny

18.15 Sportowy Przegląd Tygodnia

18.15 Sportowy Przegląd Tygodnia 18.50 Cwic z TKK 19.00 Numerada 19.30 Bellamy - odc. 8 20.30 Sportowy Przegląd Tygodnia 21.00 Zycie jak loteria - odc. 18 22.00 Zakonczenie programu Redakcja „KK” nie odpowiada za zmiany w programie

7 marca w sali kameralnej Kwidzyńskiego Centrum Kultury odbędzie się koncert w wykonaniu Szymona Zychowicza oraz Tomka Lewandowskiego - artystów z krakowskiej Piwnicy pod Baranami.

CZY ZNASZ SWOJE MIASTO? - KONKURS NR 247

Odpowiedzi na konkurs nr 247 prosimy przysłać na adres redakcji lub przynosić osobiście - Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46 - tylko na kartkach pocztowych i pocztówkach z zaznaczonym numerem konkursu, którego odpowiedź

dotyczy. Odpowiedzi zamieszczone nie na kartkach pocztowych, a w listach czy na zwykłych kartkach, nie będą braly udziału w losowaniu nagród! Zyczymy miłej zabawy. UWAGA KRZYŻÓWKOWICZE! Rozwiązanie krzyżówki nr 4/98: „Ma bieda nogi, a rozkosz rogi”. Nagrodę wylosowała pani Władysława Szulc z Kwidzyna. Rozwiązanie krzyżówki nr 5/98: „Gdzie gromada, tam rada”. Nagrodę wylosował pan Zbigniew Kwiatkowski z Pastwy. Zapraszamy do redakcji po odbiór nagród.

KRZYŻÓWKI

A large crossword puzzle grid with letters and numbers. The grid is 23 columns wide and 13 rows high. Some letters are pre-filled, and numbers indicate the starting positions of words. The words are: POLARYZATOR, RESOR, KUBAS, PODADA, SARNA, NOLAN, KIFASA, NIZ, ARARA, MAKKA, IKONAR, BAKKAN, RARATAJ, HAKRYBAK, KARAKARA, NADASTRONA, KEB, TAMARRA, RIFATA, SZKAPPA, NAMA, K.

Prawidłowe rozwiązania prosimy nadsyłać w ciągu 14 dni pod adresem redakcji. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

PKP ODJAZDY

ZDUNSKAWOLA KARSZNICE 10.00 TORUN 6.37; 10.00; 14.32; 15.58; 18.54 GRUZIADZ 6.37; 10.00; 12.15 (pon.-pt.); 14.32; 15.58; 18.54; 20.13; 22.06 pon.-pt.; 23.19 - oprócz sobót

PKP PRZYJAZDY

ZDUNSKAWOLA KARSZNICE 17.09 TORUN 8.29; 15.21; 17.08; 19.44; 21.27 GRUZIADZ 4.51; 5.34 pon.-pt; 6.31; 7.24 (pon.-pt.); 8.29; 15.21; 17.08; 19.44; 21.27

PKS ODJAZDY

GDANSK 6.00; 12.45 MALBORK 6.00; 8.00; 9.35 (kurs przyspieszony); 10.50; 12.45; 14.10; 17.35 (kurs przyspieszony) ELBLAG 8.00; 9.35(kurs przyspieszony); 17.35(kurs przyspieszony) PRABUTY 4.15; 6.30; 7.20; 8.30(dni rob.); 10.10; 11.20 11.40; 12.20 (dni rob.); 13.45 (dni rob.); 14.00 (szkolny); 14.30 ; 15.30 (oprócz niedzieli); 19.30; 22.30. GRUZIADZ 7.30 (dni rob.); 7.45(kurs przyspieszony); 8.30; 10.30; 16.20.

DYŻURY RADNYCH

4.03.1998 15.00-16.00 Wiesław Wosiak okręg wyborczy nr 21 Paweł Porębný okręg wyborczy nr 7 11.03.1998 Andrzej Fortuna okręg wyborczy nr 27 Józef Grycman okręg wyborczy nr 16 pokój nr 8 Urzędu Miejskiego w Kwidzynie

KLUB ABSTYNENTA

Punkt Konsultacyjny Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 279 40 19 - informacje, porady, konsultacje w problemach uzależnień od alkoholu. Specjaliści: psycholog, psychiatra, radca prawny, poniedziałek - sobota (oprócz czwartku) 16.00-20.00

PROGRAM KINA

5.03. 6.30. „Anastazja” - USA, b.o., godz. 18.00; 20.00 6.03. „Flubber” - USA, b.o., godz. 16.00; 18.00 6.7.03. „Dobermann” - Francja, od 1.21, godz. 20.00 8.03. „Plac Waszyngtona” - USA, od 1.15, godz. 20.00

HOROSKOP

Baran (21 marca-19 kwietnia) Poza krótkimi chwilkami będziesz wyczuwał w swoim nastroju nastąpi wzrost aktywności. Jest to wielo-wskazane ponawiać szczytę się sporo obowiązków, a na dodatek musisz wyposażyć parę godzin na czas do rodziny. Chyba po to by napisać list lub odbyć długą rozmowę telefoniczną. Waga (23 września -22 października) Dzień po dniu nabierzesz figurę i ochoty do robienia rzeczy niecodziennych. Ubiecie Ci odrobine obowiązków i nie groź. Wam przykre sytuacje, pod warunkiem, że sam nie będziesz wypychać nosa w cudze sprawy. Pamiętajcie też o wykaniu witalności. Skorpion (23 października -21 listopada) Jesteś w całkiem dobrej kondycji zarówno psychicznej, jak i fizycznej. Wydaje Ci się, że mógłbyś góry przenosić, ale nie bierz się w tej chwili za rzeczy ponad Twój siły. Niemniej nabłędnie dni zapowiadają ci całkiem dobre warunki w domu, jak i w miejscu pracy. Strzelec (22 listopada-21 grudnia) Jeśli nie masz zaufania do innych, lepiej zrób to do początku do końca sam. Przynajmniej będziesz miał przekonanie, że riki Ci tego nie sknoc. Czasem też Cię parę interesujących rozróż. być może stresujących, ale na pewno wartości poświęcenia szczerzej uwagi. Koziorożec (22 grudnia-19 stycznia) Swoboda w podejściu do trudnych kwestii i elokwencyja pozwoli Ci na łatwiejsze kontakty z towarzyszami, chociażby w nadchodzącym tygodniu te cechy przydadzą się w środowisku zawodowym. Domyślnie mogą mieć wrazenie, że za dużo udzielasz się dla innych. Wodnik (18 stycznia -18 lutego) Chwila odczeka bardzo Ci się przyda po dość intensywnym okresie w pracy, aczkolwiek nie będziesz mógł sobie pozwolić na zbyt długie leniuchowanie. Kontakty z towarzyszami, chociażby w nadchodzącym tygodniu, mogą być tak jakby naturalne, nieprzynajmniej dostrzeżenie wymiaru atrakcyjności. Ryby (19 lutego-20 marca) Czasem lepiej pewnych informacji nie puszczaj dalej w obieg, gdyż świat okazuje się mały i łatwo wlekniesz na gadulę. Możesz mieć z tego powodu nieprzyjemności. Po prostu nie daj się zwieść pozorom. Poza tym styczeń jacyście będą wciąż dla Ciebie niezmiennie tacy sami.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 10 (255)

GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE

5.03.1998 r.

Klif poddaje się naturze

Jedną z największych atrakcji naszych miejscowości nadmorskich są unikalne brzegi klifowe. Od lat trwa dyskusja, jak skutecznie ochronić je przed niekorzystnym wpływem pogody czy działalności człowieka. Niestety, do tej pory nie znaleziono złotego środka. Niedawno doszło w Jastrzębiej Górze do kolejnego oberwania brzegu klifowego. Zdaniem Urzędu Morskiego w Gdańsku, mamy tu do czynienia z naturalnym zjawiskiem. Jastrzębski brzeg jest bowiem tzw. klifem czynnym. Powstała wyrwa w kształcie łuku o długości około 30 m. W najwyższym punkcie miała ona 3 metry. Spadająca ziemia zatrzymała się na tzw. półeczce. Obciążała ją jednak tak bardzo, że całość obsunęła się jeszcze niżej. Na razie, dla bezpieczeństwa przechodniów, przesunięto w stronę ładu ogrodzenie i ławki stojące nad klifem. Zniszczeniu uległy dwie lampy uliczne i część pobliskiego parkingu.

Na wakacje ze Szwedami?

Wkrótce na Wybrzeżu, prawdopodobnie na początku w Gdyni, otwarte zostanie biuro znanej firmy turystycznej Ving. Ma być ono jednym z kilkunastu „oczek” w zagęszczonej sieci placówek tej szwedzkiej firmy, która nie ukrywa, że zaplanowała szeroko zakrojoną ekspansję na nasz kraj z zamiarem zdobycia aż 30-procentowego udziału w polskim rynku wakacyjnym, co przelicza na roczne obroty w wysokości blisko 680 mln zł.

Właścicielem utworzonej w 1956 r. firmy Ving jest Scandinavian Leisure Group, która w roku finansowym 1996/97 osiągnęła obroty w wysokości 8 mld koron szwedzkich (3,6 mld zł). Zatrudniająca prawie 2,5 tys. pracowników SLG należy w 100 proc. do firmy Airtours, która rocznie wysyła na wakacje 6 mln osób. Klienci Scandinavian Leisure Group stanowią wśród nich 1,8 mln osób.

cd. na str. 2

Nie zablokują portów

- Duńscy niszczą nasze łowiska - ostrzegali polscy rybacy. Ministrowie zapewniali, że nie, iż nie podobno, wszystko jest w porządku. Dopiero groźba zablokowania przez kutry polskich portów doprowadziła do podjęcia poważnych rozmów.

Sprawa szła nie o to, że Duńczycy w ogóle łowią. Rzecz w metodzie prowadzenia połowów. Duńczycy stosowali nieprawidłowe sieci i pracowali w sposób zagrażający wyniszczeniem narzecz. Tak twierdziła władzostwa rybacka.

Nieraz - twierdzą - obserwowali duńskie kutry idące w łuk, a małe oczka ich sieci zmiały wszystko, co się w wodzie porusza.

cd. na str. 2

komponent 98

VW Polo

GAJOS

SOPIOT - Kasztanowa 4
tel. (058) 551-33-17, 551-65-90

W Polsce jest ponad 20 tysięcy aktywnie działających organizacji pozarządowych. Tylko na Wybrzeżu gdańskim istnieje ich ponad 1700. Dziesiątki tysięcy ludzi aktywnie działa w sektorze pozarządowym w charakterze wolontariuszy. Najliczniejszą grupę tworzą organizacje zajmujące się szeroko rozumianą pomocą społeczną, stanowiąc ok. 40 proc. wszystkich funkcjonujących organizacji. Silną grupę tworzą również organizacje ekologiczne oraz zajmujące się kulturą i edukacją. - Gdańskie, obok Warszawy, jest obszarem powstawania wielu nowych i ciekawych inicjatyw oraz najdynamiczniejszego rozwoju sektora pozarządowego - twierdzi Jerzy Boczeń, dyrektor Regionalnego Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych.

AKTYWNOŚĆ POZARZĄDOWA

Rys. M. Raczkowski

Polska wciąż znajduje się w początkowej fazie sektora pozarządowego i w związku z tym musi się on zmagać z wieloma problemami natury prawnej i finansowej. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych regulują i określają obecnie: ustawa o fundacjach i ustawa o stowarzyszeniach. Te dwie ustawy, mimo że obudowane różnego rodzaju przepisami, m.in. prawa podatkowego, to jednak - jak wykazuje kilkule-

nia praktyka - wymagają nowelizacji.

- Polskie prawo jest niespójne, szczególnie część dotycząca działań obywatelskich, a ponadto istnieje sprzymitywanie i zawężenie w jego interpretacji - mówi Jerzy Boczeń.

Zdaniem wielu radnych utrudniają zakładanie fundacji. Statuty fundacji, które powstały w latach 1990-1992, oparte o te same przepisy, nie byłyby w tej chwili zarejestrowane, gdyż nie spełniają pewnych wymogów.

Sąd interpretuje ten sam przepis na różne sposoby i w miarę upływu czasu interpretacje te są coraz bardziej zawiłe. Nie jest to dobry znak dla organizacji pozarządowych.

Kolejnym problemem jest uregulowanie współpracy między sektorem publicznym a sektorem pozarządowym, według pewnych określonych zasad.

- Sektor publiczny w jakimś stopniu wspomaga sektor pozarządowy, ale odbywa się to na zasadzie całkowitej dowolności.

Jak są pieniądze, to się pomaga, ale nie ma wyraźnych reguł, które obowiązywałyby wszystkich partnerów - powiedział Jerzy Boczeń.

Poza dobrymi normami prawnymi, równie istotną sprawą jest praktyka oraz filozofia sprawowania władzy, która wpływa na rodzący się dopiero sektor pozarządowy, nie umiejscowiony jeszcze w świadomości społeczeństwa, a w szczególności tych, którzy władzę sprawują.

- Istnieje bariera w świadomości społecznej. Wciąż funkcjonują pozostałości z lat minionych, kiedy to na wszelkie przejawy aktywności społecznej patrzono niechętnie. Organizacje pozarządowe powinny być silne, różnorodne, wyręczające państwo wszędzie tam, gdzie jest to zasadne z punktu widzenia efektywności działania, autentyczne i tak mocno zakorzenione, że niejako wpisane jako niezbędny element funkcjonowania społeczeństwa - powiedział Maciej Płażyński, marszałek Sejmu.

Regionalne Centrum Informacji i Wspierania Organizacji Pozarządowych powstało w 1993 roku i jest również strukturą pozarządową, stawiającą sobie za cel udzielanie pomocy innym organizacjom.

- Po 1989 roku nastąpiły możliwości samodzielnego działań społecznych.

cd. na str. 2

Bałtycki największy

Umowę o powołaniu Euroregionu Bałtyk (największego w Europie) podpisano na zamku w Malborku. Inicjatorem przedsięwzięcia jest Elbląg. W skład Euroregionu wchodzi 54 gminy polskie, a także Bornholm, Obwód Kaliningradzki, Łotwa, południowa część Szwecji i nadmorski region Litwy.

W myśl podpisanej umowy strony deklarują współpracę w dziedzinie przemysłu, rolnictwa, transportu i ochrony środowiska. Euroregion Bałtyk przez wielu specjalistów jest uważany za szansę na aktywizację regionów, szczególnie Europy Wschodniej oraz na rozwój współpracy w basenie morza Bałtyckiego.

Netia zdobyła Wybrzeże?

Ubiegły rok zakończył się mocnym uderzeniem Netii - największego obecnie konkurenta Telekomunikacji Polskiej SA na naszym rynku operatorów telekomunikacyjnych, która otrzymała zezwolenie Ministerstwa Łączności na prowadzenie działalności w Gdańsku, Gdyni i Sopocie oraz kilku kolejnych dużych miastach.

Obecnie więc dysponuje łącznie już 18 koncesjami w 15 województwach. Na kolejne decyzje czekają kolejne niezależni operatorzy. Dotychczas koncesje otrzymało już 31 województw. Funkcjonuje tam już wkrótce rozpoczyna działalność prywatni operatorzy, niezależni od Telekomunikacji Polskiej SA.

cd. na str. 2

Dzieci uczulone

Gdy dziecko kicha, kaszle, ma wysypkę, a krople do nosa, witaminy ani wapno nie skutkują, przyczyną może być nie tylko przeziębienie, ale również alergia.

Do przychodni zgłasza się coraz więcej rodziców z coraz młodszymi dziećmi, które podejrzewa się o skłonności alergiczne.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat, zachorowalność na alergię zwiększyła się dwu-, trzykrotnie.

Istnieje pewna prawidłowość: im bardziej uprzemysłowany kraj, tym większe zagrożenie alergią. W Europie objawy alergii obserwuje się u 35 proc. społeczeństwa, polskie dane mówią o tym, że co czwarty rodak cierpi na tę chorobę.

Alergologia jako nauka pojawiła się na początku naszego wieku.

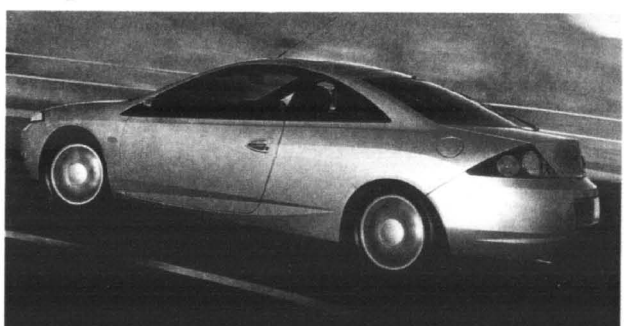
cd. na str. 2

OPEL

CZĘŚCI I AKCESORIA

80-395 Gdańsk
ul. Kolobrzeska 65/67
tel. 557-02-83

Sprzedaj stała i na zamówienie

Najdrapieżniejszy ford

Już wkrótce, podczas marcowego salonu motoryzacyjnego w Genewie, nastąpić ma europejska premiera najnowszego dziecka Forda, ogólnie już uznanego za najbardziej drapieżne i dynamiczne coupe świata - sportowego cougara. Jest sporo większy od innego „dzikiego kota” tej samej marki - forda pumy.

O ile puma porusza się na podwoziu fiesty, o tyle cougar „podrasowany” płycie podlogo-

wej mondeo, oczywiście z całkowicie nową karoserią. Dostawnie każdy podzespół mający wpływ na dynamikę pojazdu, został jej podporządkowany tak, by zadołować najbardziej wybrednych amatorów sportowej jazdy.

Szczegółowo na stronach Auto-Moto

AKTYWNOŚĆ POZARZĄDOWA

cd. ze str. 1
Niestety, brak było umiejętności, przepisów wodnych, przytyczyjczyer do takich działań i kros miał się tym zajęć, żeby ludzie, którzy chcą coś zrobić, mogli znaleźć wsparcie dla swych działań. Z tych potrzeb narodziła się idea powstania Regionalnego Centrum - wyjaśnia Janusz Erenic, prezes organizacji.

Regionalne Centrum działa na terenie 9 województw, gdańskiego, suwalskiego, olsztyńskiego, łuskiego, elbląskiego, toruńskiego, bydgoskiego, koszalińskiego i szczecińskiego. Pomoc innym organizacjom realizują poprzez różnego rodzaju konsultacje, poradnictwo prawne, działalność szkoleniową oraz wydawnictwo informacyjne i poradników.

- Chcemy, aby organizacje same nauczyły się pozyskiwać inwestorów i środki na swą działalność - wyjaśnia Jerzy Boczoń, dyrektor Regionalnego Centrum.

W celu promocji sektora pozarządowego od 1994 roku najlepsze organizacje otrzymują nagrody „Bursztynowego Namiotaka”, połączone z grafiką finansową. Namiotaki, aż do czasu, aż grafika finansowa nie wystarczy, to coraz liczniejszego wspierania inicjatyw społecznych, w przyszłym roku ma być, po raz

pierwszy, przyznany tytuł „Dobroczyńcy Roku” firmie, która miała wyjątkowo w tym współdziałać. Corocznie przyznawanie tego tytułu miało na celu promowanie dobroczynności jako pozytywnego modelu zachowań wśród przedstawicieli świata biznesu.

Organizacje pozarządowe są najwyrazistym przejawem budowy społeczeństwa obywatelskiego, czyli takie, w którym ludzie realizują to, co uważają za najważniejsze, co im przynosi korzyści i satysfakcję. Kto lepiej niż my sami zna nasze potrzeby i pragnienia?

- Początek, czyli lata 1989-1993, wskazywał na dość dużą obserwację rozwoju sektora pozarządowego. Teraz obserwujemy wyraźne jego osłabienie. Sądzę jednak, iż sam proces historyczny jest niedwuczynny. Może to się trochę przeciągnie w czasie, ale przyszłość należy do ludzi, którzy zrozumieją, że są wolni i czują się wolni. Myślę, że kiedy już to poczują, nigdy nie będą chcieli, że tego zrywania - twierdzi Janusz Erenic, prezes Regionalnego Centrum Informacji i Wspierania Organizacji Pozarządowych.

(pr)

Przykładem w Kwidzynie

Wsporną ulg finansową przedstawiła Rada Miejska w Kwidzynie dla tych osób, które nabywają lub kupią lokal komunalny. Benefiary, łącznie z ustawowymi, sięgają aż 90 proc. wartości lokalu. Niektóre lokale, przy zastosowaniu wszystkich zniżek można będzie nabyć, płacąc jedynie 10 proc. ich wartości.

Nieależnie od wprowadzonych bonifikat, najemcom w kwidzińskiej, najemcom w kwidzińskiej, przy zakupie lokalu, przysługująca będą zniżki z tytułu jego użytkowania. Przykładowo w danym lokalu dłuższy niż 30 lat będzie przysługująca zniżka 10 proc. Największe preferencje przy zakupie lokalu komunalnego dotyczą tych osób, które nabywają lokal za gotówkę. Taniej można też kupić lokale w budynkach zabytkowych. Maksymalna bonifikata nie może przekroczyć 90 proc. wartości lokalu, ustalonej przez rzeczoznawcę.

„MIĘSO” SPRZEDANE

Większościowy pakiet akcji elbląskich Zakładów Mięsnych „Elmeat” S.A. kupił jeden z biznesmenów branży mięsarskiej Stanisław Borowski. Kierownictwo zakładu ma nadzieję, że nowy właściciel zainteresuje w produkcji, zalogą tymczasem obawia się utracenia pracy. „Strategiczny pakiet akcji spółki „Elmeat” kupił od III Narodowego Funduszu Inwestycyjnego właściciel firmy mięsarskiej „Stanbor” Stanisław Borowski. W III Zakładzie NFI, obok elbląskich Zakładów, znajdowały się dwa inne branże, miały one zostały już sprzedane. Czas więc najwyższy na elbląskie mięso. Najwyższemu zarobku umowy sprzedaży są objęte tajemnicą.

Wawskie „samochody” na giełdzie

IZNS sprzedaje swoje wroby i usługi na terenie całego kraju, a ostatnio także coraz więcej za granicę - do Francji, Rosji i na

Litwie. Cztery lata temu eksport stanowił tylko 0,16 proc. sprzedaży, ale w roku 1996 już blisko 5 procent. Głównym kierunkiem w asortymencie firmy są naprawy główne silników (ok. 50 proc.), następnie produkcja części zamiennych, usługi przemysłowe oraz produkcja tablic rejestracyjnych.

W czerwcu 1994 roku zakład został przekształcony w 1-osobową spółkę Skarbu Państwa. Na pogodziłowy rynek warty papierów wartościowych wprowadzono prawie 40 000 sztuk akcji zwykłych serii A. Pakiet wiodący 33 proc. akcji przejął X Narodowy Fundusz Inwestycyjny „Foksal” SA. Następnie 25,03 proc. przejął Skarb Państwa, a 9,64 proc. przypadał NFI „Victoria” SA. IZNS zatrudnia 800 osób.

Na wakacje ze Szwedami?

cd. ze str. 1
Polska ma być europejską bazą Yniga, specjalizującego się w turystyce czarterowej. Szwedów przyciągnął do nas dynamiczny rozwój rynku podróży. Przez ostatnie 2-3 lata liczba

osób, które skorzystały z czarterów wzrosła do 200 tys. rocznie. Przewidujemy, że w ciągu najbliższych 5 lat liczba ta wzrośnie do 1 mln - mówi John Andersen, dyrektor firmy Ving u w Polsce.

Netia zdobyła Wybrzeże ?

cd. ze str. 1
Kolejne sześć województw bielskie, częstochowskie, koszałińskie, przemyskie, łuskie i suwalskie skazane jest wyłącznie na usługi dawnego monopolisty.

W innych regionach 12 prywatnych firm telekomunikacyjnych, zgodnie z przyznany

koncesjami, obejmują tylko część obszarów tych województw. Resort łącznie zdecydował, czy w pierwszej kolejności ogłosić przetarg na województwa, gdzie nie dopuszczono jeszcze konkurencji dla TP SA, czy rozdzielić koncesje uzupełniające w regionach, gdzie usługa czarterowa została zdemonstrowana.

Nie zablokują portów

cd. ze str. 1
Więcej - czyli równocześnie po cztery zespoły. Zgodnie zaś z ustaleniami na naszych wodach nie więcej równocześnie przebywać mogą niż dwa.

Trudno doprosić się skutecznej interwencji okrętów Straży Granicznej. Stąd brak bezpośrednich dowodów. Nie tylko w przypadku duńskich naruszeń. Normy łamą także rosyjskie jednostki łowcze penetrujące nasz obszar nawet na trzy mile w głąb Zrzesztą - uważają rybacy - we-

zwanie patrolowca na nic się zdaje. Rybacy nawet nie odnotowują w dziennikach pokładowych tego, że zgłaszali naruszenie. Gdyby czynili to oficjalnie - mieli by potem zbyt dużo papierkowej roboty.

Rosyjskie i duńskie okręty natomiast egzekwują nienaruszalność swoich stref bardzo starannie. Scigają nawet te jednostki, które wykonują żwrot, ledwie ocierając się o wody stanowiące, ich ekonomiczną domenę.

Praktyka z „wychowania seksualnego”

Nauczyciel ze szkoły w Brudzędach koło Elbląga, któremu prokuratura postawiła zarzut molestowania uczennic, został w końcu zawieszony w obowiązkach służbowych. Wcześniej, zdaniem dyrektora tej placówki, nie było podstaw, aby odsunąć nauczyciela od pracy. Jeszcze w tym tygodniu do elbląskiego sądu ma zostać skierowany akt oskarżenia przeciwko pedagogowi.

Czyni lubieżne: dotykanie i

całowanie miejsc intymnych dziewcząt zarzuc prokuratura nauczycielowi ze szkoły w Brudzędach koło Elbląga. Dopusił się on czynów lubieżnych w stosunku do siedmiu osób, w tym pięciu nieletnich. Dwóch świadków to dwudziestokilkuletnie kobiety, niegdyś uczennice tego nauczyciela. Jedną z nich twierdzi, że przez 4 ostatnie lata uczęszczania do szkoły w Brudzędach współżyła z podejrzany

Prowadzący sprawę prokurator Stanisław Adamik zdecydował się na rozszerzenie kwalifikacji czynu. Oprócz czynów lubieżnych względem niepełnoletnich osób, nauczycielowi zarzuciono również, że dokonywał tych czynów w warunkach zażyłości służbowej nauczyciel-uczni.

Pomimo tak poważnych zarzutów, podejrzany dopiero na początku tego tygodnia został zawieszony w wykonywaniu obowiązków służbowych.

cd. ze str. 1
Wówczas, po raz pierwszy na Uniwersytecie Wiedenskim alergią nazwano nieprawidłową reakcję organizmu na czynniki środowiska, pojawiające się po okresie wcześniejszej tolerancji. Przez kolejne dziesięciolecia rozwoju cywilizacyjnego, zjawisko to występuje coraz powszechniej.

- Przez długi czas informacja o chorobach alergicznych była traktowana z rezerwą. Dopiero przed rokiem opublikowano Europejską Białą Księgę Alergii, która traktuje choroby alergiczne jako problem publicznej służby zdrowia, jako zjawisko narastające, ale którego przyczyn nie poznaliśmy jeszcze do końca - mówi Izabela Hryniewicz - specjalista alergodziecięcych oraz specjalista chorób.

Na astmę atopową, inaczej odmianę alergiczną, wywołaną szkodliwym wpływem na organizm rozmaitych pyłków, kurzu, oparów, ciepła około 7-10 proc. dzieci i 3-5 proc. dorosłych. Częstotliwość występowania astmy - najgroźniejszej spośród chorób alergicznych, zwiększyła się w ciągu ostatnich kilku lat dwukrotnie. Ataki duszności, przy braku interwencji medycznej, mogą prowadzić do poważnych następstw.

- Preparaty dostępne obecnie na naszym rynku powodują, iż - pod warunkiem, że pacjenci potrafią je stosować - nie jest nawet konieczne umieszczenie chorego w szpitalu. Leki stosowane przy astmie mogą mieć trojakie działanie - udrażniają oskrzela, upłynniają wydzielinę w drzewie oskrzelowym i działają przeciwzapalnie. W tymże momencie, jaki preparat zażyć - tłumaczy Izabela Hryniewicz.

Astma nie leczona powoduje częste nawroty choroby, co może

być przyczyną nieodwracalnych zmian w organizmie.

Autorem Białej Księgi podkreślają, że oprócz astmy i alergicznego zapalenia błon śluzowych nosa, narasta także zachorowalność na alergiczne zapalenie skóry.

Wyniki najnowszych badań epidemiologicznych wskazują, że występowanie alergii zależy od wielu czynników: genetycznych, geograficznych, szeroko

- Karmienie mlekiem matki minimalizuje ryzyko pojawienia się alergii. Pokarm matki zawiera białko nieobce antygenowi dziecku, przybrosowane do potrzeb dziecka. Alergeny mogą jednak przechodzić do pokarmu matki, gdy ta w ten sposób pośrednio uczula dziecko - mówi Izabela Hryniewicz.

Leczenie alergii pokarmowych nie jest trudne pod warunkiem

sulacja z lekarzem specjalistą. Doradzam marnem, aby notowały codziennie wszystkie produkty spożywane przez dziecko. Jeśli przez trzy dni spożywanie tego samego produktu nie wyąpi reakcji alergicznej oznacza to, że w produkt jest dla dziecka bezpieczny - tłumaczy Izabela Hryniewicz.

Istnieją też tzw. alergię krzyżowe. Te same antygeny białka, obecne w różnych roślinach, dają reakcję alergiczną u ludzi spożywających te rośliny. Pojawiają się to i tak np. w okresie pylenia drzew, alergicznemu dziecku nie może spożywać brzośkwi, orzechów, jabłek, marchwi, ananasów. Gdy pyła traw i zboża, nie wolno jeść jablek, marchwi, ziemniaków i pomidorów, a także zwykłego chleba. W okresie pylenia chwastów, alergizują banany, seler, pietruszka, arbuzy. O innej porze roku, to owoce i warzywa nie szkodzą organizmowi alergika w tak dużym stopniu.

Podobnieństwo antygenowe lateksu (pochodna gumy) daje krzyżową reakcję uczulenową z bananem i kiwi. Zauważalne jest również przesunięcie objawów uczulenowych na alergeny wzmienne - pyłki drzew i traw, jak i alergeny kurzu domowego (roztozcy) ku młodszemu wiekowi dziecka. Dawniej młodszy wiek dziecka korażył się uczuleniem na alergeny pokarmowe, obecnie zaś u małych dzieci stwierdza się większy wpływ roztozcy kurzu domowego na atopowe zapalenie skóry.

W tych przypadkach ważne jest fachowe i prawidłowe leczenie dzieci uczulonych.

Małgorzata Kupper | **Malgorzata Kupper**

Oferta Internetu tańsza niż myślisz. Wejdź z nami w XXI wiek.
...Internetu nie da się ominąć.
Polski Internet to już ponad pół miliona użytkowników.
Ilość ta podwaja się co kwartał.
Internet pomaga w nawiązywaniu kontaktów, zarządzaniu własną firmą, organizowaniu sprzedaży.
Jeżeli jesteś aktywny, prowadzisz firmę, wcześniej czy później musisz Internet.
Lepiej zrobić to dzisiaj niż za rok pod naporem konieczności...
Obiecujemy, że tegorocznie wprowadzimy Cię w świat Internetu.
Jeżeli jesteś zainteresowany skontaktuj się z naszym Biurem Reklam.
Tczew, ul. Gdańska 32, pokój nr 4, telefon (069) 31-46-41.
lub z współpracującymi z Tocią firmą specjalistami ds. rekl.
<http://www.wpomorskie.com.pl>
e-mail: biurowp@wpomorskie.com.pl
Wydawnictwo Pomorskie

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

**Z gdańskim działaczem turystycznym,
Edwinem Kozłowskim
rozmawia Franciszek Marszałek**

- Wydepłtał pan wszystkie ścieżki w województwie, i nie tylko tu zresztą, a ciągle słysz o Skarszewach...

- Bo to moje miasto rodzinne...

- A metryka mówi co innego!

- To wojna tak wszystko pokrzyła. W 1939 roku matka - będąc w ostatnich tygodniach ciąży - musiała uciekać przed hitlerowcami, bo groziło jej aresztowanie. Trafiała do Starogardu i tam się urodziła. Przez przykład. Wszystko: rodzina, znajomi, wspomnienia, lat młodoci - wiąże mnie ze Skarszewami.

- I stąd to zafascynowane tym miasteczkiem właśnie?

- Jak się człowiek co dzieł

nej Górze, gdzie dziś stoi kościół farny.

- Są dowody?

- Są. Książd Emil Waschinski, pisząc pierwszą monografię Skarszew, zaznaczył na planie sytuacyjnym miasta podziemny ganek. Żyli bowiem jeszcze wówczas naczelnicy świadkowie, którzy te podziemia penetrowali. Po co zresztą tak daleko szukać. Sam, będąc dzieckiem, rozmawiałem z grabarzem Golińskim, który ze swoim poprzemianem w tym fachu wchodził do podziemia. Tyle że ganek w pewnym miejscu był już zasypany zawalem.

Wjeżdża ma się znajdować w najstarszej części dzisiejszej fary, wzniesionym z kamienia (a dziś obudowanym cegłą) kościółku, który pełni teraz funkcję zakrystii. W zamku zaś miano

Ewa jest szczupła, drobna, ma ładne, długie włosy i regularne rysy twarzy. Nie wygląda na swoje 37 lat. Gdyby nie smutek, który bije z oczu, rzec by można - licealistka. Całym majątkiem Ewy są cztery córki i pokój o powierzchni 17 metrów. Najstarsza, Dorota, ma 16 lat, najmłodsza 5 miesięcy. Dorota, to dziecko pierwszego i ostatniego, jak dotąd, małżeństwa Ewy, które trwało raptem dwa lata. Na alimenty dla

- Dzieci proszą czasami: „Mamo kup kawalek kiełbasa, kup parę plasterków żółtego sera albo ketchup”. Chce mi się wtedy wyc. Najchętniej wyszłabym z domu i już nie wróciła, ale co z nimi? Nie mogę zrobić jednego dnia Ameryki a drugiego Polski. Muszę pieniądze podzielić tak, by wystarczyło na dłużej. Jak długo można jeść twardzie? Paszтетowa już się dzieckom znudziła tak, że patrzeć na nią nie mogę. Na dzisiaj mam kawalek chleba i ogórka, co będzie jutro, nie wiem - mówi Ewa, matka samotnie wychowująca czworo dzieci w jednej z zapomnianych przez miejską administrację kamienicy przy ul. Łąkowej.

wydać pieniądze: uregulować wszystkie opłaty, czy kupić coś do jedzenia. Jak zapłacić za jedno, to na drugie nie wystarczy.

Kamienica, w której mieszka Ewa z córkami, znajduje się w rejonie pełnym podobnych biedo-domów. Ostatni remont prze-

W wydziale lokalowym powiedziano jej, że decyzy na to „mieszkanie” nie dostanie, ale też chyba nie wyrzucą jej na bruk. Ewa bardzo chciałaby znaleźć kogoś starszego, kto w zamian za opiekę zgodziłby się przyjąć ją z dziećmi pod swój większy dach.

- Czasami duszę się już w tym mieszkaniu. Najstarsza córka chce słuchać muzyki lub przeprowadzić koleżanki, najmłodszą musi odrabiać lekcje, średnia chce spać, 3-letnia Ala zaś jest

Dopóki chleb bardziej podzielnny...

Dorota Ewa czeka do dzisiaj i nie może się doczekać. Kolejna sprawa w sądzie ma być za dwa miesiące. Ojcem pozostałych trzech dziewczynek jest Jerzy. Do dzieci się przyznaje. Jak ma pieniądze, kupi im coś do jedzenia, nawet na spacer z nimi wychodzi. Wtedy Ewa wrzeszcze może trochę odetchnąć.

Rozwód z byłym mężem przeżyła Ewa bardzo. Dlatego niespieszno jej do zalegalizowania związku z Jerzym.

- Może ze ślubem byłoby łatwiej, dzieci rosną, pytają dlaczego tata nie jest z nami ciągle. Trzeba wpisywać w różnych dokumentach dane personalne. Też nie bardzo czasami wiem, jak to ująć. Ale chyba w sumie wolę, żeby było tak jak jest. Zbudowałam się i nie chcę żadnego mężczyzny na stałe - Ewa poważnie spogląda spod grzywki.

Wcześniej pracowała w laboratorium. Po likwidacji zakładu znalazła się na urlopie wychowawczym. Do tej pory otrzymywała zasiłek macierzyński i alimenty na dwojkę dzieci Jerzego. Po zebraniu do jednej kieszki wszystkich pieniędzy, wychodziło miesięcznie po sto złotych na głowę.

- Dobrze, że dzieci chowają się w miarę zdrowo, bo inaczej nie wiem, co tym zrobiła. Najmłodsza córeczka ostatnio się przeziębiła, dostała zapalenia płuc, na lekarstwa musiałam poświęcić pieniądze. Teraz trzeba je oddać. Nie mogę przez to związać końca z końcem. Kiedy zaś córce podarę się adidasy lub rower spódnice czy rajsplo, to już jest katastrofa. Skąd wziąć na nowe? Początkowo chciałam nie kryć, że nie szanuję ubrania, ale potem tak sobie myślę: przecież mnie też czasami szklanka czy spodek wypadnie z rąk i się rozbije. Może się przydarzyć także dzieckom. To nie ich wina, że nie mam pieniędzy na nowe. Jak sobie tak przemyśle, to potem już na nie nie krzyczę.

Bywają jednak takie dni, że nie wiem, na co mam najpierw

Ona, czasem on, czworo małych dzieci i 17 metrów kwadratowych mieszkania...

prowadzono w latach siedemdziesiątych. Dziś już trudno to zauważyć. Klatki schodowe, choć ogromne, są obrydliwie brudne i zaniedbane.

- To nieprawda - twierdzi Ewa - że to jest wszystko winą mieszkańców. W tej kamienicy nie wszyscy piją i załatwiają się w klatce, choć w innych domach się to zdarza. Jednak gdy nie ma pieniędzy na jedzenie, prawie nie myślę o estetyce wnętrza. Te sprawy się rzeczy schodzą na dalszy plan.

Pokój, w którym mieszka, zajęła „na dziko” przed dziesięciu laty i tak zostało.

cd. na str. 4

**A może województwo
skarszewskie?...**

Z czym się kojarzy ten obiekt? Z wszystkim, tylko nie z zamkiem. A to właśnie jedyny zamek, wybudowany przez joannitów na Pomorzu, a jednocześnie najstarszy z zamków na Pomorzu Gdańskim, jaki się do naszych czasów zachował. Zamek wysoki w Skarszewach, wzniesiony w XIII wieku.

ociera o pamiątki przeszłości, to nie może na nie patrzeć jak wół na malowane wrota, tylko zainteresować się nimi. Tym co tu się działo w przeszłości. A jest to przeszłość niezwykła...

- Podobno kiedyś, mówilo się: Starogard? Czy to nie ta miścinka koło Skarszew?

- Nie, nie! Tak nigdy nie było! Już za panowania książąt pomorskich Starogard był osrokiem, który zaczął Skarszewy nawet przewyższać. Stąd gdy książę Grzymisław ze Świecia w 1185 - Skarszewy, a w 1198 - Starogard, przekazał joannitom, ten zakon w obu tych miejscowościach utworzył równorzędne baliwaty (siedziby okręgu zakonnego).

- Ale to przecież Skarszewy były stolicą województwa!

- Od co najmniej 1613 do 1772 roku rzeczywiście rezydowali tu wojewodowie województwa pomorskiego. Nie Gdańsk, choć on też znalazł się w zasięgu władzy. Sprytni mieszkańcy grodu nad Mollawą chcieli być jak najdalej od królewskich urzędników...

- Zakony - poza Krzyżakami oczywiście - wznosiły klasztory, a joannici machnęli sobie zamek...

- Bo to był zakon rycerski, starszy od krzyżackiego. Sprowadził joannitów książęta pomorscy dla obrony tych ziem przed napadami wojowniczych Prusów. Joannici nie siedzieli w Skarszewach długo. W 1370 roku sprzedali zamek tudzież swoje włości Krzyżakom i opuścili ten teren.

- A jak jest zamek to i legenda o podziemnym przejściu...

- I było takie. Łączyło zamek z grodem na sąsiedniej Kościel-

wchodząc do ganek w podziemiu jednej z dwu wież, zlikwidowanych w XVIII wieku. Gdyby dotrzeć do fundamentów i piwnic.

Gdy Prusacy rozbiłi Bramę Gdańską, to nocą skarszewianie ją odbudowywali. Władze musiały więc postawić uzbrojonych strażników. I brama padła... Na szczęście zachowały się resztki murów, co daje jakieś wyobrażenie o ich wielkości. Przerwało także kilka bram, dwie w całości, w tym jedna w dobrym stanie.

- To Baszta Skazańców. I rzeczywiście pełniła ona taką rolę?

- Tak, tak. I powiem więcej: wymyślono tu - podobno - wyjątkowo okrutny sposób uśmiercania skazańców, przemieszanie zapewne przez joannitów z terenu Palestyny. Otóż ta baszta jest otwarta od strony miasta. Według opowiadań, skazanego na śmierć nie ścinano, jak to było w zwyczaju, tylko sadowano na ruchomym drewnianym koniu. Kiedy nieszczęśliwy zbyt gwałtownie się poruszył, spadał z wysokości wprost na sterzące w dół ostre szpikulce i ginął.

Egzekucje - jak wszędzie - były widowiskami publicznymi. Mieszkańcy miasta licznie stawali się na taki krwawy spektakl. Przy baszcie sadowali się także kupcy z rozstawionymi kramami. Tłum był bezsilny. Gdy skazaniec zbyt szybko spadał, gawędzi wyla z niezadowolenia, a kupcy kleli, bo kończyło się zbiegowisko i handel. Gdy zaś zbrodnię długo utrzymywał się na „koniu”, tłum go wyzywał, a nawet obrzucał zgnitymi jabłkami i czym tam jeszcze, bo czas było wracać do obowiązków, a tu nie ma krwawego finału...

cd. na str. 4

CORSA

CENA BLISKA SERCU
JUŻ OD 31000 zł!

Nowy, trzycylindrowy silnik 1.0 12V

OPEL

ZAPRASZAMY

Motor Centrum

ul. MIAŁKI SZLAK 4/8, Gdańsk,
tel. 301-04-22, 301-88-72
Salon 8.00 - 18.00, soboty 10.00 - 14.00
Serwis 7.00 - 20.00, soboty 8.00 - 14.00

cd. ze str. 3

I rozbiór Polski w 1772 roku spowodował nie tylko utratę murów obronnych? - Prusacy bezpardonowo li-

kwidowali wszystko, co wiązało się z niepodległą Polską, jej sym-

bolami. Więc i Skarszewy nie mogły się kojarzyć z siedzibą

władz. Stolicę województwa (regencję) przeniesiono do Kwidzyna, powiatu do Starogardu, a administrację dóbr królewskich (domenie), po przebywaniu w bliźszej wsi - Pogodki, choć wiązało się to z wybudowaniem obiektów dla takiego zarządu. Suma tych decyzji sprawiła, że spadły do roli prowincjonalnego miasteczka bez jakichś wyraznych perspektyw.

- A powrót do Polski...

- Był bardzo trudny. Skarszewy miały wejść w skład Wolnego Miasta Gdańska. Społeczność polska, m.in. pod egidą Fr. Esden Tempkiego, tak się skonsolidowała, że zebrano 3 tysiące podpisów. Protest wysłany do Wersalu przyniósł efekt, miasto zostało przyznane Polsce. Mścili się później hitlerowcy na skarszewiakach...

Mimo że było to miasteczko naganiczne, bez jakichś wyraznych perspektyw, to jednak

pięknie się w 20-lecie rozwijało. Były tu cztery wspaniałe hotele z salami balowymi i bilardowymi. Działało 7 restauracji i kilkanaście kawiarenek. Kwitło życie kulturalne. Ale była też bieda, bezrobocie.

- A teraz jubileusz!

- Tak. W tym roku przypada 800-lecie Skarszew. Są one jednak o wiele starsze. Istniała na tym miejscu osada w VIII wieku. Ale odwołujemy się do pierwszego pisanego dokumentu z 1198 roku, który wymienia nie Skarszewy, tylko Równino. Ta nazwa nie zachowała się do naszych czasów, ale to teren dzisiejszej części Skarszew zwanej Chojnickim Przedmieściem.

- Jest szansa na rozwój tego miasteczka?

- Ogromna! W rozwoju turystyki. Są atuty: najstarszy i jedyny zachowany zamek joannicki. Pięknie zreszlą zagospodarowa-

ny przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Do wygrania są związki z Józefem Wybickim, twórcą Mazurka Dąbrowskiego, który w tutejszym urzędzie praktykował. Zabytkowy kościół, historyczna zabudowa miasteczka, zachowana w niezmiennym kształcie.

Do tego przepiękne okolice, pofalowany teren, jeziora, lasy i zabytki. Żeby wspomnieć tylko taką perełkę architektury drewnianej, jak kościół w Szczodrowie. Gdyby on stał na Podhalu, to by wycieczki ciągnęły jedna za drugą, a tu cisza. Wspomnę jeszcze Paninę Górę z grodziskiem i ciekawymi legendami.

Jest co zaoferować turystom. Są elementy bazy noclegowo-gastronomicznej, nie tak wprawdzie bogate, jak przed wojną, ale jednak coś... Myślę, że jubileusz, do którego miasto bardzo energicznie się przygotowuje, ruszy turystykę, zachęci gości, czego Skarszewom z całego serca życzę.

- Dziękuję za rozmowę

Ta budowla przez wieki budziła grozę. To Baszta Skazańców (widok od strony południowej), najlepiej zachowany obiekt w systemie murów obronnych, otaczających miasto Skarszewy.

Fot. Franciszek Marszałek

Śladem naszych publikacji

„Pożyczkę, o dziwo, spłaciłam”...

Droga Redakcji!

Przezczytałam artykuł z numeru 7/252 z dnia 12.02.1998 r. „300 złotych marzeń”. I chyłczo przed piękną rodziną, która jest w tym reportażu przedstawiona. Ja mam mniej dzieci, bo troje (18, 16, 13 lat).

Pracuję, a mój mąż jest na kuroniówce - niestety, pije tak, że potrafi sporo z kuroniówką wydać na długi alkoholowe i alkohol. Nie piszę tego listu, żeby się panistwu żalić, czy prosić o pomoc, bo na pewno bardzo dużo ludzi jest w dużo gorszej sytuacji niż ja. Ja jakoś sobie radzę i mam więcej na życie niż pani Alina z rodziną. Co prawda zarabiam brutto 450 zł + rodzinne (niebyłoby) mam jeszcze dopłatę do mieszkania w wysokości 90 zł i męża „kuroniówkę” (to co doniesie). Ale za mieszkanie płacę np. 90 zł (czyli dopłata i za światło i gaz ok. 120 zł co 2 miesiące).

Jesienią z rodziną staramy się u znanych zarobić np. ziemniaki na zimę, a potrzebuję ich 6 metrów. Jest to oczywiście praca w polu. Największy problem jest z węglem, bo mamy 2 piece, a węgla przy oszczędzaniu ogrzewaniu potrzeba około 1 tony 200 kg do 1 tony 500 kg. W tym roku koleżanka wzięła dla mnie pożyczkę z banku na węgiel, bo mnie nie dali pożyczki z powodu zbyt małych zarobków. Twierdząc, że nie będą w stanie spłacić jej, bo mam za mało na wyższenie rodziny!!! O dziwo

pożyczkę spłaciłam. Jak są jagody, to można łatwiej się utrzymać. Dojazd pociągami za 50 proc. zniżki. Przebywanie w lesie to sama przyjemność, po przebywaniu w biurze i w mieście o zanieczyszczonej atmosferze. Nie dosyć, że można zapewnić dzieciom przebywanie na świeżym powietrzu to korzyści z jagód jest bardzo dużo: przetworzy na zimę czy sprzedaż. Patrząc i widząc wokół tylu narzekających, nie robiących większych wysiłków, żeby w sobie coś zmienić, aby było lepiej rodzinie. Bo czy wydawanie pieniędzy na papierosy nie jest okradaniem rodziny?

Nie wspominałam tu o alkoholu, bo to rozumianie chyba jest samo przez się. Ale z papierosami to jest tak, że rodzice palą, a twierdzą, że nie stać ich np. na masło dla dzieci.

Ja palłam do 2 paczek dziennie. Jak pogarszała się sytuacja materialna mojej rodziny miałam wyrzuty, że zamiast na dzieci, które się przecież na świat nie prosiły, ja wydaję pieniądze na papierosy - a wydawałam 1/4 moich zarobków (w chwili obecnej byłoby to około 150 zł). Tak mnie to dręczyło, że przestałam palić i nie palę już od 5 lat. Wiem jak poglądam na to takie życie pan Korwin-Mikke, trochę się z nim zgadzam. A w ogóle to burząją mnie ludzie podli, którzy nie mogą przeżyć, że ktoś sobie radzi i potrafi żyć biednie, ale godnie. Ja mam w swoim otoczeniu taką osobę, która potrafi z zafascynacją szkalować i posadzać o kradzieże. Wiem, że takich ludzi jest sporo i mam nadzieję, że ich i listy przyczyni się do tego, że co niektórym otworzą się omy i serca na innych.

Cieszę się, że mam obode i pomocne dzieci, tak jak u tych państwa w reportażu. Cieszę się, że wbrew niektórym ja sobie radzę z utrzymaniem mojej rodziny. Zachęcam inne matki do szukania zarobku, czy dorobienie sobie nawet na polu, bo to nie hańba. Ja ciągle szukam jakiś okazji do dorobienia i czasami mi się to udaje.

Aga z Kwidzyna

cd. ze str. 3

Umiem żyć, skończyłam kurs maszynopisania, ale co z tego? - rozważa Ewa.

Na pomoc rodziny też nie może liczyć. Ma wprawdzie czworo rodzeństwa, ale dwoje z nich jest daleko, a jedna siostra, choć mieszka w Gdańsku, ma dwoje własnych dzieci i o Ewie często nie pamięta. Bywa, że podesele ja-

go zabrać, bo u też dziecko. Jabłko lub marchewkę kupuję tylko wtedy, gdy mam „luźne” pieniądze, a to nie zdarza się często. Dlatego bardzo boję się o to malarstwo, żeby mi się znnowu nie rozchorowało. Dostaję za mało witamin i może być nieodporny. Dobrze chociaż, że przez cztery miesiące mogłam je karmić pierśią. Bulek nie kupuję w ogóle, dzieciom tłumacząc, że chleb jest

DOPÓKI CHLEB BARDZIEJ PODZIELNY...

kieś używane ciuchy, ale zdarza się też, że stoi z tymi ciuchami na rynku, by ich sprzedać za parę groszy, bo im też często brakuje pieniędzy.

- Każdemu dzisiaj ciężko - wdycha Ewa.

Najstarsza córka, Dorota, jeździła kiedyś na kolonie. Dzisiaj 10-letnia Monika pyta: „Mamo, a dlaczego ja nie mogę nigdzie pojechać?” Żadna z córek nie dostaje kieszonkowego, czasami tylko 5 złotych na lody. Trudno i tego dziecku odmówić. Rodziny mają gry komputerowe, puzzle, rowery BMX.

- Gdybym im kupiła taką grę, przez miesiąc nie mogłyby nie jeść. Buntują mi się czasami dziewczynki, mówią, że chciałyby mieć choć trochę modniejsze ciuchy. I ja je rozumiem, ale co mam zrobić? Nie powiem, gdy pójde do opieki społecznej i poproszę, to zawsze coś dostanę: czy parę groszy, czy talony na żywność, albo obiady w szkole dla córki. Ale bywa, że wstydzi się już ciagle tylko chodzić i prosić, bo czuję się wtedy zupełnie bezwartościowa i bezradna, a przecież bardzo chciałabym móc na życie sama zapracować uczciwie.

Dziennie na żywność potrzebowałam 15-20 złotych, do tego paczkę mleka na trzy dni dla najmłodszej córki. Czasami ta trzydziestka podjada mleko najmłodszej, ale przecież nie mogę jej

bardziej podzielić.

Wolałabym chyba już nie słyszeć, że ciagle coś drożeje, może iżej by mi się żyło, a tu ciagle w telewizji mówią, że coś „idzie w górę”. To mnie przeraża - przynajmniej Ewa. - Boję się wybiegać myślami naprzód. Na święta pod choinkę dzieci dostały paczki - po jednym baniecie i jabłuszku. Na Wielkanoc nie dostaną już chyba nic, podziemy tylko do kościoła jaja poświęcić.

Ewa nie obwinia nikogo za swoje niepowodzenia. Nawet siebie.

- Czy gdybym nie miała dzieci, żyłoby mi się iżej? Wątpię. Bez dzieci też źle. Może wtedy jeszcze przyszłoby mi do głowy, aby spróbować tego „najlepszego” chleba... A może? Jeszcze choć parę lat poszaleć na własny rachunek? Nie, nigdy! Wszystko się we mnie buntuje przeciwko temu, aby powieścić sobie koniec, przegrałam życie, nie po sobie nie zostawie, nikt po mnie nie zapłacze - tylko dlatego, że nie wiem jak zapracować na siebie i swoje dzwoneczki zwyciężajcie i uczciwie... Tak sobie czasem myślę, że przecież - jak mówią - ile teraz dam swoim dzieciom, tyle one oddadzą innym. Skoro nie może to być dostatek, niech chociaż będzie uczciwość. Tylko czy to teraz wystarczy, aby było nam wszystkim lepiej?...

T.

W imieniu rodziny

Nie po raz pierwszy w dziejach ludzkości żyjemy w czasach jednej dominującej światowej superpotęgi. Dla przykładu, rolę taką w czasach antycznych pełnił oczywiście Rzym. W Europie ery napoleońskiej - Francja. Obecnie, po upadku Związku Radzieckiego, świat z bipolarnego zmienił się w jednobiegowy z osią ułkową w Waszyngtonie.

W czasach, gdy Rzym dyktował światu pokój na swoich warunkach Polska jeszcze nie było. Nie mamy zatem

Pani Walewska

doświadczenia historycznego naszych relacji z Rzymianami. Ale z Napoleonem - czemu nie. Udało nam się całkiem niezłe - Księstwo Warszawskie „Niepodległość” zaprojektowana i zadekretowana przez Cesarza Francuzów. Polskie elity polityczne ówczesnej doby oceniły, że skoro wszystko praktycznie zależy od widzimisie Napoleona, nie będą próbował poważnych historycznych analiz. Odwołam się raczej do powszechnej w Polsce wiedzy, że powołanie zasług w lobbingu na rzecz ustanowienia przez Cesarza skrawka polskiej państwowości, położyła - pani Walewska. Jakoś tak się bowiem składało, że Cesarz za rzecz całkiem naturalną uważał, że polscy żołnierze przelewają krew za Francję i jej Imperator. Natomiast związek pomiędzy krwawą ofiarą Polaków, a ich chęcią posiadania Niepodległej Polski, musiał zostać Imperatorowi uwidomiony. I trudno tego uwidomienia podjęła się, nie szczeniąc niczego, właśnie Pani Walewska.

W dzisiejszej dobie znów Polakom zależy, aby dostrzeżono naszą chęć należenia do Zachodu. Chęć okuponą ofiarą życia i krwi kilku już pokoleń polskich patriotów. Chęć dla nas tak oczywistą jak nieomal oddychanie. Tymczasem procedury przymowania nas do NATO są biurokratyczne, bezduszne i wcale nie uwzględniają naszych zasług - choćby w walce z komunizmem. Nie powiem, że rodzi to frustrację, bo nie. Nawet nie zdumienie wśród ogółu Polaków, których nie drażą wątpliwości ku której stronie świata ciężymy. Natomiast

wśród polskich polityków daje się zaobserwować swoista nadwrażliwość w tej sprawie. Rodzaj mani przedśladowczej, która nakazuje wyprzedzać do myślenia się najbliższego nawet powodu, dla którego NATO mogłoby krzywo na nas spojrzeć i - nie daj Bóg - zwątpić w nas. W ślad tej wnikliwej domyślności idzie konsekwentnie niezdołność podejmowania twardej negocjacji warunków naszego wstąpienia.

Poza oczywistymi deklaracjami, przystąpienia Polski do NATO - podobnie jak kogokolwiek do czegośkolwiek - jest rodzajem kontraktu, który obie strony zawierają godząc swoje interesy. Interesy wspólne, interesy zgodne i interesy sprzeczne. Proces negocjacji warunków kontraktu jest trudną sztuką, której warunkiem powodzenia jest wszakże jasna świadomość swojego interesu. Negocjator, który drży w obawie o powodzenie swojej misji, nie ma szans osiągnąć takiego poziomu wzajemnie korzystnych uzgodnień, który

może być udziałem „twardziela” umięjącego gdy trzeba powiedzieć „nie”.

Wejście Polski do NATO jest powszechnie uznanym priorytetowym celem narodowym. Dlatego bardzo łatwo przedstawić każde pociągnięcie polskiej polityki zagranicznej jako konieczne do osiągnięcia tego celu. Tak też przedstawiono nam deklarację MSZ o gotowości wysłania Wojska Polskiego do Zatok. I niezbytność tej decyzji trudno polemizować wobec priorytetu celu, któremu ma służyć.

Ale... dlaczego Czesi i Węgrzy, którzy są w ideryncie do naszej sytuacji, nie są tacy „wyrzynani”? O innych członkach NATO, takich jak Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania i Turcja nie wspomnę. Czy ta nasza „wyrzyność” przysporzy nam szacunek w Ameryce, która tradycyjnie zwykła szanować „twardych”? A czy wśród europejskich członków Paktu nie zyskamy aby opinii szybszych w działaniu niż namyśle? A w krajach arabskich, wśród których ani śladu chętnych do kruczaj, jak nas ocenią? Oczywiście opinie Arabów możemy lekceważyć, ale nie wolno nam się później dziwić, że rynki te są dla polskich firm niedostępne.

Czy zadaliśmy sobie te wszystkie pytania zanim zdecydowaliśmy? A - jak Państwo sądzi - Francuzi, Niemcy, Włochy, Hiszpanie, co sobie odpowiedzieli na wszystkie pytania? A wreszcie Czesi i Węgrzy? Czyżby im mniej niż nam, na członkostwie w NATO, zależało?

A może dla skutecznego poparcia naszej sprawy w Waszyngtonie, lepiej by było rozzejrzeć się dobrze za jakąś współczesną Panią Walewską? Czy refleksyjna pamięć ojczyźńskiej historii, połączona z pobieżną choćby lekturą amerykańskiej prasy, nie budzi takiej refleksji?

Jacek Merkel

75-lecie Kartuz

W związku ze zbliżającą się 75. rocznicą nadania praw miejskich Kartuzom kierownik środowiskowego Domu Samopomocy SDS organizuje: * konkurs gastronomiczny na Specjal Kartuski, czyli potrawę smakowitą, pożywną, taną i prostą, o charakterze regionalnym; * konkurs na Rodziną Sage Kartuską, który wyłoni rodzinę mogące udokumentować niektóre lub wszystkie cechy: najwięcej żyjących krewnych w tym samym nazwisku, największe pod-

bieństwo fizyczne, pokoleniowe tradycje zawodowe, talenty artystyczne, osiągnięcia sportowe, polityczne, naukowe oraz tradycje utrwalone w historii ziemi kartuskiej itp. Mile widziane wszelkie archiwa i zdjęcia oraz pamiątki rodzinne.

Zorganizowane też będzie uroczyste spotkanie RÓWIESNIKÓW KARTUZ, którego metryka potwierdzi 75. urodziny (niekiedy w Kartuzach) w marcu 1998 roku.

Szkoła na miarę czasu

W Luzinie oddano do użytku pierwszą część rozbudowywanej Szkoły Podstawowej im. Lecha Bądkowskiego. Pozostała część rozbudowy jest zaangażowana i całość będzie gotowa na przyjęcie uczniów z początkiem nowego roku szkolnego. Nowa część szkoły liczy 1800 m² i mieści się w niej 6 prze-

stronnych sal lekcyjnych. Do tej pory ok. 1100 dzieci luzińskich uczęszczało do 5 obiektach, a nauka trwała często do 18.00. Pomocne naukowe szkoły wzbogaciły się o kolekcję motyli, występujących na terenie gminy Luzino - daw wieloletniego pedagoga tej szkoły Feliksa Sikory.

**EUROPEJSKI
FUNDUSZ
LEASINGOWY**

PHU »VAN«

oferuje:

- leasing środków trwałych
- finansowanie działalności gospodarczej
- samochody ciężarowe w karoserii samochodów osobowych
- przyjmowanie ogłoszeń do ogólnopolskiego tygodnika **GIELDA SAMOCHODOWA**

82-300 ELBLĄG

☎ 0602 655957

Biuro: ul. Słoneczna 15A

☎ 0602 655418

☎ 055 235 41 98

e-mail: vankm@polbox.com

POŻYCZKI

**DLA OSÓB FIZYCZNYCH
PROWADZĄCYCH
DZIAŁALNOŚĆ
GOSPODARCZĄ**

- Twój sklep (warsztat, firma usługowa) jest zbyt mały, żeby dostać kredyt w banku?
- Potrzebujesz pieniędzy na zwiększenie obrotu albo na małą inwestycję?

Fundusz MIKRO jest dla Ciebie!

- niebiurokratyczne podejście
- szybkość działania
- nie wymagamy materialnych zabezpieczeń
- stały dostęp do kolejnych pożyczek

Przedstawicielstwo lokalne Funduszu Mikro w Gdyni

Gdańsk, ul. Dmowskiego 5/2, tel. 341-40-32

Starogard Gdański, ul. Jagielly 23, 16-297-63

Gdynia, ul. Starowiejska 177a, tel. 661-34-40, 661-34-16

Elbląg, ul. Grunwaldzka 2 pok. 21, tel. 33-36-72, 33-51-93 w. 798

FUNDUSZ MIKRO jest programem Polsko-Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości (PAEF)

LEASING
B G LEASING S A

**OFERUJE LEASING OPERACYJNY
SAMOCHODÓW**

**FORD ESCORT COMBI
ORAZ
FORD MONDEO COMBI**

**OPLATA MIESIĘCZNA JUŻ OD 1 020,00 PLN*
BEZ PROWIZJI I OPEŁAT MANIPULACYJNYCH**

ODDZIAŁY:

TCZEW
al. Zwycięstwa 12/2
tel./fax (069) 132 13 58
tel. 0-601 622 881

STAROGARD GDAŃSKI
ul. Chojnicka 30
tel./fax (069) 16 116 98
tel. 0-602 361 757

ZADZWOŃ, PRZYJEDZIEMY DO CIEBIE

* wg kursu DM z dnia 4.02.1998 r.

Już mało kto pamięta, że jeszcze w końcu lat osiemdziesiątych istniały na polskim rynku nasze własne środki płatnicze oceniane wyżej od „najtwardszych” walut świata, z dolarem USA włącznie. Oczywiście nie była to złotówka, ale tzw. bony baltonowskie, którymi polscy armatorzy wypłacali marynarzom część należnych im diet dewizowych. Choć skupowały je i kupowały także kantory, można je było realizować wyłącznie w elitarniej sieci sklepów Baltony, i tylko za okazaniem książeczki żeglarskiej. Z tego też powodu wysoko ceniono sobie znajomości z marynarską bracią; ich dokumenty bowiem upoważniały do zakupu na bony baltonowskie, np. bardzo taniego markowego alkoholu.

WESOŁY MARYNARZ CHCE POWRÓCIĆ

Obecnie początkowo tylko w miastach portowych, w latach osiemdziesiątych sklepy Baltony pojawiać się zaczęły praktycznie we wszystkich miastach Wybrzeża: w Elblągu, Wejherowie, Tczewie, Starogardzie itd., już jako ogólnodostępne placówki detaliczne, stanowiąc poważną konkurencję dla innej sieci sklepów dewizowych - Pewexu. Już sama wizja wprowadzenia w Polsce zasad gospodarki rynkowej sprawiła jednak, że obie te sieci podupadły, nie potrafiąc konkurować na równych zasadach z nowymi organizacjami handlowymi.

Tak w ogóle zaś, to Baltona - posiadająca do niedawna jeden z najbardziej znanych znaków firmowych w Polsce: wesołego marynarza z marynarskim workiem na ramieniu - powstała w roku 1946 jako firma zaopatrująca statki. Zajmowała się też dewizowym handlem hurtowym, m.in. wódek. Przez ponad 20 lat była monopolistą w bezwzględnej sprzedaży na Okęciu. W latach osiemdziesiątych - jak już zostało wspomniane - dysponowała siecią 280 sklepów. W latach dziewięćdziesiątych popadła w długi, sięgające kilkunastu mln USD. Baltonę uratował jej największy wierzyciel - Bank Handlowy International w Luksemburgu, który część długu zamienił na akcje spółki. Resztę umorzono lub spłacono majątkiem spółki.

Dziś Baltona zamierza i ma szansę zdecydowanie odbić się od dna, i co najmniej odbudować swoją pozycję rynkową, m.in. przez zdecydowaną rozbudowę sieci sklepów wolnościowych oraz przygranicznych (głównie

Profesjonalna obsługa handlowa portów morskich i lotniczych ma być preferowaną specjalnością „nowej” Baltony

na zachodzie kraju). W tym celu przeznacza na inwestycje ponad 3,5 mln złotych rocznie, zaś okres inwestowania przewiduje na co najmniej 3 lata.

Prezes Baltony SA, Kazimierz Wieteska nie ukrywa, że już dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi.

- Udało się nam - mówi - przełamać złą passę, która nastąpiła wraz z gospodarką wolnorynkową. Rok 1996 zamknęliśmy zyskiem netto wysokości 8 mln zł. Mamy największe obroty w sklepie na Okęciu. Średnio wynoszą one ponad 2 mln zł na miesiąc, a od trzech lat rosną rocznie o prawie 40 proc. Dlatego też chcemy rozszerzyć tę działalność o

lotniska w Gdańsku, Krakowie, Wrocławiu, Poznaniu i Goleniowie, Czekamy tylko na ustanowienie na nich strefy wolnościowej. Decyzja rządu w tej sprawie zapadnie prawdopodobnie w połowie roku.

Prezes nie obawia się wejścia Polski do UE, które - jak wróżą niektórzy - spowodowałoby duży spadek sprzedaży w sklepach wolnościowych. Konsekwentnie Baltona prowadzi rozmowy z właścicielami placówek detalicznych wzdłuż zachodniej granicy. Ich efektem miałyby być powołanie sieci 80-80 sklepów pod szyldem Baltony. Kiedy wejdzie w życie przepis o zwrocie VAT na granicy dla cudzoziemców, wyposaży

się je w kasy fiskalne. Niezależnie od tego, Baltona planuje w przyszłości uruchomienie sieci sklepów detalicznych z luksusowymi perfumami - w każdym mieście wojewódzkim i powiatowym.

Baltona planuje również eksport na szeroką skalę, głównie do krajów WNP. W tym celu już utworzono w spółce z Litwinami firmę Baltona Klaipėda. Wznowiona też zostanie sprzedaż typowo polskich produktów spożywczych dla Polonii zza oceanu, a ponadto znacząco rozszerzeniu ulegnie tradycyjna oferta dla odbiorców ze statków.

Fiskalizacja dobiega końca

Do końca br. wszyscy podatnicy, których obroty w 1997r. przekroczyły 80 tys. zł, muszą zainstalować urządzenia fiskalne, a zatem - kasy i drukarki.

Kasy fiskalne są wyposażone w tzw. pamięć fiskalną, umożliwiającą trwałe rejestrowanie obrotów i pobranego od klientów podatku VAT. Okresowe wydruki zawartości tej pamięci umożliwiają szybkie i proste rozliczenie sklepu z Urzędem Skarbowym.

Komputerowe kasy fiskalne oraz pracujące w tzw. systemach kasowych nie tylko rejestrują obroty, utargi i podatek VAT, lecz umożliwiają prowadzenie pełnej ewidencji ilościowo-wartościowej towarów i materiałów, kontroli dostaw i zapasów, wystawianie faktur i rachunków, emitowanie cenników, zamówień itd.

Drukarki fiskalne to urządzenia służące do wystawiania paragonów i rejestrowania danych o obrotach i podatkach VAT. Stosowane są zwłaszcza tam, gdzie sprzedawca detaliczna stanowi tylko część obrotów i gdzie stosuje się systemy komputerowe do obsługi sprzedaży.

Niektóre kasy przeznaczone są dla supermarketów i sklepów z kilkoma stanowiskami kasjerskimi, inne są jednostanowiskowe, dla małych i średnich placówek handlowych. Są również kasy bardzo uniwersalne, przeznaczone dla wszystkich rodzajów placówek handlowych. Stosowane m.in. w budkach na targowiskach przenośne kasy fiskalne zasilane są z baterii lub akumulatora samochodowego.

Pod koniec marca Posnet wprowadzi na rynek pierwszą kasę ręczną. Ministerstwo Finansów podaje, że w ciągu ostatnich

dwóch lat zarejestrowano ok. 370 tys. kas rejestrujących. Resort planuje wprowadzenie przepisu, by producent czy importer (49 firm uzyskało zezwolenie ministerstwa na wprowadzenie do sprzedaży kas fiskalnych) co kwartał przekazywał do Ministerstwa Finansów dyskietkę z miejscami instalacji, numerami fabrycznymi oraz numerami unikatowymi. Sankcja za nieinformowanie może być utrata homologacji lub nieprzyznanie numeru unikatowego. Zgodnie z założeniami, koniec 1998 roku jest ostatecznym terminem zakończenia urzędowej fiskalizacji handlu.

VAT od auta

Wielu przedsiębiorców ma wątpliwości, czy np. należny podatek VAT można obniżyć o VAT uwzględniony w fakturach, związanych z utrzymaniem własnego samochodu. Otóż - zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym - w przypadku nabycia przez podatnika towarów i usług, którymi rozporządza w sposób nie pozwalający na zaliczenie poniesionych wydatków do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym - nie stosuje się obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony, zawarty w zakupach tych towarów i usług. Powoduje to, że podatek naliczony w fakturach VAT, np. z tytułu zakupu paliwa do prywatnego samochodu podatnika, używanego na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, będzie odliczany tylko w tych przypadkach, w których zakup ten będzie stanowił koszt uzyskania przychodu.

Z kartami przez Internet

Użytkownicy kart płatniczych, niekiedy jeszcze mało zorientowani w możliwościach posługiwania się nią, mogą zdobyć dodatkową wiedzę na ten temat, zaglądając na internetową stronę pod adresem www.petex.bielsko.pl/sebmail/karty/index.htm. Znajdują się tam wszystkie potrzebne informacje, dotyczące właśnie kart płatniczych. Jednym z najbardziej pożytecznych modułów jest wykaz bankomatów w każdym województwie. Wystarczy wybrać rodzaj posiadanej karty, aby uzyskać listę bankomatów, w których można z niej korzystać. Kryterium wyszukiwania bankomatów może być także nazwa bankomatu, w którym posiadacz karty

ma rachunek. Pod tym adresem znajdują się także odnośniki do innych wykazów bankomatów, umieszczonych w Internecie. W modelu Karty Bankowe można znaleźć informacje, dotyczące rodzajów kart bankowych oraz przegląd kart wydawanych w Polsce. Z Internetu można się także dowiedzieć, co zrobić, aby uzyskać kartę. Są także odnośniki do informacji dla posiadaczy kart oraz sprzedawców. Zainteresowani znajdują tu również liczne dane techniczne - np. na czym polega działanie kart z paskiem magnetycznym i kart procesorowych oraz innych bankomatów. Można tu także przeczytać o stosowanych zabezpieczeniach kart i na czym polega proces autoryzacji i rozliczenia transakcji, dokonywa-

nych za pomocą karty płatniczej. Europy International, wspólnie z Barclay Card, rozpoczęły pilotażowy projekt transakcji kartami mikroprocesorowymi w Internecie. Internetowe transakcje przeprowadzane będą w sposób bezpieczny i nieskomplikowany. Pilotażowy projekt, który potrwa trzy miesiące, realizowany będzie w Wielkiej Brytanii. Uczestniczyć w nim będą pracownicy Barclay-Card, którzy za pomocą kart Barclay-Card Mastercard dokonywać będą zakupów na internetowych stronach sieci handlowych.

Nic nie zapowiada jednak, aby podobny projekt był uruchomiony w Polsce jeszcze w tym roku. Jednakże konkurent Europaya - Visa - zapowiada, że pierwsze transakcje internetowe za pomocą karty Visa będą dokonane w Polsce już w trzecim kwartale tego roku.

Do końca czerwca 1997 r. wydano w Polsce ponad 485 tys. kart systemu Europay, akceptowanych przez 32 tys. placówek usługowo-handlowych w całym kraju, w tym ponad 425 tys. detabetych Maestro i Cirrus. K.L., PZ

GOSPODARKA

ELEKTRONIKA DLA KAŻDEGO • ELEKTRONIKA DLA KAŻDEGO

Podczas trwających IV targów „Napędy i sterowanie”, II targów „Elektroinstalacji”, odbywających się w Gdańsku, wytypowano laureatów konkursu o Grand Prix im. Profesora Roberta Szewalskiego.

Do konkursu wystawcy zgłosili 12 wniosków, 7 z nich zakwalifikowano do kategorii „Elektroinstalacje”, a pozostałe 5 do kategorii „Napędy i sterowanie”.

Oceny wszystkich kandydatów dokonała ośmioosobowa Kapituła Konkursu, której przewodniczył prof. Edmund Wittbrodt, kierownik Katedry Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów Politechniki Gdańskiej, wiceprezident Rady Główniej Szkolnictwa Wyższego, senator RP.

W wyborze laureatów Kapituła kierowała się wieloma kryteriami, m.in. innowacyjnością, jakością, dostępnością cenową produktu, funkcjonalnością, a także energooszczędnością i spełnieniem wymogów ekologicznych. Jednym z kryteriów było także wytwarzanie produktu w kraju, nawet jeśli zastosowano w nim surowce i części zagraniczne. Kapituła brała pod uwagę także jakość informacji dla potencjalnych klientów (materiały promocyjne, instrukcja użytkowania, warunki gwarancji itp.), referencje użytkowników lub inwestorów oraz zastosowanie polskich patentów.

NAGRODY ELEKTROINSTALACJI

Kapituła Konkursu zdecydowała o przyznaniu Grand Prix im. Profesora Roberta Szewalskiego Ośrodkowi Badawczo-Rozwojowemu Motoreduktorów i Reduktorów Redor z Bielska-Białej, za maszyna zanurzone przeciwbieżne. Znalazły one szerokie zastosowanie w czyszczalniach ścieków. Charakteryzują je wysokim stopniem innowacyjności, jakości i funkcjonalności oraz niską ceną. Służą ochronie środowiska. Są efektem przykładowej współpracy OBR Redor z instytutem naukowym IMP PAN w Gdańsku.

Rozwiązanie stanowiące kompletny hamulec tarczowy ma zastosowanie w suwnicach, żurawach itp.

W kategorii „Elektroinstalacje” I Nagrodę otrzymała Fabryka Aparatów Elektrycznych Fael z Żabkowic Śląskich, za rozdzielnicę izolacyjną z bezpiecznikami.

Nowoczesne i oryginalne rozwiązanie konstrukcyjne, znajdujące szerokie zastosowanie w rozdziale i zabezpieczeniu instalacji elektrycznych.

II Nagrodę przypadła Zakładom Metalowym z Jonkwa K. Olstyna, za system końcówek kablowych Erko.

Kompleksowy system końcówek kablowych wraz z oprzyrządowaniem zwiększa niezawodność i trwałość połączeń elektrycznych. Znalazł zastosowanie we wszystkich gałęziach przemysłu.

III Nagrodę otrzymało Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych i Budowlanych „Mipa” z Białogostoku, za system tablic pomiarowo-rozdzielczych do budownictwa wielorodzinnego.

Oryginalne rozwiązanie pozwalające na kompleksowe ujęcie wszystkich problemów związanych z umiejscowieniem aparatury rozdzielczo-pomiarowej w budowanych obiektach.

Po raz pierwszy w Gdańsku przyznano Medal Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Otrzymała je firma URIAR-TEURO-RAD UE z Warszawy za „system skrzynek łączeniowych do rozdzielnic niskiego napięcia”.

Nagrody przyznawane przez Kapitułę mają charakter honorowy i służą promocji wyrobów w kraju i za granicą.

W targach brało udział blisko 250 wystawców z Polski, a także Niemiec, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Republiki Południowej Afryki.

U.N.

Sopocka Hestia walczy powoli

Sopocka Hestia ściga kolejnych akcjonariuszy, co sprzyja ewentualnej poprawie sytuacji kapitałowej tego największego na Wybrzeżu, miejscowego towarzystwa ubezpieczeń. Prezes Piotr Śliwicz uważa, że Dresdner Bank, który w ubiegłym roku objął 26 proc. akcji Hestii, widzi przed nią perspektywy szybkiego rozwoju. Ale Niemcy nie zamierzają się spieszyć z wprowadzeniem towarzystwa na giełdę.

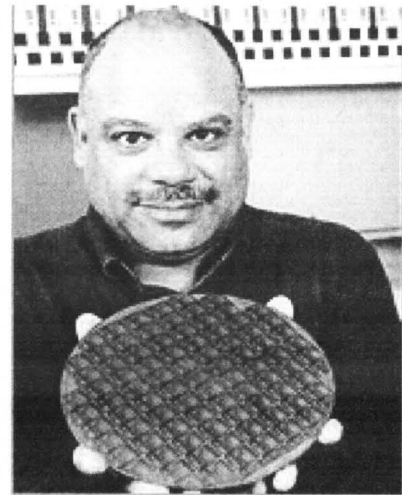
Kiedy jednak do tego dojdzie, chcielibyśmy odegrać rolę lidera w grupie oferujących papiery Hestii. Jednym z powodów zakupu udziałów w Hestii była idea ich zyskowej sprzedaży w przyszłości - mówi Manfred Schauderwet, rzecznik prasowy Dresdner Banku. Brak pośpiechu we wchodzeniu na giełdę zarząd Hestii tłumaczy obawą przed negatywnymi skutkami „odkrycia” się przed konkurencją.

Być może jednak, że są inne powody tej ostrożności, o których przedstawiciele firmy woleliby nie mówić. Nie jest bowiem tajemnicą, iż w zeszłym roku Hestia zebrała zaledwie 235,4 mln zł składki przypisanej, co oznacza wzrost tylko o 32 proc. w porównaniu z 1996 r. Taka dynamika oznacza najsłabszy wynik wśród towarzystw majątkowych o ponad 1-proc. udziale w rynku. Musiała za to wypłacić 191,5 mln zł odszkodowań popowodziowych.

Udział Hestii w rynku spadł w zeszłym roku o 0,3 proc., do poziomu 3 proc. Sopockie towarzystwo ma jednak jednocześnie stosunkowo wysoki poziom kapitału, stawiającym firmę w czołowie polskich ubezpieczycieli pod tym względem.

BARIERA 1000 MHZ PRZEKROCZONA

Trwa wyścig producentów mikroprocesorów w zakresie osiągnięcia jak najwyższych częstotliwości zegara taktującego procesor. Jest to bowiem „najprostszym” sposobem zwiększenia wydajności komputera.

Obecnie na czoło wysunęli się naukowcy z firmy IBM. Przedstawili oni bowiem ostatnio najnowszy procesor, wykonany w technologii CMOS 6X (0,25 mikrona) zawierający około miliona tranzystorów. Może on być taktowany zegarem o częstotliwości 1000 MHz (1 GHz)!

Dla porównania najszybsze dotychczas stosowane procesory używane w komputerach PC, pracują z częstotliwością do 330 MHz.

Nowy procesor został wykonany w technologii CMOS (Complementary Metal Oxide Semiconductor), która jest przemysłowym standardem i zapewnia najniższe koszty produkcji.

Wprowadzono liczne innowacje w układzie i architekturze procesora tj.: wielofunkcyjna jednostka realizująca operacje rotacji oraz dodawania w obrębie tego samego układu, innowacyjna

konstrukcja pamięci podręcznej (cache) łącząca możliwość przeliczania adresów z uszeregowaniem funkcji dostępu.

Zastosowano także dynamiczny układ pozwalający ograniczyć liczbę etapów przez które przechodzi sygnał. Nowe metody taktowania skróciły czas pojedynczego cyklu, a nowa technika testowania pozwala działać programowi z wykorzystaniem jedynie części mocy procesora.

Procesor został wyprodukowany w należącej do IBM fabryce Advanced Semiconductor Technology Center w East Fishkill, a przetestowano w T.J. Watson Reserch Center mieszczącym się w Yorktown Heights.

Obecnie rozważana jest decyzja o zaadaptowaniu niedawno wprowadzonej technologii międzylądowej ścieżek także do produkcji procesorów 1000 MHz.

(pol)

Na zdjęciu: Mark Dean - pracownik IBM prezentuje „wafel” zawierający 1000 MHz procesory.

Stacja graficzna - rekord wydajności

Firma Intergraph Computer Systems poinformowała, że jej flagowy produkt - stacja graficzna TDZ 2000 3D z podsystemem graficznym Realizm II VX113 3D - ustanowił nowy rekord w teście wydajności Viewperf CDRSD. Rekordowy wynik (108) oznacza, że stacja Intergraphu zostawia daleko w tyle wszystkie inne stacje robocze oparte na Windows NT, włącznie z HP Kayak XW z podsystemem Visualize fx4, oraz większość systemów uniksowych, takich jak SGI OCTANE R10000 z podsystemem grafiki MXI Graphics i SGI Onyx2 Reality DS R10000 z podsystemem Reality Graphics.

Wyjątkowa wydajność stacji TDZ wynika przede wszystkim z zastosowania sprzętowego akceleratora geometrii. Najnowsza, rozszerzona wersja tego akceleratora umożliwiła wykonywanie do 1,68 mld operacji zmienneoprzecinkowych na sekundę (1,68 GFLOP) i zwałnia jednostkę centralną procesora (CPU) z operacji geometrycznych.

Dla projektantów grafiki trójwymiarowej oznacza to zwiększenie interaktywności np. przy obracaniu złożonych modeli lub

przy symulacjach wizualnych w czasie rzeczywistym, zaś dla inżynierów mechaników bardziej realistyczną prezentację wzajemnego oddziaływania poszczególnych podzespołów modelu.

Korzyści wynikające z zastosowania sprzętowego akceleratora geometrii wzrastają, gdy

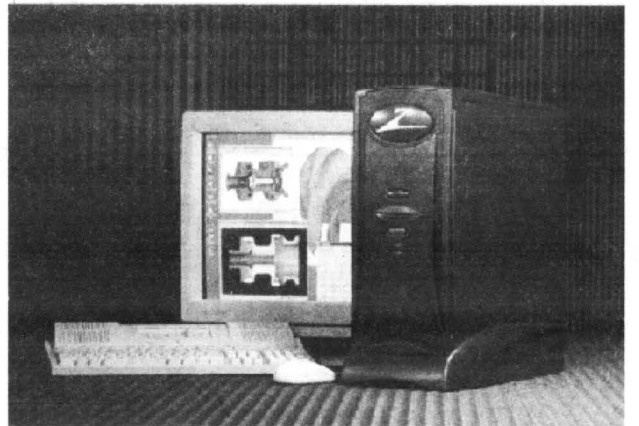
większa się rozmiar i złożoność modelu.

W porównaniu z wydajnością aplikacji pracującej w systemie bez akceleratora wzrost może osiągnąć nawet 90 proc. Wydajność grafiki stacji TDZ 2000 kwalifikuje ją do takich zastosowań, jak symulacje interaktywne w

czasie rzeczywistym, animacje trójwymiarowe, projekty MCAD czy analizy.

Stacje TDZ 2000 z podsystemem graficznym Realizm II 3D będą dostępne na rynku na początku marca br.

Na zdjęciu: stacja graficzna TDZ 2000

Na łączach, na łączach ...

Maniak przed sądem

Izraelski maniak Internetu, który spędzał po kilkanaście godzin dziennie na żeglowaniu po sieci informatycznej został wyrokami sądu czasowo wyekscytowany z domu. Obsesa internetowa 40-letniego delikwenta tak go opanowała, że nie tylko nie pozwalał na co dzień nikomu z domowników korzystać z telefonu, ale nie dopuścił chorej matki do telefonu, kiedy ta chciała do siebie wezwać lekarza. Podczas kłótni która się wywiązała, zaatakował ją i groził, że zabije. Sąd zakazał mu wstępu do domu na okres 10 dni.

GOPR w Internecie

Beskidzka Grupa Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego posiada własną stronę w Internecie. Pod adresem

http://www.petex.bielsko.pl można znaleźć informacje na temat czynnych wyciągów narciarskich, zagrożenia lawinowego w Beskidzie Żywieckim, Śląskim i Małym oraz w rejonie Babiej Góry. Wkrótce mają się też pojawić strony dla turystów pieszych z przebiegiem tras turystycznych oraz z poradami w stylu: co zabrać ze sobą w góry, by uniknąć przykrych niespodzianek.

riarskich, zagrożenia lawinowego w Beskidzie Żywieckim, Śląskim i Małym oraz w rejonie Babiej Góry. Wkrótce mają się też pojawić strony dla turystów pieszych z przebiegiem tras turystycznych oraz z poradami w stylu: co zabrać ze sobą w góry, by uniknąć przykrych niespodzianek.

Piraci w Pentagonie

Przez ostatnie dwa tygodnie buszowali po komputerach Pentagonu piraci informatyczni. Po złamaniu szyfrów mieli nieskrępowany dostęp do danych wojskowych, w przedmienu planosności inwazji na Irak. Na szczęście - jak potwierdził wysoki urzędnik Ministerstwa Obrony USA - informacja o których mieli dostęp nie miały charakteru strategicznego i ściśle tajnego.

Rosjanie na końcu?

Tylko 200 tys. rosyjskich kom-

puterów połączonych jest z Internetem, podczas kiedy w USA liczba użytkowników tej sieci sięga 41,5 mln osób. Rosja w minimalnym stopniu korzysta z Internetu, z powodu wysokich cen na usługi internetowe i połączenia telefoniczne.

Wizja czy rzeczywistość? Czy technika komputerowa wyprze tradycyjne metody pracy? Tu pytanie zadali niemieccy ankieterzy menedżerom i wysokim urzędnikom w swoim kraju. Wyniki testu przesyłałyśmy w poprzednim numerze. Okazało się bowiem, że kadry kierownicze wielu niemieckich przedsiębiorstw liczą się z pełną komputeryzacją. Zakupy za pośrednictwem komputera i telepraca staną się wkrótce codziennością, tak że niektóre przedsiębiorstwa nie będą potrzebowały stałej siedziby ani pracowników. Czynniki biurowe będą wykonywane w domu, siedząc przy komputerze. Dzięki robeniu zakupów przez modem i wypienianiu obowiązków zawodowych w domu, o 20 proc. zmniejszy się ruch samochodowy w 2007 roku. W tym tempie zmian już dwa lata później będzie można uruchamiać automaty (bankomaty) lub otwierać drzwi za pośrednictwem własnego odcisku palca. Według wizji fachowców w 2010 roku na rynku dostępne staną się składane monitory kieszonek. W 5 lat później będzie można czerpać prąd z ... szyby okiennej, tzn. wytwarzać go w „przezroczystych ogniwach słonecznych”.

Telepraca

Większość z 2000 ankietowanych uważa, że ankieta pokazała nie więcej, lecz kierunki rozwoju przemysłu w Niemczech na najbliższe 20-30 lat.

(pol)

Janusz Korwin-Mikke:

Działacze frontu walki ideologicznej mają dziś pełne ręce roboty. Ludzie, którzy przez prawie 50 lat pokornie słuchali o tym, że, co dwie głowy, to nie jedna - i, co dwóch wart na świecie, gdy z dala od gródzicy i bieda go przynię, i smutek będzie głod! - że, rodzina to przysięta, a kobieta jest równa mężczyźnie i powinna jeździć trakto-rem - że, człowiek pracy wart jest więcej niż uczo-ny inżynier i kapitalista - że, proletariatusz wszyst-kich krajów powinni się zjednoczyć, że, dar-mowa służba zdrowia zaszkodzi wszystkim potrze-by itd - otóż ludzie jakby się nieco zmudli i za-czynają coś przebiegać o. Jednostce, o tym że gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść, a gdzie ustawy tworzy 450 gemusz, tam po miesiącu trzeba je poprawić, że Kobieta zdecydowanie różni się od mężczyzny, że rodzina jest tym trwa-sza, im mniej podobni do siebie są małżonkowie, że robotnik bez kapitalisty, inżyniera i uczonego to może sobie wybudować co najwyżej luksusową lepiankę, a darmowa służba zdrowia najchęt-niej zawiera porozumienia z przedsiębiorstwami po-grzebowymi (o dzwio, prywatnym!).

Trochę szkoda tych ostatnich 100 lat - bo glu-pota socjalizmu oczywiasta, byle dla każdego nor-

zdrowia może działać w XX wieku" albo: „Te pry-watne banki to robią, co mogą, by zniszczyć oby-wateła". Albo, jak w „M*A*S*H” - u wredny ty ujawni się jako Republikanin - a dwa są sympatycz-ni lekarze jako Demokraci... Niby nie - i zostaje w podświadomości i potem, przy wyborach, ta podświadomość powoduje, że większość sa-zych rządzących chleba, nie mających specjalnych przekonań, zagłosuje jednak na Lewicę. Kto nor-malnie zagłosowałby na p. Wilusia Clintona. Ku-busia Cartera, Olka K., czy Jacka K. - gdyby mógł zagłosować na kogoś poważnego? Nie bardzo zresztą może, bo jako osoby prawicowe" prasa pokazuje figury zupełnie już pocieszne.

Takim przykładem podświadomej propagan-dy jest film „Titanic”. Miał on, oczywiście, przy-nieść masę pieniędzy - ale co szkodzi przy okazji upchnąć lewacką propagandę? Węć jak upcha-no. Twórcy sprylnie wykorzystali moment, jeszcze żyje kilkoro pasażerów „Titanica” - ale mają po 90 lat, więc niewiele pamiętają. Sprytnie zasto-sowali słowu: „Wiemnie zrekonstruowaliśmy zasto-sawę szofwu, dywany i żyrandole”. Efekt: ludzie myślą, że w takim razie wiernie zrekonstruowa-no i akcje.

Na nieszczęście dla tych cwaniaków ja jeszcze to rowo pamiętam. Pamiętam rok 1951 czy 1952, gdy z okazji rocznicy tej katastrofy pojawiła się

- Miasta i gminy znajdują, i niekiedy bardzo lekką ręką wydają własne i pań-stwowe środki na pomoc alkoholikom, narkomanom, uchylającym się od pra-cy, bezdomnym zwierzętom etc. Drastycznie natomiast ograniczają środki na stworzenie bardziej normalnym życia osób niepełnosprawnych. Tymczasem jest to problem znacznie większy, a ponadto państwo i społeczeństwo mają wobec osób zespółce inwalidów obchmy dług do spłacenia, gdyż bardzo często to oni są współpracownikami ich nierzeczyści - twierdzą działacze Wybrzeżo-wo Stowarzyszenia Rehabilitacyjno-Sportowego.

W KOLEJCE DO NORMALNOŚCI

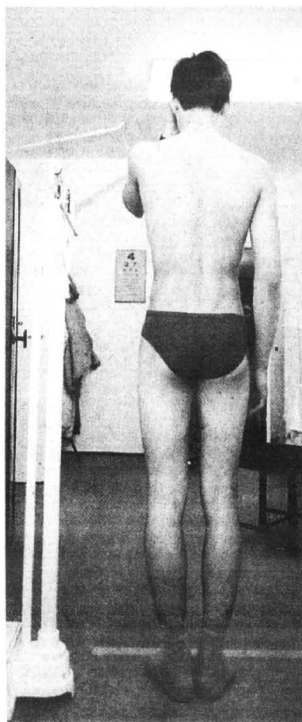
W końcu jednak dostrzeżono niepełnospra-wnych. Niskopodłogowe autobusy, podjazdy w miej-scach publicznych, obniżone krawężniki sprawiły, że osoby na wózkach inwalidzkich mogą coraz swobodniej się poruszać. Zmieniło się też podej-scie społeczeństwa. Ludzie są nam bardziej życzli-wi. Nie boją się już zapytać, zaproponować pomoc - tonuje kolegów Czesław Tarkowski, przewodni-czący SR-S na Wybrzeżu gdańskim.

Stowarzyszenie to działające od ponad roku, proponuje inwalidom aktywną formę rehabilitacji. Niepełnosprawni mogą korzystać z basenu i sali gimnastycznej, Policealnej Szkoły Pracowników Służb Społecznych w Gdańsku-Brzeźnie. Inwalidzi pływają, podnoszą ciężary, grają w unihocia, tenisa stołowego i bilard.

Niepełnosprawni mogą uprawiać dowolną dys-cyplinę. Nie ma ograniczeń. Mogą to być wyszyci na wózkach, zeglarstwo, nurkowanie swobodne, wspinaczka. Kiedyś w Szwecji grałem nawet w ho-keja na lodzie - mówi Tarkowski.

Członkami stowarzyszenia są głównie znani sportowcy, którzy dziś muszą poruszać się za po-mocą wózka inwalidzkiego. Do takich należy choć-by znakomity przed laty żużlowiec, drużynowy mistrz świata i mistrz Europy, Zbigniew Podlecki.

Takich jak Zbyszek nie trzeba przekonywać do uprawiania sportu. Oni mają to już w krwi. Znacznie trudniej przekonać niepełnosprawnych, którzy wcześniej nigdy nie uprawiali żadnej dys-cypliny. A wystarczy tylko spróbować. Potem niepeł-nosprawni chętnie uczestniczą w dalszych zajec-iach - zapewnia Tarkowski.

Wybrzeżowi niepełnosprawni sportowcy z po-wodzeniem rywalizują w mistrzostwach kraju. Nie-kiedy startują nawet poza jego granicami. Leszek Hallimann na paraliimpdzie w Atlancie zdobył nawet srebrny medal olimpijski w podnoszeniu ciężarów. Podobny niedawno rozegranych mistrzostw Europy wywalczył tytuł wicemistrza Europy.

Członkami stowarzyszenia jest już blisko 90 osób. Spotkania niepełnosprawnych odbywają się w każdy wtorek o godzinie 17 00 w Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych w Brze-znie. Co miesiąc odbywają się zawody w Trójboju. Niepełnosprawni podnoszą ciężary na ławeczce, grają w tenisa stołowego i rzucają łołkami. Za każ-dą konkurencję uczestnicy zawodów gromadzą punkty, które po zsumowaniu na koniec roku wyłi-nią najlepszych.

Chętnych do zajęć jest wielu, także z odległych miejscowości. I choć sala jest spora, brakuje wy-posażenia. Z pewnością przydałby się jeszcze jed-en stół do tenisa stołowego, gdyż na grę na jed-nym amatorzy ping-ponga muszą czekać w długiej kolejce. Przydałby się też stół bilardowy i stanow-ska do najpopularniejszej dyscypliny w gdańskim stowarzyszeniu - podnoszenia ciężarów.

Niestety, brakuje środków - Choć jednak ich brakuje, gdańskie stowarzyszenie nie zamiera ograniczać swoich działań.

- Chcemy rozszerzyć naszą ofertę. Myślimy m.in. o zorganizowaniu rehabilitacji dla osób z urazami, które uniemożliwiają opuszczanie domu. Chcielibyśmy organizować również obozy aktywnej rehabilitacji - mówi Tarkowski - a także oddziały stowar-zyszenia w terenie.

Niestety - twierdzą działacze i członkowie SR-S - brak środków daje się szczególnie odczuć w śro-dowiskach osób niepełnosprawnych z mniejszych mniejszości, choćby takich jak Starogard, Wełhe-rowo, Kościerzyna. Tęch Wiel z nich nie jest w stanie finansować swoich dojazdów na spotkania i treningi w Brzeźnie.

Nowy, wspaniały „Titanic”

malnego człowieka, który trochę poczytał, trochę poprawował. Niesłety, Lewica wprowadziła wedy Demokrację - i prawa zaczęły tworzyć niepi-śmienni i nieuczadnicy. Po kilkudziesięciu latach wprawdzie wszyscy pod przysmem zostali pi-śmiennymi... ale już w szkołach państwowych, w których programy układała Lewica - i przy okazji wbywała w tby socjalizm i Demokrację jako rzeczy cudowne i nie do zakwestionowania.

Dlatego dopiero zupełna klęska socjalizmu, której najlepszym przykładem jest Szwecja (a może jeszcze lepiej: Norwegia, mająca ogromne dochody z wydobycia ropy naftowej - na Norwegii najlepiej sprawdza się powiedzenie, że w socjali-zmie nie warto otwierać kopalni złota, bo zbyt wiele trzeba by dopłacać do każdego kilograma - spowodowała, że prosty człowiek przestał wierzyć socjalistom. Powstało przy tym zdumiewające zjawis-ko: prosta kobieta, która nigdy nie słyszała o żadnej Szwecji - i może nawet nie zna słowa „so-cjalizm” - na propozycję pójścia z bójącym żębem do przychodni mówi zdecydowanie „nie!” (choć za nio płaci - o czym nie wie!) - i idzie do prywatnego dentysty. Na pytanie, dlaczego odpowiada „Bo tam źle leczą”. A mimo to w wyborach zdecydo-wanie głosuje za utrzymaniem państwowej „bez-płatnej” Służby Zdrowia!!!!

Dlaczego tak się dzieje?

Dlatego, że Lewica wpadła na nowy pomys-ł uprawia propagandę podświadomości! W moim ty-godniku „Najwyższy CZAS!” przewyżać wraz z Czytelnikami rubrykę „Różowa Księga” - Czytelnicy dostają po 150 zł za każdy donos na ksiąkę, film, podręcznik, przewodnik po mieście itp. - w którym przymocowana jest propaganda lewicowa. Z tego wyłonił się obraz - przerażający!

Proszę zauważyć: „Najwyższy CZAS!” nie pla-ci za doniesienie, że ktoś tam napisał, iż socjalizm jest lepszy od kapitalizmu w programie partynym; nie! To musi być pozycja poziomie zupełnie neu-tralna politycznie - i oto w trakcie miłosnej sceny w książce z serii „Harlekin” ukochany bohater powiada: „Oczywiście tylko państwowa służba

masa wspomnień i artykułów - i nawet komuniki (a w Polsce panował wtedy szczyt stalinizmu!) przyznała, że arystokraci i burżuje z I klasy zachowywali się w sposób niesłychanie opanywany i kulturalny, że nie tylko nie było tam paniki, ale ich przykład spowodował, że i na pokładach III klasy było względnie przywoicie: że w porządku zapakowano do szalup (tu komunistyczna prasa dodawała: „kapitalistyczna żądza zysku spowo-dowała, że szalup było za mało...”) kobiety i dzie-ci, że orkiestra grała do końca, a załoga do końca utrzymywała porządek...

Pamiętam, że mój Ojciec znalazł nawet dwie ko-biety, które przeżyły tę katastrofę - i parę razy opisywał mi to właśnie jako przykład pozytywnej różnicy między ludźmi dobrze wychowanymi i a pospólszym, które na krzyk „toniemy” zaczyna bezmyślnie mrotać się na wszystkie strony.

Na szczęście dla tych cwaniaków - ja piszę dla kilkuset tysięcy ludzi - a twórcy filmu swoje kłam-stwa w sposób przekonujący przedstawili kilku-set milionom. Według nich bogaci - to mierza historii i w ogóle moloch, zaś prawdziwe wartości tkwią w ludziach prostych... Państwo przeczyta-cie to, co napisałem - i zapomniecie. A sugestynne oceny tej prop-agiiki zostaną Wam w pamięci na zawsze. Od czasu filmów „Jasne Łany” czy „Zyd Suss” Lewica uczyniła w propagandzie ogromne postępy - OGROMNE!

Jedną z kapel rockowych śpiewała przed dwa-ma laty: „Zostawcie Titanica (Nie wygajacie go!). Tam ciągle gra muzyka (i ludzie tańcząc chcą!). Twórcy filmu zrobili rzecz gorszą: wygnali tu-pa, uszminkowali - i poruszają sznurkami kaza-ki odgrywać inną rolę, niż w rzeczywistości. I to jest obrywdliwe.

Po prostu: obrywdliwie!

Teraz czekam na „Ogniem i Mieczem” Czuje, że zobacze Bohdana Chmielnickiego jako obro-nicę ludu przed uciskiem polskich panów - z Kraw-owym Kalem, dziwkazarem i pijakiem Jeremim Wis-niowieckim, na czele

Przez 46 wieków wielkie piramidy w Gizeh budzą podziw całego cywilizowanego świata i niepokoją swoimi rzeczywistymi są urojonymi tajemnicami. Wydawać by się mogło, że po upływie kilku tysięcy lat niewiele pozostało już tam do odkrycia. To co było w nich najciekawszego i najcenniejszego zostało już dawno zrabowane. Tak dawno, że po zlodziejach i ich łupach nie pozostało prawie śladów. Można tylko domniemywać, iż były to lupy fantastyczne. Skoro skarby z jakimi pochowano młodzieńczego - i raczej późniejszego - faraona Tutenchamona zaskakują swoim bogactwem, to z jakim przepychem musiał wędrować na „tamtym świat” potężny Cheops czy Chefren!

zwalającego badan anomalie grawitacyjne spowodowane np. pustymi przestrzeniami, dokonano badań we wskazanych miejscach. Faktycznie tu i ówczas stwierdzono pewne odchylenia.

Władze egipskie posunęły się nawet do zezwolenia na wykonanie w prawadnej budowli próbnego wierceńia. Wykazało ono, że w za-siegu świda znajdowały się tylko kamienne bloki i wypełniający pre-strzenie między nimi piasek. Egipolodzy amatorzy nie tracą jednak nadziei: iż ich hipoteza się sprawdzi.

Archeolodzy zawodowi natomiast, zamierzają wkrótce dokonac innego odkrycia związanego z piramidą Cheopsa - ale na zewnątrz.

nia, ciśnienie, zawarte w nim mikroorganizmy - wszystko to ma ogromną wartość poznawczą, zwłaszcza gdy porówna się je z obec-nym stanem atmosfery. Podziemna komora jest kapsuła, w której czas zatrzymał się tysiące lat temu.

Wielkim nakładem kosztów, pod patronatem szacownego Natio-nal Geographic Society, zbudowano specjalną aparaturę wiert-niczą, która pozwoli na wydrążenie otworu badawczego, ale nie dopuści do przedostania się tam powietrza i zanieczyszczeń. Po pobraniu próbek prawadnej atmosfery w otwór zostaną wprowad-zone specjalne kamery, które sfilmują i sfotografują wnętrze, bez naruszenia znajdujących się w nim przedmiotów. Będą one oglą-dane dokładnie w takim stanie, w jakim pozostawiono je przed ty-siącami lat.

Wierzyć na słowo

Sekrety Wielkiej Piramidy

Uczni zamierzają oprzeć się pokusie otwarcia komory, zmie-rzenia, zważenia, dotknięcia i zbadania jej zawartości. Jest to istot-ne novum w podejściu do badań archeologicznych. Zamiast wy-dzierać zależeńska z ich naturalnego otoczenia i przenosić je do muzealnych sal będzie się je pozostawiało na miejscu, w możliwie niekierowanym stanie. Wydaje się to słuszniesz wobec następnych pokoleń. Gdy się pomyśli, jakie niepowetowane straty poniosła ludz-kość w wyniku radosnych prac archeologicznych różnych domoro-żych - i nie tylko - badaczy, to płakać się chce.

Rozgrzebane niefrasobliwie i splądrowane grobowce, przeko-pane ruiny, wystawione na szkodliwe działanie naszej toksycznej atmosfery przedmioty i szczątki - oto ich dzieło. Nawet w warunk-ach specjalnie chronionych muzealnych są jak magazynów, szyb-ko niszczące obiekty, które w głębi ziemi przetrwały całe tysiąclecia.

Nowa mentalność nie jest jeszcze powszechna - nawet wśród archeologów. Niektórzy z nich nawet uważają, iż takie podejście do poszukiwań odbiera im cały romantyzm. Czy naprawdę? Ucze-ni, którzy w 1954 roku odkryli komorę z łodzią Cheopsa zdążyli poczuć, iż wypełnia ją zapach drzewa cedrowego. Nie przyszło im do głowy, że wraz z tym zapachem ulotniła się najcenniejsza może zawartość podziemnej komnaty. Na szczęście okazało się, iż nie była to ostatnia szansa.

Uczni egiptolodzy nie tracą nadziei. że coś jednak jeszcze po-zostało do odkrycia. Różnego rodzaju fantazi są jego pewni. Nie tak dawno dwóch Francuzów wysunęło hipotezę, że niemal wszyst-ko, co dotąd odkryto we wnętrzu Wielkiej Piramidy to tylko spryt-na dekoracja, mająca zmylić potencjalnych złodziei. Twierdzą oni, że oprócz odkrytej już galerii, prowadzącej do komory królewskiej, istnieje jeszcze inna - sekretna, wiodąca do prawidowego miejsca spoczynku Cheopsa.

Egiptolodzy amatorzy zakwestionowali przyjęte przez wieki usta-lenia nie wyjaśniające istotnych - jak im się zdaje - anomalii w kon-strukcji piramidy. Wykorzystując swą wiedzę architektoniczną (obaj są architektami) pokusili się nawet o wskazanie miejsc, w których powinny się znajdować tajne pomieszczenia. Tak więc: prawidowa komora grobowa ma się znajdować w samym geometrycznym śro-dku piramidy, a więc nieco powyżej i w bok w stosunku do pomie-szczenia uważanego dotąd za miejsce pochówku faraona. Do tejże tajnej komnaty wiedzie inna, od znanej, galeria - znajdująca się powyżej. Także w bok od korytarza, prowadzącego do miejsca spo-czynku królowej, powinny - według obu Francuzów - istnieć jakieś pomieszczenia, prawdopodobnie magazyny wypełnione wyposaże-niem przystoowanym dla zmarłych na ostatnią drogę.

Zapał i siła przekonania obu „piramidomanów” musiały być wielkie, skoro udało im się przekonać zarówno władze egipskie, jak również francuskie przedsiębiorstwo poszukiwań geologicznych o potrzebie przeprowadzenia pomiarów badaw. Korzystając z naj-nowocześniejszej aparatury odpowiedniej, tzw. mikrograwimetru, po-

Barbara Lemkowska

REPORTAŻ • REPORTAŻ • REPORTAŻ • REPORTAŻ • REPORTAŻ

- Z punktu widzenia siły lotnictwa, nowa sytuacja nie jest najszczęśliwsza, natomiast jest jeśli weźmiemy pod uwagę system gospodarczy kraju, to oczywiście, że czeka nas urynkowanie i że te zasady są zdrowe. Pozostaje tylko pytanie, czy naszym może być urynkowana? - mówi dr inż. Marek Kochanowski, prezes Aeroklubu Gdańskiego.

Historia polskiego sportu lotniczego na Wybrzeżu sięga 1925 r. - wtedy przy Kole Mechaników i Elektryków Studentów Polaków Politechniki Gdańskiej w Wolnym Mieście Gdańsku powstała Sekcja Lotniczo-Samochołdowa, z której wkrótce wyodrębniła się Sekcja Lotnicza. 12 lipca 1929 r. w Domu Akademickim Bratniej Pomocy w Gdańsku, powołany został do życia Akademicki Aeroklub Gdański. Prezesem został wówczas Kazimierz Dzwonowski, Aeroklub zarejestrowano w sądzie jako stowarzyszenie dopiero w 1931 r. Nie miał jednak wówczas prawa do korzystania z lotniska i hangaru lotniczego w Gdańsku Wrzeszczu. Pomocy Aeroklubowi udzielił wówczas Morski Dywizjon Lotniczy z Pucka. Wkrótce jednak znalazło się miejsce na własne lotnisko, w Rumii.

Za zebrane wśród studentów pieniądze zakupiono dwa samoloty typu PZL-5 - od tego momentu rozpoczęło się intensywne szkolenie. Wkrótce powołana została do życia sekcja szybowcowa. Problemem było dla studentów zdobywanie środków finansowych na utrzymanie Aeroklubu. Zaczęli się jednak garnać do niego ludzie spoza kręgów studenckich. Postanowiono utworzyć aeroklub, skupiający wszystkich, którzy chcieli i mogli uprawiać sport lotniczy. Zmieniło nazwę na Aeroklub Gdański. W 1935 r. Aeroklub posiadał już 14 samolotów i sukcesy na koncie, zdobywane przez swoich członków. Czas wojny spowodował czasowe zaprzestanie działalności, także z powodu zniszczeń, które dotknęły Aeroklubu. Już jednak we wrześniu 1945 r. powstaje na Politechnice Gdańskiej Akademickie Koło Lotnicze, a 22 marca 1946 r. Aeroklub zostaje reaktywowany. W 1947 r. otrzymał zgodę na budowę hangaru we Wrzeszczu (za pieniądze Departamentu Lotnictwa Cywilnego). W 1956 r. powstała sekcja spadochronowa, kierowana przez znakomitego instruktora, Ireneusza Zapasnika. Piloci samolotów zaczęli startować w mistrzostwach Polski. W 1962 r. lotnisko Aeroklubu w Strzebiele nie przekazano zostało do celów rolniczych.

W 1969 r. organizacja obchodziła swoje 40. urodziny, otrzymała z tej okazji sztandar od mieszkańców ziem gdańskich. Od 1956 r. w Aeroklubu zaczęło rozwijać się także modelarstwo. Działalnością szkoleniową objęto wówczas około 10 tys. młodzieży. Od 1973 r. rozpoczęły się przenosiny Aeroklubu na lotnisko (nowe) w Pruszczu Gdańskim. W 1976 r. powstał tam magazyn paliw, w rok później - nowy hangar. Na lotnisku tym Aeroklub Gdański ma siedzibę do dzisiaj. Tyle historii w skrócie.

Dr inż. Marek Kochanowski od początku zaangażowany był w pracę Aeroklubu Gdańskiego. Najpierw działał w jego zarządzie, od dwóch lat jest prezesem AG. Mija właśnie czterdziesty trzeci sezon lotniczy Marka Kochanowskiego, który bez latania nie wyobraża sobie życia. Zawodowo związany jest z Politechniką Gdańską, jako starszy wykładowca na wydziale mechanicznym.

- Pan Wittbrodt (dzisiaj sena-

Aeroklub Gdański obchodzić wkrótce będzie 80-lecie istnienia. Aeroklub przetrwał już różne układy polityczno-społeczno-gospodarcze, wyszkolił całe rzesze lotniczej młodzieży, doczekał się znaczących sukcesów, ma swoich nestorów i przyjaciół. Urzynkowanie naszej gospodarki spowodowało, że również ta organizacja, jak wiele innych, pozostawiona została samej sobie i... sponsorom. Działacze Aeroklubu nie mogą już liczyć na dotacje z MON, lecz na własne zdolności organizacyjne i menadżerskie.

tor RP) był moim studentem, potem bezpośrednim przełożonym. Pamiętam, że w ramach zajęć praktycznych robił kiedyś wózek do transportu szybowca - uśmiecha się Marek Kochanowski. - Ja zaczęłam latać w 1956 r., w cza-

działności Aeroklubu jest teraz uzależniony od zasobności jego członków i hojności sponsorów oraz przyjaciół. Sukcesywnie drożeje paliwo. Przez trzy lata traktowano nas jako jednostkę gospodarczą i za paliwo placili-

czas badań lekarskich, na dzie- szę osób odpadała jedna, a już w latach 80. proporcja się odwróciła - z dziesięciu osób jedna mogła odbyć kurs. Mimo że do szkolenia szybowcowego nie jest wymagany tak idealny stan zdro-

Trzeba tu zaznaczyć, że koszt szkolenia samolotowego wynosi obecnie 20 000 zł. Składają się na to nie tylko koszty czysto techniczne, lecz także amortyzacja sprzętu i koszt działania Aeroklubu (zatrudniona jest księgowa,

sność hipoteczną na grunt w Pruszczu, na którym mamy siedzibę. Nie można być przewoźnikiem, jeśli nie jest się nigdzie umocowanymi fizycznie. Posiadając certyfikat, będziemy mogli szerzej propagować usługi lotnicze. Na naszym terenie znajduje się gielda, ale my nic z tego nie mamy od strony finansowej, wszelkie środki otrzymujemy jedynie drogą sponsorowania działalności lotniczej. Współpracujemy z Wojewódzkim Inspektorem Obrony Cywilnej. Wpadliśmy na pomysł, by miasto lub kręgi biznesowe ufundowały balon na milenium Gdańska. Mogły on służyć co najmniej dziesięć lat. Komitet Organizacyjny Milenium przysłał nam pismo następującej treści: „Proszę przedstawić preliniarz zawodów i źródła finansowania”. I tak idea, wydaje mi się, bardzo dobra, została zaprzeczona - opowiada pan Kochanowski perypetii z potencjalnymi sponsorami.

Tradycyjnie już, Aeroklub organizuje Zawody Spadochronowe o Puchar Zatok Gdańskich. W 1996 roku odbyły się trzydzieste trzecie zawody z tego cyklu. Od miasta dostaliśmy na ten cel 5 tys. zł, od Międzynarodowych Targów Gdańskich 1500 zł. Zorganizowane zostały też pokazy lotnicze z okazji Dni Pruszcza Gdańskiego, Aeroklub gościł 15 samolotów (z załogami) z Michaelson (Niemcy) oraz zorganizował loty grupie pilotów z Wielkiej Brytanii, a także jesienne zawody szybowcowe na celność lądowania. Jesienią odbył się również I Trójmiejski Rajd Pilotów i Dziennikarzy. W przyszłości, zamiast rajdów pilotów i dziennikarzy, zamierzamy propagować i organizować rajdy polityków, biznesmenów i dziennikarzy. Impreza tego typu, pod auspicjami Wydawnictwa Pomorskiego, planowana jest na czerwiec 1998 r. - mówi prezes AG.

Władze Aeroklubu robią, co mogą, by przysłowiowemu już „lkarowi” nie opadły skrzydła, by Aeroklub działał i brał pod swoją opiekę coraz to nowe rzesze młodzieży i miłośników lotnictwa. Czy też latania w ogóle. Nie zawsze jednak talent idzie w parze z posiadaniem gotówki, którą można przeznaczyć na to, co się lubi lub chce robić, na to do czego ma się zdolność. Talentu urynkować się nie da - tu zdrowe zasady gospodarki wolnorynkowej nie każdemu i nie zawsze wychodzą na zdrowie. P-M

JAK NA SKRZYDŁACH

„Gawron” pod szefem wyszkolenia Aeroklubu Gdańskiego Grzegorzem Pleuchem

Fot. E. Jęda

sach kiedy Aeroklub mieścił się jeszcze w Strzebiele Gdańskim. Wyszkoliliśmy się na szybowcu, który poza skrzydłami miał tylko dwa miejsca do siedzenia. Od 1957 r., po zmianach, zaczęłam latać z Aeroklubem w Gdańsku Wrzeszczu. Od początku interesowałem się szybownictwem. W 1960 r. zdobyłem Diamentową Odznakę Szybowcową z numerem 53. Okres świetności na skalę krajową osiągnąłem w 1968 r., zwyciężając w całorocznych zawodach szybowcowych o Memorial Ryszarda Bitnera. Przez kilkanaście lat byłem najlepszym szybownikiem Aeroklubu Gdańskiego. Dla przyjemności wykonałem też kilka skoków spadaczkowych, a od 1959 r. latałem na samolotach - opowiada prezes Kochanowski.

Szef Aeroklubu Gdańskiego ma 60 lat i jest w świetnej formie. Jak długo można czynnie uprawiać sport lotniczy?

- Dopóki zdrowie pozwoli. To zależy od wyników badań lekarskich, licencję do latania otrzymuje się na podstawie świadectwa lekarskiego. Trzeba być zdrowym na tyle, aby mieć dobry słuch, wzrok i gwarancję, że się nie zaśnie podczas lotu - wyjaśnia pilot.

Myszę, że właśnie w tym sporcie (szybownictwo, latanie samolotem, lotniarstwo czy baloniarstwo) jest się najbliższą przyrodzie, czuje się z nią najwięcej więzi. Ptaki, mijając nas tam, w górze dzwiąż się pewnie co to za niezgrabne, duże stwory próbują nieudolnie naśladować ich wspaniały lot - zauważa pan Kochanowski. - Lotnia jest wszak spełnieniem marzeń legendarnego lkarza - dodaje.

Z uwagi na obecną sytuację finansową, wcześniej czy później, przestaniemy istnieć (mowa o Aeroklubie), przynajmniej w takiej formie, jak dotychczas. W 1990 r. skończyło się finansowanie Aeroklubu Polskiego przez MON, zostaliśmy pozostawieni sami sobie ze sprzętem, który jest bardzo drogi w eksploatacji. Można powiedzieć, że zakres

Pan Paret, mechanik, podczas rutynowego przeglądu maszyny przed lotem

Fot. E. Jęda

szmy 2,8 zł za litr. Aeroklub musiał stoczyć całą batalię, by to zmienić. Obecnie za paliwo płacimy już 1,8 zł. Sytuacja jest teraz taka, że LOT poszukuje pilotów, a tych brakuje, ponieważ nie ma ich kto szkolić. Kolejność szkolenia jest następująca - najpierw szybowce, a następnie samoloty sportowe, a dopiero potem samoloty wojskowe i pasażerskie - wyjaśnia szef Aeroklubu Gdańskiego.

Na skutek urynkowania gospodarki działalność Aeroklubu zaczyna się gwałtownie kurczyć, osiągając w 1997 r. poziom pięciokrotnie niższy niż na przełomie lat 80. i 90.

-Wynika to z konieczności samofinansowania się. Nie możemy szybowcować nie każdego już teraz stać - trzeba wydać nowe 2600 zł (cały kurs) - w zależności od talentu trzeba wylać od 82 do 130 lotów. Rzadko się zdarza, aby ktoś po takim kursie nie opanował sztuki latania szybowcem. W ub. roku zgłosiło się tylko osiem osób chętnych na kurs. W latach poprzednich, gdy szkolenie odbywało się za darmo, chętnych mieliśmy 200-300 osób (z tej liczby po kursie „na placu boju” pozostawało 30 do 40 osób.) W latach 70. i 80. liczba chętnych była podobna, lecz ilość osób, które nadawały się ze względu zdrowotnych do odbycia kursu, drastycznie zmalała. Stan zdrowia naszej młodzieży bardzo się pogorszył. W latach 60. i 70., pod-

szef wyszkolenia i trzech mechaników). Co 200 godzin należy przeprowadzić remont silnika w samolotach, co kosztuje nas 40 000 zł - wyjaśnia Marek Kochanowski. - Wobec takich kosztów szkolenie czterech kursantów musiałoby kosztować 35-45 000 zł - dodaje.

Obecnie Aeroklub Gdański prowadzi działalność w sekcjach: samolotowej, szybowcowej, motolotniowej, balonowej, spadochroniarskiej i modelarskiej. Do dyspozycji szkolących się są samoloty: AN-2, dwa samoloty typu ZLIN-142, ZLIN-42, „Wilga” PZL 102, PZL 101, „Gawron” oraz szybowce typu „Bocian”, „Puchacz”, „Pirat”, „Junior”, „Kobra”, „Jantar”, „Foka” i „Mucha” a także spadochrony ratownicze i sportowe - 48 sztuk oraz jeden bardzo stary balon „Heweliusz”.

Sekcja motolotniowa jest przykładem tego, co będzie się działo w Aeroklubie w przyszłości - cały sprzęt jest prywatny. Motolotni będących własnością prywatną jest osiemnaście. Jest także wyciągarka i ściągarka do szybowców. Szkolenie motolotniowe kosztuje teraz 15 tys. zł, a sama motolotnia rywalizuje z ceną nowego poloneza. Koszt szkolenia spadochronowego podstawowego, to kwestia 3 tys. zł, a wyczynowego - 5 tys. zł. W przyszłym roku większość spadochronów straci atest i sekcja spadochronowa nie będzie miała na czym się szkolić.

Nie mamy żadnej konkretnej pomocy finansowej od władz Pruszcza Gdańskiego, mamy natomiast ich przychylność, co też jest ważne - twierdzi prezes Kochanowski. - Aby uzyskać licencję przewoźnika, musieliśmy uprawnaczyć nasz status prawny. Udało się nam załatwić wia-

KIS sp. z o.o.
PONOWNIE
OTWARTA HURTOWNIA
POLECA
ZABAWKI I PAPIER

BOGATY ASORTYMENT
ZABAWEK
DUŻY WYBÓR ZESZYTÓW,
PUZZLI,
KOLOROWANEK
FIRM ZŁ Z, STRZEGOM,
TOP 2000.

ZAPRASZAMY
od poniedziałku do piątku
8.00-16.00
tel. (058) 553 55 05
553 06 61

KIS sp. z o.o.
80-505 GDAŃSK
ul. Czarny Dwór 12

PPH "FLORA"
HURTOWNIA ROŚLIN OZDOBNYCH
CZATKOWY 62 K. Tczewa, tel. 31-21-47
oferuje po cenach hurtowych:
kwiaty RÓŻ CIĘTYCH
w całej gamie kolorów. Ponadto realizujemy każde zamówienie na inne kwiaty cięte i doniczkowe, na życzenie klienta w ustalonym terminie.

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE SKLEPÓW I GASTRONOMII
medium sp. z o.o.
Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność. Serwis. tel. (058) 620-32-64
**DOBRA KUCHNIA
POSTAW NA SPRZĘT**
RATY LEASING
Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 620-02-47, tel./fax 620-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 234-51-46

KIA UDOMOWIONA

Udomowiona kia (jak wiadomo, montowana już w Polsce) wzbudza coraz większe zainteresowanie rodzimych kierowców, zwłaszcza, że niemal z każdym miesiącem i modelem wyraźnie poprawia się przynajmniej jakość wykonania tych aut. To samo dotyczy nowej, zmodernizowanej wersji sephii leo, która otrzymała pięćdziesiąt i sporo nowocześniejszych detali, poprawiających bezpieczeństwo jazdy (m.in. air-bag dla kierowcy).

Oczywiście, podstawowa konstrukcja tego samochodu, oparta całkowicie na znanej od paru lat maddzie 323, nie może nawet polskich kierowców zaskoczyć czymś specjalnym. Nowin-

ki są bowiem raczej natury stylistyczno-kosmetycznej i dotyczą przede wszystkim wyposażenia. Standardem stały się m.in. centralny zamek, wspomaganie układu kierowniczego, elektryczna regulacja szyb i lusterek, immobilizer, regulacja reflektorów, kolumny kierownicy i wysokości fotela kierowcy. Ponadto wyposażenie seryjne obejmuje zderzaki i lusterka lakierowane w kolorze nadwozia, uchwyty na napoje, obrotomierz, dzielone tylne oparcie i instalację radiową.

Zawieszenie samochodu oparte na kolumnach McPhersona jest niezależne. Dodatkowo Kia posiada stabilizatory przechyłów, poprawiające zachowanie się auta na nierównej na-

wierzchni. Bezpieczeństwo bierne zapewniają wzmocnienia konstrukcji nadwozia i stalowe belki, umieszczone w drzwiach bocznych. Antypoślizgowy system ABS i poduszki powietrzne dla kierowcy i pasażera dostępne są jako opcja za dopłatą.

Cena modelu podstawowego wynosi ok. 36 tys. zł. Producent daje na niego gwarancję na 3 lata lub 100 tys. km.

A oto dane techniczne:

Silnik benzynowy, rzędowy, 4-cylindrowy, SOHC. Poj. 1498 ccm. Moc maksymalna 81 KM przy 5500 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 120 Nm przy 2500 obr./min. Wtrysk paliwa. Katalizator. Pięciobiegowa skrzynia biegów. Prędkość maksymalna 176 km/h. Przyspieszenie 0-100 km/h 11,2 s. Napęd na koła przednie. Niezależne zawieszenie. Pojemność zbiornika paliwa 50 l.

Pojemność bagażnika 224/432 l. Dł./szer./wys.: 425/169/139 mm.

Coś dla... palaczy

Niegdyś bardzo znany angielski producent samochodów Aston Martin, zapowiada ofensywę w swojej najmocniejszej specjalności - pojazdach sportowych. W połowie bieżącego roku zamierza zaprezentować serię 150 aut Alfred Dunhill DB7. Skojarzenie z koncernem tytoniowym o podobnej nazwie nie jest przypadkowe. Nowa wersja aston martinów, jest przygotowana z myślą o palaczach, zwłaszcza cygar. Otóż w środku, w centralnej konsoli, znajduje się klimatyzowany schowek na cygara (w którym utrzymywana będzie stała wilgotność), a także srebrna obcinarka oraz specjalnie zaprojektowana zapalniczka. Niepalący zaś będą mogli zamówić wersję „non smoking”, w której klimatyzowany schowek zostanie wykorzystany do innych celów. Cena aut, w zależności od wyposażenia, waha się od 150 do kilkuset tysięcy USD.

DUŻO, ALE SKROMNIE

Daewoo nie wymaga już trzymania za rączkę.

Ostatnie modele aut tego koreańskiego koncernu pozabawione zostały już całkowicie „genetycznego” obciążenia po opłukaniu kadecie czy asfalcie. Niedawno zaś światło dzienne salonów sprzedaży ujrzano całkowicie samodzielnie skonstruowane, pierwsze kombi Daewoo - daewoo nubira wagon 2.0 CDX.

Jak każdy nowicjusz i ten płaci jednak frycowe. Konstruktorzy Daewoo pamiętali bowiem, iż kombi to przede wszystkim duża przestrzeń i powierzchnia bagażowa. Chyba wszakże zapomnieli zarazem, iż to również, powinien być komfort dla podróżującej rodziny. Niestety, tego komfortu trochę brakuje, a to z powodu nie zamontowania zagłówków i łatwo składanych tylnych siedzeń, a to z racji ciężko otwierających się drzwi. Koreańscy nie ustrzegli się także popularnego błędu, jakim także w kombi są zbyt zamasytne i obszerne wnęki kół, poważnie utru-

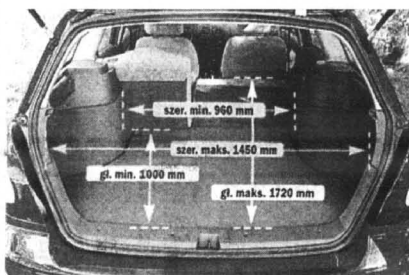

dniające ułożenie ładunku, nawet na sporej, bo 1840-litrowej powierzchni bagażowej.

Zadawała natomiast dobry, 133-konny silnik. Daje on nubiście przyspieszenie w granicach 10 s., a prędkość maksymalną powyżej 185 km/h. Tyle, że te hamulce... 43,1 metra na zatrzymanie auta jadącego setką, to jednak sporo.

Jest to tym bardziej mankamentem, że auto z pełnym obciążeniem z trudnością trzyma się na pożądanym torze jazdy. O szybkich zmianach kierunku jazdy bez niepożądanych konse-

kwencji nie ma co nawet marzyć. Przyzwyczaić się też trzeba będzie do stałych korekt kursu, niezbędnych również wskutek niestabilności na różnych nawierzchniach dro-

Od Forda na nagrody

Koncern Forda przeznaczył 500 tys. USD na nagrody w konkursie European Conservation Award. Promuje się w nim programy ochrony zasobów przyrody i zabytków kultury. Ubiegłoroczne grand prix otrzymał program monitorowania Wisły i jej dorzecza. (mtf)

LEW 80-387 Gdańsk-Oliwa ul. Arkońska 3 tel./fax (058) 552-19-18 tel. (058) 552-04-76 wew.221

Autoryzowany Dealer

Samochody dla przedsiębiorczych

LUBLIN II LDV CONVOY AVIA POLONEZ izotermiczny truck kontenery plus CITROËN C-15 D

PRZYCZEPKI - NIEWIADOW

TECHTRANS SPRAZEDA LEASING SERWIS REMONT

TECHTRANS s.c. Eiblag, ul. Strażnicza 1 tel./fax (055) 232 89 49

STILL WÓZKI WIDŁOWE

NOWE I UŻYWANE

- wózki elektryczne (1,5 T - 3 T)
- wózki spalinowe (1,6 - 8 T)
- ogumienie do wózków widłowych (sprzedaż i wymiana)
- baterie trakcyjne
- prostowniki bezdźwiorowe
- ręczne wózki do sklepów, hurtowni, magazynów
- remonty kapitalne wózków

CENY PRODUCENTA! - RATY
Zapraszamy do nowo otwartego Salonu Sprzedaży

TELEGRAM

Tylko

33 000 zł

kosztuje teraz Escort u „FOTY”!

W rozliczeniu przyjmujemy Twój samochód. (Ilość samochodów ograniczona)

Salon sprzedaży samochodów nowych FORD. Sprzedaż samochodów używanych. Hurtownia i sklep oryginalnych części zamiennych. Autoryzowana Stacja Obsługi Samochodów.

Fota Główny Autoryzowany Dealer Gdynia, ul. Strzyjska 24, tel. 622 77 55

DRUGIE WEJŚCIE DO RAJU?

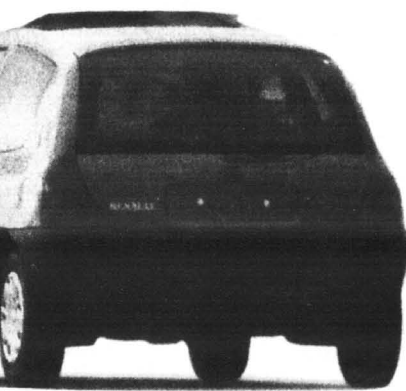
Zaokrąglony przód z zaokrąglonymi reflektorami nawiązuje do poprzedniego modelu, ale ma więcej elegancji. Boczne listwy ochronne, biegnące równoległe do linii progów są zarówno elementem stylistycznym, współgrającym z listwami ochronnymi w zderzakach jak również chronią karoserię przed uszkodzeniami na zatoczonych parkingach. Lekko pochylona w kierunku tyłu sylwetka wieniec zaokrąglona i wypukła kłapa bagażnika. Mocny tylny zderzak podkreśla wyrazistość stylistyczną auta.

Tak piszą o nowym renault clio specjalści z pism motoryzacyjnych. Musimy - póki co - wierzyc niemal wyłącznie na słowo, gdyż większość oryginalnych zdjęć nowego pojazdu, prosto z rajów (jak głosiła o starym clio popularna reklama telewizyjna) jest mało wyrazistych, bo robionych najczęściej za pomocą teleobiektywów.

Czy jednak to nowe auto faktycznie po raz kolejny stanie się przepustką do komercyjnego

raju? Zazwyczaj próby przemo-
delowania cieszących się
dużą popularnością, nie-
wielkich, rodzinnych,
praktycznych i ład-
nych pojazdów - a
takim był
ten rena-
ult w wy-
daniu
sprzed
ośmiu
lat - nie
kończą
się
pew-
nym
sukce-
sem.
C o ś
prawie
idealne-
go i po-
wszechnie akceptowanego, bo-
wiem poprawić jest trudno, a zeps-
ować łatwo.

Na razie - nie ferując osta-
tecznych wyroków - stwierdzić
wypada, iż nowa bryła nadwozia
została zdecydowanie zaokrą-
glona. Jedyne prozd z kształtem

reflektorów nawiązuje do poprzed-
nika. Im bliżej tyłu, tym więk-
sza rewolucja. Trójkątne tylne
światła i zaokrąglona pokrywa
bagażnika czynią z clio interesu-
jący stylistycznie samochód.

Zmiany wewnątrz auta obejmują deskę rozdzielczą, nowe materiały wykończeniowe i nową kolorystykę. Wnętrze uzyskało też większą przestrzeń. Nowocześniejsze są również rozwiązania podnoszące bezpieczeństwo, jak strefy kontrolowanego zgniotu w przedniej części nadwozia oraz wzmocnienia boczne drzwi.

Gruntowną modernizację przeszedł też układ kierowniczy i zawieszenie. Zwiększony rozstaw osi ma zapewnić większą

stabilność, zaś wspomaganie kierownicy i nowe zawieszenie - komfort.

Nowe clio wyposażone będzie w silnik z wielopunktowym wtryskiem paliwa o pojemności 1149 ccm i mocy 60 MK, który wyróżnia się niezłymi osiągnięciami (patrz nowe wersje i twingo) i oszczędnością w zużyciu paliwa.

Auto oferowane będzie w wielu wersjach wyposażeniowych ze wszystkimi urządzeniami zwiększającymi zarówno komfort, jak i bezpieczeństwo jazdy. Po premierze podczas salonu motoryzacyjnego w Genewie, w Polsce dostępne będzie pod koniec br. lub w kontyngencie bezolowym w 1999 r.

Dużo, ale skromnie

cd. ze str. 9
Ale przecież, nawet w kombi najlepiej powinni się czuć pasażerowie. Im jednak to i owó może się nie spodobać.

l. bliższe dane techniczne daewoo nubiry wagon 2.0 CDX:

Silnik benzynowy, rzędowy, 4-cylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu DOHC. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Katalizator. Pojemność skokowa 1998 ccm. Średnica x skok 86,0 x 86,0 mm. Stopień sprężania

9,6. Moc maksymalna 98 kW (133 KM) przy 5400 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 184 Nm przy 4400 obr./min. Pięciobiegowa skrzynia biegów. Napęd na przednie koła. Niezależne zawieszenie kół. Hamulce tarczowe, przednie wentylowane. Opony 185/65 R 14 H. Poj. zbiornika paliwa 62 l. Masa własna 1310 kg. Ładowność 550 kg. Masa przyczepy 1200 kg. Dł./szer./wys.: 4514/1700/1433 mm.

W Ełku z poślizgiem

Przeciągają się przygotowania Daewoo do budowy fabryki sprzętu oświetleniowego pod Ełkiem. Niewykluczone, że rozpoczęcie inwestycji odwelece się nawet o pół roku. Zakład ma stanąć na terenie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Koreańczycy chcą zamieszkać w jego budowę ponad 200 mln zł. Fabryka będzie zatrudniać 900 osób, które mają także produkować kilkadziesiąt rodzajów żarówek do wszystkich typów aut Daewoo. JK

Dmuchanie na zimne

W jednym z ostatnich numerów pisma Auto-Świat znajdujemy interesujący wywiad z Włodzimierzem Selem - szefem polskich rzeczoznawców motoryzacyjnych na temat testów, przeprowadzanych na nowo skonstruowanych i wprowadzanych do sprzedaży modelach aut. Jedną z wypowiedzi dotyczy głośnej ostatnio „próby losia”, jakiej nie sprostał najnowszy i najmniejszy produkt Mercedesa - jeden z pierwszych egzemplarzy stuttgartzkiej klasy A. Oto fragmenty tego wywiadu.

Wstępne badania są przeprowadzane już w czasie budowy samochodu - wyjaśnia W. Sel. - Nie są one ujęte normami, najczęściej ich program i zakres tworzy konstruktor. Natomiast wspólne dla wszystkich aut są dwa rodzaje badań: kwalifikacyjne i homologacyjne. Badania kwalifikacyjne przeprowadzane są w momencie wyprodukowania pierwszej serii nowych aut. Sprawdza się wówczas prędkość maksymalną, drogę hamowania, zużycie paliwa itp. Natomiast badania homologacyjne jest wymagane po to, aby auto mogło zostać dopuszczone do sprzedaży na danym rynku. W tym przypadku określone są dokładnie wszelkie parametry, jakie nowy model musi spełniać.

Punktem odniesienia są międzynarodowe normy, znane i u nas jako ISO. Określają one precyzyjnie, jak należy badać samochód i za pomocą jakich narzędzi i przyrządów należy to wykonywać. Trzeba jednak podkreślić, że te przepisy nie są przymusowe, one są raczej pomocą dla tych wszystkich producentów, którzy chcą poddać swoje auta dokładnym badaniom. Teoretycznie fabryka może je zignorować, ale raczej nikt tego nie robi, ponieważ auto, które nie miało przeprowadzonych badań kwalifikacyjnych, może potem mieć problemy przy badaniach homologacyjnych - dopuszczających na dany rynek.

Wydaje się, że jakieś badania chyba jednak próbował zignorować Mercedes, czego skutki okazały się wręcz katastrofalne. Chodzi tu o wspomniany już „test losia”, czyli w języku bardziej fachowym - norma ISO/TR 3888. Jej pełna nazwa brzmi: badanie dla ostrych, zmieniających się manewrów na wąskiej drodze. Ta norma dokładnie określa szerokość drogi, prędkość przejazdu, odległość między słupkami. Podkreślimy jeszcze raz, normy określające badania kwalifikacyjne, w tym też „test losia”, nie są obowiązkowe. Można więc sobie wyobrazić sytuację, w której producent badał samochód i okazuje się, że dany model nie spełnia wymogów testu. To jeszcze nie dyskwalifikacja. Ale konkurencja na rynku jest tak duża, walka o klienta tak twarda, że lepiej nie ryzykować. Gdy konkurencja znajduje ten słaby punkt, na pewno zechce to wykorzystać.

I tak stało się z mercedesem klasy A. Jestem przekonany, że to auto, nawet przed wprowadzonymi ostatnio poprawkami, było bezpieczne. Takich warunków jak te określone w „teście losia”, na drodze raczej nie spotkamy. A nawet jeśli doszłoby do konieczności takiego manewru, to tylko nieliczni kierowcy potrafiliby go wykonać (trzeba bardzo gwałtownie wyminąć przeszkodę, bez hamowania, przy prędkości ok. 60 km/h, a potem jeszcze bardzo szybko powrócić na swój pas ruchu).

cd. na str. 15

KONTYNGENT 1998

PRIMERA - 1.6i 2.0i NOWY MODEL 1998
MICRA - 1.0i 1.3i Promocja cenowa
MICRA - HOLLYWOOD

OC + AC GRATIS

W bieżącej sprzedaży:

Primera '98 już od 49 500 PLN

Almera już od 38 000 PLN

Salon - Gdynia oferuje sprzedaż części i akcesoriów do modeli samochodów europejskich i amerykańskich

PRIMERA - 1.6i 2.0 TD - MODEL 1998

ALMERA - 1.4i - Technologia XXI w.

MAXIMA QX - V6 - 2.0i 3.0i - Komfort + Elegancja

MICRA - 1.0i, 1.3i 100% Niezawodność

TERRANO II - 2.4i 2.7 TD - Model 1998

VANETTA WINDOW - 1.6i, 2.3D - Osobowo-Dostawczy

EDMUND
LEWANCZYK
AUTORYZOWANY
DEALER

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SALONU NISSANA

81-393 GDYNIA, ul. ABRAHAMA 62 (SKRZYŻ. WŁADYSŁAWA IV i ŻWIRKI i WIGURY)
tel./fax (058) 621-90-33, CZĘŚCI - AKCESORIA - tel. (058) 661-62-02
SERWIS - CZĘŚCI CHWASZCZYNO, ul. MICKIEWICZA 35,
tel./fax (058) 552-84-07, tel. (058) 552-83-88

SZALEŃSTWO !!! CENY SPADAJĄ !!!

o 2080* taniej !!!

- lub do wyboru
- dodatkowe wyposażenie
- spoiler boczny, pilni nadwozia, nakładka na słupki
- felgi aluminiowe

Czyli teraz **Kia** w cenie od 29 900* zł !!!

o 1160* zł !!!

- wspomaganie kierownicy po super promocyjnej cenie - tylko za 299 zł

ESCORT BOLERO • tańsze o 1200* zł !!!
ESCORT GHIA

- Ubezpieczenie od 3,4%
- Przyjmujemy samochód w rozliczeniu

* Dotyczy ograniczonej liczby samochodów

Euro-Car

81-020 GDYNIA ul. Owslana 13

tel. (058) 623 68 08, fax (058) 623 69 98

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

"ROM" Nieruchomości wycena, kupno, sprzedaż, zamiana, wynajem, zarządzanie Starogard Gd., ul. Sobieskiego 20, Tel. (069) 162-35-11, do 10.00 do 17.00. Zapraszam! 210033

DUŻA pięknie położona posiadłość nad jeziorem Wilcze Błota, gm. Lubichowo, Tel. (069) 162-35-58 210175

FERMA Izrody chlewno - cykl zamknięty 60 ha ziemi - 30 km od Gdańska - sprzedam. Tel. 555-91-00, po 20.00. 210101

KANCELARIA Prawnicza "Contrakus" - Obrot Nieruchomości - kupno, sprzedaż, wynajem, wycena, zarządzanie. Starogard Gd., ul. Gimnazjalna 11/3, tel. (069) 162-32-89, od 11.00 do 17.00. 210022

26 HA k. Kwidzyn - sprzedam. Tel. (055) 279-41-32, po 20.00 180338

SPRZEDAŃ gospodarstwo rolne w całości o pow. 10 ha, budynek mieszkalny i gospodarcze (lub samą ziemię) Wiadomość: Kazimierz Nowalski, Czarne Górne, 82-521 Czarne Dolne. 180304

Firma "G&C" ul. Chopina 21 tel./fax (055) 279-40-32 210099 SPRZEDAŃ: dom (pół bliźniaka) o pow. 240 m², 6 pokoi, kuchnia z jadalnią, 2 łazienki, wc, garaż, szklarnia, działka 3,42 ar; pawilon handlowo-usługowy o pow. 54 m² w Kwidzynie, możliwość nadbudowy; działkę rzemieślniczo-budowlaną o pow. 901 m² z planami i założonym fundamentem w Kwidzynie.

SPRZEDAŃ 3 ha gruntów ornych w miejsc. Olszanica Tel. (055) 275 75 33 90508545

SPRZEDAŃ własność dom mieszkalny, budynek gospodarczy, na działce 782 m² w Kwidzynie, ul. Topolowa 5, tel. (055) 279-28-79 180263

DOM jednorodzinny 220 m² Kwidzyn Tel. (055) 279 41 32, po 20.00. 180038

SPRZEDAŃ 9,5 ha gruntów rolnych w Zabrowie gm. Stare Pole Tel. (055) 272-41-89, po godz. 20.00. 150099

SPRZEDAŃ wolno stojący budynek budowlany 760 m² Malbork, tel. (055) 272-41-89, po godz. 20.00. 150099

GOSPODARSTWO rolne 10 ha z domem budynek gospodarcze Kamionka 3 - 2 km od Malborka Tel. (055) 272-13-14, po godz. 18.00 150033

OBIEKT przemysłowo-handlowy 1500 m², pełna infrastruktura - sprzedam, możliwość działalności produkcyjno-handlowej Malbork, ul. 602-76 78 12. 150075

SPRZEDAŃ 50 arów działki z zabudową 300 m² ci 13 szter od brzo stodoły 30 m x 13 szter, dom drewniany duży, do tego 1 ha ziemi kolo Malborka, Stefania Gajenińska, wies. Cioły nr. 82-200 Malbork. 150048

GOSPODARSTWO rolne 1,36 ha, dom wolno stojący, garaż, pomieszczenia gospodarcze Trosy 42 wiadomość pod nr tel. (055) 272-43-40, po 18.00 lub 0601 63 58 61, lub zamiana na kawalerkę cena 30 tys. 21. 150033

CZĘŚĆ 140 - 200 m² siła wody, dobre miejsce na hurtownię w Malborku - sprzedam. Tel. (055) 272-87-41, wczoraj. 150015

SPRZEDAŃ segment w zabudowę szeregowej, stan surowy, pod dachem Tel. (055) 272-40-35. 15037

SPRZEDAŃ gospodarstwo rolne 10,73 ha wraz ze sprzętem oraz zabudowaniami w Lasowicach Małych, Tel. (055) 271-16-60, w godz. 19.00 - 21.00. 150218

BIURO Obrotu Nieruchomości "BORAD" sprzedaje działki budowlane Tczew, Człuchów, mieszkanie M-5, kupię mieszkanie M-3, M-4, garaż os. Garnuszewskiego, Trosy 42, ul. Gdańska 33, tel. (069) 31-40-03, pon. - pt. 14.30 - 17.00. 014AT

M-3 Rutkowski, 37 m², IV piętro, M-4 Jazgubowa 53 m², IV piętro, M-5 Nowowiejskiego 105 m², I piętro, M-5 J. Narodu 58 m², VIII sprzedaż Agencja Nieruchomości Paluszkiński, Tczew, ul. J. Dąbrowskiego, tel. (069) 31-54-94, do 12.00 do 17.00. 04105

NADGODNYCH warunkach wydłużenie czasu na autohandel. Wyprowadź częściowo nowe używane, z różnych typów narzędzi i wystawiających. Tczew, tel. (069) 31-03-03. 010424 02

KUPIE jezioro lub staw. Tel. (069) 31-59-70. 11VAT

SPRZEDAŃ gospodarstwo rolne, 15,05 ha, z budynkami, wiadomości Kazimierz Czerwiński, Żulawki, tel. (055) 247-16-53, 302398

AGENCJA Nieruchomości "Kwidzart", Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 16, tel. (069) 31-40-03, telefon (069) 132-17-97. 03nahe

SPRZEDAŃ dwupokojowe mieszkanie, 47 m², Starogard, ul. Dworzakowska 43, sktm. Tel. (055) 274-43-43. 1796

DOMY

SPRZEDAŃ dom w centrum Starogardu, tel. (069) 162-36-96. 210151

DOM + sklep, działka 1200 m² w Starym punkcie Starogardu - sprzedam. Tel. (069) 162-94-41 210763

SPRZEDAŃ domek szeregowy 44 m² (pokoje) w Starogardzie - raty. Tel. (069) 162-79-53 210727

DOMEK 120 m² do ukończenia, możliwość zamieszkania na działce 4200 m², k. Starogard, ładna okolica, cena 59500 zł - sprzedam. Tel. (069) 162-76-13, wieczorem 210153

DOM 80 m² parterowy z budynkiem gospodarczym na działce 2900 m², centrum Olszawca - sprzedam. Tel. (069) 161-19-25 210172

DUŻY dom w Kolincku, Starogard - sprzedam. Tel. (069) 162-29-91. 210249

SPRZEDAŃ dom piętrowy w Starogardzie, ul. Kłebegowa 74. Tel. (069) 162-32-89. 210194

SPRZEDAŃ 12 domów z działkami 800 m² w Starogardzie. Tel. (069) 162-97-21. 210099

SPRZEDAŃ lub zamienię na mieszkanie dom II piętrowy usługowo-mieszkalny, w zabudowę szeregowej. Część parterowa na każdą działkę. Tel. (069) 162-25-71 210016

DOM na przedmieściach Starogardu sprzedam. Starogard, tel. (069) 162-97-21. 210049

DOM na osiedlu Bajkowy - sprzedam lub zamienię na spółdzielczą - sprzedam. Tel. (069) 162-76-13, Kwidzyn. Tel. (055) 279-27-81. 180299

SPRZEDAŃ dom jednorodzinny z działką 0,18 ha w Gurcu. Tel. (055) 279-43-03, do godz. 17.00 180319

SPRZEDAŃ dom w Kwidzynie. Tel. 90520792. 180333

DOM w Rywie + działka budowlana - sprzedam lub zamienię za Kwidzyn, ewentualnie mieszkanie + działka. Tel. (055) 279-20-43 lub 0601651387. 180322

SPRZEDAŃ dom jednorodzinny w Malborku (Wielbark). Tel. (055) 272-35-07. 180068

PILNIE poszukuję do wynajęcia pół domu lub mieszkania 2-bańd 3-pokojowy w Malborku Tel. 0601 62 44 21. 150099

ZAMIEŃNIE dom własny na mieszkanie w miejscowości M-3, w bloku z dopłatą, pierwsz. lub drugie piętro, balkon loggia, nie wieszak. Tel. (055) 272-14-17. 150098

SPRZEDAŃ domek letniskowy w Kaszubach (blisko Wieżyca) Tel. (069) 31-55-78. 010023 03

SPRZEDAŃ dom w centrum Starogardu z możliwością wykonywania działalności handlowo-usługowej Tel. (069) 31-35-54. 010327 02

KUPIĘ 200 kamieniczyk - 20000 z lokatorami. Tel. (069) 132-54-69. 040462

SPRZEDAŃ dom o pow. 100 m² wraz z ogrodnictwem i zabudowaniami gospodarczymi, z możliwością prowadzenia działalności gospodarczej, na trasie Skarszewy-Kocierzyna w gm. Węgrowy, gmina Skarszewy. Tel. (069) 33-81-97 lub (069) 31-53-73. 01039 02

SPRZEDAŃ domek letniskowy - miejscowość Ocypl. Tel. (069) 31-50-82. 01039 02

SPRZEDAŃ dom dwurodzinny o pow. 300 m², działka 780 m² Wejherowo ul. Ludowa 25, cena 200 000 zł. Tel. (058) 572-32-36. 490002

SPRZEDAŃ dom jedyn. 32 m², w Starej głównej trasie między Wejherowem a Słupskiem, z możliwością otwarcia huty. Boliszewo ul. Zamostna, tel. (058) 672-41. 490005

LOKALE

PAWILON handlowy, 33 m², wolno stojący, lokal w miejscowości Wiadomość - sprzedam. Tel. (069) 136-17-72. 210179

ZAMIEŃNIE kawalerkę Starogard - Tczew. Tel. (069) 162-59-35, po 16.00. 150218

SPRZEDAŃ mieszkanie 3-pokojowe, własnościowe lub zamienię na dom. Tel. (069) 162-90-46 210724

SPRZEDAŃ M-5, 80 m², komfortowo wyposażone. Tel. (055) 279-06-88. 180258

SPRZEDAŃ obiekt produkcyjny 160 m² wraz z działką 1600 m² w Starogardzie Gdańskim. Tel. (055) 275-12-24. (055) 279-32-54. 180008

SPRZEDAŃ mieszkanie 4-pokojowe, 70 m² plus działka budowlana. Wiadomość: Anna Michalska, Okragla Łąka 32. 180235

ZAMIEŃNIE kawalerkę własnościową 36,4 m² na M-4, 60-65, w kupię Kwidzyn, tel. 279-66-91. 180277

SPRZEDAŃ mieszkanie M-5, parter, w Kwidzynie. Tel. 261-11-20, po godz. 16.00. 180287

SPRZEDAŃ M-3 53 m², okna PCV, 55 000 zł. Tel. (055) 279-90-53. 180307

SPRZEDAŃ mieszkanie własnościowe 74 m² M-5 (Zatorze II). Tel. (055) 279-74-99. 180327

SPRZEDAŃ M-3, o pow. 46 m² w Kwidzynie, na osiedlu "Wiosna". Wiadomość: Rywko, tel. (055) 272-42-09. 180300

SPRZEDAŃ lub zamienię M-5, 74 m² własnościowe na Zatorze II, dwa mieszkania lub kupię M-31 M-2. Tel. 279-19-90. 180324

ZAMIEŃNIE mieszkanie 34 m², parter, na większe Kwidzyn, tel. (055) 279-03-29. 180320

ZAMIEŃNIE mieszkanie 50 m², stare budownictwo, na terenie Kwidzyna, na domek jednorodzinny. Tel. (055) 274-44-91. 180345

WYNAJME lokal handlowy 300 m² w centrum Sztumu. Tel. 0601639000. 180347

POKOJ jednoosobowy do wynajęcia. Tel. (055) 272-30-82. 150446

ZAMIEŃNIE M-3 na większe, może być wojskowe, spółdzielcze, kawalerkowe w Malborku. Tel. 272-28-70 do godz. 7-15. 150067

SPRZEDAŃ kawalerkę w Malborku, pl. Narutowicza, cena 35 000 zł. Tel. (055) 247-15-78. 150109

ZAMIEŃNIE mieszkanie M-4, 51 100 m², własnościowe na pół domu lub na dom wolno stojący. Ul. Jasna 91, 20-82-200 Malbork. 150071

ZAMIEŃNIE mieszkanie 170 m² w Kwidzynie na podobne w Malborku (centrum, dopłata). Tel. (055) 279-85-94. 150451

KUPIE mieszkanie 2-pokojowe w Malborku. Tel. (055) 279-85-94. 150441

ZAMIEŃNIE domek jednorodzinny w Wielbarku w Malborku z działką 719 m² na M-3, M-2 dopłata lub sprzedam. Tel. 0601 68 19 95. 150071

WYNAJME 2 pokoje osobom bezdzelnym Malbork, tel. (055) 272-86-50. 150082

LOKAL, na biuro, gabinet, sklep o pow. 100 m², w bardo dobrym punkcie w Malborku-oddam w najem. Tel. (055) 272-11-23 150043

POMIESZCZENIE ok 20 m² na sklep, biuro, w wynajmie. Tel. (055) 25-87-8. 150020

3 POKOJOWE 47 m², pl. Wątkowicki, dom, zamienię na większe lub 1/2 domu w Malborku. Tel. 0601 62 44 21. 150049

DUŻA kawalerkę w centrum Dydni 37 m², własnościowe i kawalerkowe w Malborku 3-pokojowe - zamienię na dom w Malborku lub okolici. Tel. (055) 272-10-04. 150049

SPRZEDAŃ mieszkanie Ul. Jasna 91 9 Malbork, tel. grzech (055) 272-86-56. 150473

MIESZKANIE w centrum Malborka, 2-pokojowe z telefonem - wynajmie. Tel. (055) 272-40-44. 150038

SPRZEDAŃ mieszkanie 69 m², Dworzak 2/3, gm. Gronowice, ul. Białskie. Tel. 0601 66 43 83 150057

ZAMIEŃNIE kawalerkę w centrum Malborka i piętro, na domek, może być do remontu. Malbork, tel. (055) 272-80-94, wieczorem. 150059

PAWILON handlowy sprzedam o pow. 30 m² w Elblagu. Tel. (055) 133-50-23 090250

ZAMIEŃNIE mieszkanie kolejowe, 47 m², ogrzewanie etapowe, przysię, ogród, domek gospodarczy, mieszkanie dobrze utrzymane, nieści czynsz na większe. 1/2 domu zamieniane przez 2 rodzinny. Elżbieta Paszkiewicz, Tczew, ul. Sadowa 171. 020047

ZAMIEŃNIE mieszkanie lokalny M-4, 51 m², 9 m² na M-3. Tel. (069) 132-71-09. 010462 03

ZAMIEŃNIE mieszkanie własnościowe, 2 pokoje, 48 m², pl. p. na większe powyżej 60 m² w Starogardzie Gd. Sprzedaż. Tel. (069) 161-19-25. 01272 03

ZAMIEŃNIE M-5 w 72 m², pl. p. na 2 mieszkania lub 1 z dopłatą. Tel. (069) 162-53-85, po 16.00 180303

ZAMIEŃNIE mieszkanie M-3 na większe z dopłatą (poniżej czwartego piętra). Tel. (069) 33-70-49. 430039

ZAMIEŃNIE pokój, kuchnia, łazienka, łazienka 35 m², Bydgoszcz w Tczew, Malbork, Elbląg, wiadomości Bydgoszcz, tel. (052) 22-74-10, Tczew, tel. (069) 31-51-77. 340077

WYNAJEM

POSZUKUJE mieszkania do wynajęcia w Starogardzie. Tel. 090-63-23-06. 210105

ODDAM w najem pomieszczenia na magazynowo-handlowe w Starogardzie, 125 m². Tel. (069) 162-46-16. 210205

LOKAL użytkowy na piętrze, o pow. 45 m² w budyńku przy ul. Kosciuszki 34D w Starogardzie (kolo muru wieżowego) - oddam w najem. Tel. (069) 162-30-29. 162-92-64. 210157

MIESZKANIE 3-pokojowe w bloku do wynajęcia. Tel. (069) 161-19-25. 210172

ODDAM w najem pomieszczenia na działalność biurową itp. pow. użytk. 40 m² Rynek Starogard, tel. (069) 161-35-60, wieczorem. 210184

ODDAM w najem 12 domów, 90 m² firmie lub małżeństwu. Starogard, os. Przylesie, ul. Zwierzynka 11. 210195

ODDAM mieszkanie w Starogardzie. Tel. (069) 161-06-03, po 16.00. 210066

ODDAM w najem pomieszczenia w nowym budynku w centrum Starogardu. Tel. (069) 161-06-14 lub (069) 161-19-20, wieczorem. 210148

POSZUKUJE do wynajęcia M-3 lub M-2 w Starogardzie Gd. Tel. 0601-63-52-47. 210095

SZUKAM lokal o pow. ok 20 m² w centrum Starogardu na działalność usługową. Tel. (069) 162-14-42, od 19.00 do 21.00. 210144

ODDAM w dzierżawę pawilon handlowy 84 m² Kwidzyn, ul. Polomskiego 10. Tel. (069) 161-19-20. 210148

SZUKAM do wynajęcia kawalerka w Kwidzynie. Tel. (055) 278-28-96. 181285

POSZUKUJE lokal do wynajęcia w centrum Kwidzyna na działalność handlową. Tel. 0601643900. 180274

WYNAJME dwa pokoje na działalność usługową. Tel. (069) 162-14-42, wiadomość pod nr. telefonu: 279-28-43 279-24-49. 180019V

SOFREL Electronics Kwidzyn, ul. Dworzak 2, tel. fax 279-42-82, w. 510, 507 poszukuję mieszkań do wynajęcia na terenie Kwidzyna. 180018V

WYNAJME mieszkanie 3-pokojowe - w nadmorskiej okolicy Kwidzyna. Tel. (055) 272-24-17. 150026

ODDAM w dzierżawę duży garaż, na działce - Maresza Kwidzyn ul. Wątkowicka 1474. 150026

ODDAM w domku dwurodzinnym dot. oddzielne wejście i liczniki, WC, piątne gzy. Malbork - Kąkolowo. Tel. (055) 272-24-17. 150097

WYPOSAŻONE gabinety lekarskie do wynajęcia w Malborku nad apteką "Pod Eukaliptus" od zaraz. Tel. (055) 272-25-19. 150025

NOCLEGI - przylincje, niedrogo. Pensjonat w Błazaju, Malbork - Piski. Tel. (055) 272-30-81. 153104

PAWILON handlowy 200 m² - oddam na działalność handlową (przemysłową) - oddam. Tel. 0601-66-39-00. 010622 03

ODDAM w najem lokal o pow. 18 m² na działalność usługową na terenie inna działalność. Tczew, tel. (069) 33-80-55. 01092 02

POSZUKUJE 2-pokojowego mieszkania w miejscowości na terenie przy Tczew, tel. (069) 132-12-41. 010202 03

ODDAM pokój Tel. (069) 31-29-29. 010232 03

POSZUKUJEMY taniego mieszkania - plinie. Tczew, Tel. (069) 31-38-82. 010227 02

ODDAM M-3, 38 m², z telefonem, ogródem, 7 03 93, Tczew, ul. Tetmajera 7, do godz. 14-00 - 15.00. 010232 02

WYNAJME mieszkanie z telefonem, jednopokojowe. Tel. (069) 161-32-90. 260027

STAZKA pani poszukuje mieszkanie (kawalerki) do wynajęcia w Starogardzie. Tel. (069) 161-35-73 P0776

DZIAŁKI

SPRZEDAŃ działkę pod garaż w Starogardzie, os. Nad Jarem. Tel. (069) 162-74-13. 210176

SPRZEDAŃ działkę budowlaną w Okolu, o pow. 996 m². Tel. (069) 162-70-51, po 19.00. 210271

SPRZEDAŃ działkę za Osiekim, blisko las i jezioro. Tel. (069) 188-20-83. 210093

SPRZEDAŃ ziemię, 5000 m² w Tczewie, oraz działkę budowlano-rzemieślniczą w Starogardzie, 5000 m². Tel. (069) 161-23-35, po 19.00. 210105

BUDOWLANE uzbrojone częściowo w Okolu k. Starogardu oraz lenińskowskie, uzbrojone w Borzechowie - sprzedam. Tel. (069) 161-19-12 lub 0601-65-34-16. 210057

DZIAŁKĘ uzbrojoną 4912 m² z domem do remontu sprzedam. Sokółka 32, Kwidzyn, ul. Targowa. Tel. (069) 161-19-25. 180288

SPRZEDAŃ uzbrojona działka, około 8, 15, 17 albo 25 m². Maresza k. Kwidzyna. Tel. (055) 2

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

POSZUKUJE 5 osób do samodzielnego...
Kształcenie, dyspozycyjność Tel (069) 161-08-11 od 17 00 do 20 00

FRYZERZA zatrudni Zakład Mechaniki Maszyn...
Maszyn, Nowa Wieś ul. Lesna 13 (Cegielnia) K Starogard Gd. tel (069) 162-77-02

MOŻLIWOŚĆ zdobycia atrakcyjnej pracy...
Kształcenie, dyspozycyjność Tel (069) 162-32-82

PRZYJEMNE uczenie w zawodzie krawcowej...
Krawcowa Owidz 47, gm Starogard 210013

IMPORTER zabawek włoskich...
Natalia-IMPORT Nowy Dwór Kwidzński, tel (055) 279-26-68

Świeże kurczaki „GIL-DROB” GRH
zaprasza do sklepu firmowego z różnym w Buldowie 6.

KIEROWCA BCE, praktyka kraj, wykształcenie średnie...
Kwidzyna, tel 281 05 24

MSUsp z o/w Białoboków Kwidzyna...
poszukuje pracownika do działu księgowości

ZATRUDNIĘ panią Inżyniera, Hosiaria...
Tel. 0 6027 18175

UCZNIĄ w zawodzie tapicier-przyjmę...
Materiale 12, 150062

ZATRUDNIĘ ekspedientkę do sklepu...
1/232-33-23

APTEKA Pod Eskulapem w Malborku...
Kosciuszki 40

ZATRUDNIĘ osoby umiejac kafełkować...
Malbork, tel 0501-64-71-29

ZATRUDNIĘ samodzielnego wykwalifikowanego...
Malbork, tel 0501-64-71-29

ZATRUDNIĘ do pracy piekarni i cukerniaki...
Nowy Staw 150014

FIRMA przyjme do pracy samodzielną...
Kwidzyna, tel (055) 272-26-19

ZATRUDNIĘ do sklepu spożywczego...
na pół etatu

PHU „MALNAT” zatrudni doradcę...
na umowę - zlecenie emeryta lub renciście

PHU „ELWIT” zatrudni specjalistę ds. promocji...
handlu w branży elektrotechnicznej

PIEKARZA zatrudni (069) 31-78-40

POTRZEBNA opiekunka do dwóch dzieci...
Subokoch, Tel (069) 132-69-30

ZATRUDNIĘ panią do pracy w biurze...
Wymagana znajomość prowadzenia sekretariatu

ZATRUDNIĘ księgową lub księgową...
z wykształceniem wyższym

POMOC domowa (do lat 30) pryncipal...
R. Górski, 81-500 Gdynia, boks 33

FIRMA branży wykończeniowej...
fachowców z umiejętności montażu stolarki PCV

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w domu...
Tel (069) 132-67-48

STUDIUM Kucharki - plinie szukam...
pracy, tel (069) 33-82-71

RENCISTA, zachęcam, pracuję...
prawo jazdy k, B. uprawnia na wózek widłowy

STARZY inspektor BHP...
podjęcie pracy, Tel (069) 33-84-93

PRACA w marketingu. Jesteś komunikatywny...
chcesz zarabiać, daj nam adres

MŁODA dziewczyna poszukuje pracy...
w biurze na terenie Tczewa

FIRMA handlowa przyjme do pracy...
Tel 090-32-71-72

AGENCJA zatrudni panią...
zakwaterowanie, Telefon (055) 552-42-82

FIRMA szwajcarska zatrudni osoby...
do dystrybucji kosmetyków

CHALUPNICZKO! Złoty prac...
chcesz zarabiać, daj nam adres

RENCISTA lat 44, średnie wykształcenie...
poszukuje pracy

MIKROBUS - wynajem Tel (069) 31-00-16

AKUMULATORY - hurt i detali...
na raby i kartę kredytową

PHU „MALNAT” zatrudni doradcę...
na umowę - zlecenie emeryta lub renciście

PHU „ELWIT” zatrudni specjalistę ds. promocji...
handlu w branży elektrotechnicznej

PIEKARZA zatrudni (069) 31-78-40

POTRZEBNA opiekunka do dwóch dzieci...
Subokoch, Tel (069) 132-69-30

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem Tel (069) 132-14-96

POMOC drogową 24 h, transport kraj...
zaganic, Tczew, tel 0602-65-32-88

SAMOCHOZOWE instalacje gazowe...
wieloletnia obsługa Tczew, tel (069) 31-24-30

LAWETĘ wyposzczę Tel 090-52-20-53

AUTO-GLAS Malbork - szczyby...
samochozowe: osobowe, ciężarowe

AUTO-GLAS Tczew - szczyby...
samochozowe: osobowe, ciężarowe

MOTORYZACYJNE sprzedaż

AUDI 80, 1.8, fiesta 1.4, 1991...
cinekto 700, 1993 Tel (055) 272-42-65

AUDI 80, poj 1.6, diesel 1986...
cena ok. 12 tys zł Tel (069) 162-56-89

SPRZEDAM audi 80, poj 2.0, 1993...
rok Tel (069) 162-79-13

AUDI 80, 1982 Tczew, tel 18-65

ZAMINIĘ audi 100 (nowa bucla)...
na imarżaz, tel (069) 31-55-79

AUDI 80, 1988 r, prod. szycberdach...
centralny zamek, Tel (069) 136-31-93

AUDI 80, 1.6 benzyna, 1984 r, bez...
wypadku, cena 8.5 tys zł

AUDI 80, 1988 r, Tel (055) 275-12-81

AUDI 100, 1984 i listopad, nie...
sztyk, benzyna 2100 cm, 4100

BMW 318i compact, rok 95, sprawa...
czarna z Niemiec w całości

SPRZEDAM lub zamienię na większy...
sami osob Austin Metro, 86 r

CITROEN ZX 1.4 cm, 1982 r, bez...
wypadku, czerwony, 3 drzwi

MOTOCYKL, poj 175 - sprzedam...
w b. dobrym stanie, Wiado, tel (069) 162-37-42

MOTOCYKL LIZ 150, rok 1989 -...
z przyczepą, Stankow, Sierak, 83-121 Rudno, os Pom 1/4

SPRZEDAM samochody ciężarowe...
„DRAF” - skania, jelicz, naczezy, przyczepy

MOTOCYKL, poj 175 - sprzedam...
w b. dobrym stanie, Wiado, tel (069) 162-37-42

CINQUECENTO 1992 rok bogate...
wyposzczenie, autoalarm, sprzedam

SPRZEDAM fiat auto poj 1.0 zielony...
metalik, 5-drzwiowy, 1993 rok

FIAT 126 FL, 1995 rok Starogard...
tel (069) 162-24-19

FIAT 126P FL, 1990 czerwony, stan...
bogaty, 4.85 tys zł Starogard, tel (069) 162-24-19

FIAT 126P, 36 tys km, 1994 r, 81-500...
Gdynia, tel 0602-61-28-58

FIAT 126P, 1995 r, Starogard os...
Kopernika 2773, Tel (069) 161-29-81

CINQUECENTO 700, 1993/1994 i...
1995 Tel (069) 182-44-51

FIAT 126P, 1991 rok - sprzedam Tel...
0602-62-91-08

CINQUECENTO 700, 1994/95, wszystkie...
dodatki - sprzedam Tel 0602-62-91-08

CINQUECENTO 900, 1993/94 rok...
przebieg 28000 km - sprzedam Tel (069) 162-56-89

SPRZEDAM Fiat 126P, 1985, centr...
zamek, 105 km szycberdach, stan b. dobry

FIAT 125P, 1987/88 rok - sprzedam...
Tel (069) 162-91-08

FIAT 126P, 1991 rok - sprzedam Tel...
0602-62-91-08

FIAT 126P, 1988 r, 1993/94 rok -...
sprzedam Tel (069) 161-11-72

FIAT 126P, 1988 r, 1993/94 rok -...
sprzedam Tel (069) 161-11-72

FIAT 126P, 1984 rok, 1994 r, 1995 r...
sprzedam Tel (069) 162-56-89

SPRZEDAM fiat 126P 1988 rok...
Jaworow, Fl. Poczewo, 01042-03

SPRZEDAM fiat 126P, 1987 rok...
Starogard ul Dąbrowskiego 8

KUPIE fiata 126P, do remontu...
Tel (069) 136-92-30

SPRZEDAM - sprzedam 1989 rok cena...
4 tys zł lub zamienię na 126P

SPRZEDAM fiata 126P 1988 rok...
Jaworow, Fl. Poczewo, 01042-03

SPRZEDAM fiat 126P, 1987 rok...
Starogard ul Dąbrowskiego 8

126P, 1993, turkus Tel (055) 272-31-45

CINQUECENTO 700, rok 1993/94...
Stan idealny, Tel (055) 279-15-40

FIAT 126P, 1990 FL - sprzedam...
Tel (055) 272-17-33

CINQUECENTO 900, 12 95, szycberdach...
pierwszy wlasiciel, cena 17 200

FIAT cinquecento, rok 1995 Kwidzyn...
Tel 279 17 84

FIAT 126P 1984, po wypadku Kwidzyn...
ul Piskudowska 32/2, 150038

FIAT 126P, 1985, 1985 alternator...
radioodwaracz, garazowany Tel (055) 275-13-50

FS, Dmuch 1.6 1994, przebieg 15 000...
cena 11 000 - Tel 0 601650470

FORD orion 1.6 ghia, 1991 r, stan b...
dobry Tel (055) 261-12-12

SPRZEDAM lub zamienię forda...
escorta 1.6 1992, biały, przebieg 15000

SPRZEDAM smochod Ford Fiesta...
1300 Tel (059) 31-46-08

FORDA escorta, 1.6 benz, 1991 r...
pewny dokument, 1985, centr zamek

FORD fiesta 1.2i, 1993/94 5-drzwiowy...
Tel (069) 162-43-25

FORD fiesta 5-drzwiowy diesel, 1997...
1991 rok - sprzedam Tel (069) 162-51-28

FORD orion, 1990 rok, poj. 1.4i...
niebieska perl - sprzedam Tel (069) 162-93-22

FORD sierra, 1985 r, 5.0 benz...
lub zamiana Tel (059) 132-12-04

FORD sierra 91r., 1.6 benzyna...
wtrysk, stan b. dobry Tel (055) 271-13-54

FORD escort 1981 r., 1.3 benzyna...
gaz, kombi, Tczew, Tel (069) 31-76-40

SAMOCZOZ ford escort, kombi, 1.3...
benz, Tel (069) 33-90-52

FORD transit, rok 1990, ladownosc...
1.3, dlugi, wysoki na blizniakach

FORD escort, 1988 r, biały bez...
wypadku, Tel (069) 188-54-00

FORD escort, 1986 rok, poj. 1.3...
Lubichowo, ul Starogardzka 28, po 19 000

JELCZ turbo z naczezy Tel (055) 150405

SPRZEDAM kamaza skrzywnego...
wywrotke z przyczepa, Starogard, tel (069) 162-94-24

SPRZEDAM komplet naprzadki do...
lylands turbo + nowa turbina Tel (069) 162-14-53

SPRZEDAM lawete, 1995 rok, cena...
0601 233 046, po 15 000, 210100

LADA 2107, rok prod 1990, cena...
6300, Tel (055) 275-16-33

MAZDA 626, 1985 r Tel (069) 162-33-66

MERCEDES MB 100 dostawczy...
blaszak rok 1988 - sprzedam w rozliczeniu

SPRZEDAM mercedesa 813, 1984...
rok chlodnia Tel 0602-33-17-87

SPRZEDAM silnik mercedesa 813...
Tel (069) 162-96-74

MERCEDES 207D, 1987 rok, cena...
24 tys zł Tel (069) 162-31-25

MERCEDES 2000, 1987 r, stan...
techniczny bdb, blacharka do matego

MITSUBISHI corcia rok prod. 1984...
poj. 1.5 l, RM 5 500 zł Kwidzyn, tel 0 601643709

MITSUBISHI paper 2.5 TD, rok 92...
sprawdzony z Niemiec (książka) rejestrowany

MULTIKARA stan dobry Tel (055) 162-48-37

NISSAN vanette, dostawczy, wyposzczenie...
2.0 diesel, 1990 r, pełna dokumentacja

NISSAN prmera, 1991 r, stan 18000...
z Malbork, tel (055) 272-22-78

OPEL corsa 1.2i, 1993, szary metalik...
Tel (055) 272-46-42

OPEL corsa 1.2, rok prod 1989/90...
Malbork, tel (055) 272-13-78

OPEL omega kombi, 1990 Tel (055) 272-14-46

OPEL kadett 1.3, 1989r, szycberdach...
siedzenia kubkowe Malbork, tel (055) 272-76-16

OPEL kadett, 5 drzwi, 1986/87 rok...
sprzedam Tel (069) 162-61-28

OPEL kadett, stan b. 1984, 1.55 benz...
gaz, kombi, Tczew, Tel (069) 31-76-40

Wydawnictwo Pomorskie s.c., zajmując czołową pozycję na krajowym rynku wydawców...

W charakterze: - koordynatorów wydawniczych - sprzedawców powierzchni reklamowej...

Od kandydatów oczekujemy: - umiejtności skutecznej sprzedaży...

Oferujemy: - prace w stabilnej firmie w młodym zespole, - atrakcyjne wynagrodzenie...

Zainteresowane osoby prosimy o złożenie swojego c.v. w listu motywacyjnym w Dziale Kadr...

Wydawnictwo Pomorskie, ul. Gdańska 32, 83-110 Tczew.

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

OPEL astra 1.4 96 r. bez wypadku. Tel. (069) 31-78-16, po 1500

OPEL astra combi 2.0 i 1.6V 1993/94, pełna wyposażenie. Tel. (055) 247-85-94, Siegnia

OPEL kadett 1.6i 1989 r. Tel. (069) 31-67-30, 01010722

OPEL hadett kombi 82r. 1.6i, cenna 4.2 tys. zł lub zamiana. Tel. (055) 162-08-91, 01017702

KOLA do kadetta 1750R/13kl. kpl. kula, alufelgi 195/50R-13. Tel. (051) 542-50-93

OPEL rekord 2.3 diesel, rok prod 1984, kombi, cenna 4000 zł. Tel. do 16:00 - 279-68-20, po 16:00 - 279-75-24, 190286

POLONEZ caro 93r. 5.000zł, rok prod 279-41-32, po 20:00 180386

POLONEZ 1.5 benzyna+gaz, rok prod 1989, stan btd, 4300 zł. Tel. 279-75-24, 190286

POLONEZ caro 93r. 5.000zł, rok prod 279-41-32, po 20:00 180386

POLONEZ 1.5 benzyna+gaz, rok prod 1989, stan btd, 4300 zł. Tel. 279-75-24, 190286

POLONEZ 1500, 1989 r., benzyna + gaz, garazowany, stan btd. Tel. (069) 31-27-32, po 15:00 01030202

POLONEZ 1500, 1989 r., benzyna + gaz, 30 tys km, Tel. (069) 162-09-14, 210719

POLONEZ dostawczy truck, rok prod 1993, Tczew, ul. Andrzejka

PEUGEOT 305, 1986 r., zapasowy silnik skrzytnybieg, cenna 5000 zł. Tel. (069) 136-92-94, 01020203

PEUGEOT 505, 1.9 TD, 81 rok, Tel. (069) 31-15-11 01010106

PEUGEOT 405 1.9 SRJ, 1988, bogate wyposażenie. Tel. (052) 2-26-78, 150023

SPRZEDAŁ samochód dostawczy Peugeot 5, rok produkcji 1990, stan btd, skrytka fabryczna podwyższona przedziałem cenną. Tel. (069) 31-15-78, 01010702

PEUGEOT 205XL, 1988 r., poj. 1,1 cm, czterodrzwiowy, cenna 1200zł. Tel. (069) 132-12-65, 01020203

PRZYCZEPY campingowa, rok prod. 1983, duża, 5 m duża, duża, wygodna, stalowa, kuchnia, cenna 900zł. Tel. (055) 272-36-62 lub 0601-67-44-90, 150085

SPRZEDAŁ campingowa duża, dwuosobowa, zareszowana, 5 m, 200zł. Tel. 0601 233 046, 150073

PRZYCZEPY campingowa, rok prod. 1983, duża, 5 m, 200zł. Tel. 0601 233 046, 150073

SPRZEDAŁ campingowa, rok prod. 1983, duża, 5 m, 200zł. Tel. 0601 233 046, 150073

RENAULT clio 92 r., cenna 15.5 tys. zł. Tel. (069) 162-08-91, 01017702

RENAULT 19, 1992/93 r., bogate wyposażenie, cenna 1200zł. Tel. (069) 161-30-45, 210717

PILNIE sprzedam Renault 9.1.6 diesel, rok prod 89. Tel. (055) 279-62-16, 150023

GAZOLINA IV sp z o.o. ul. Chopina 21 Kwidzyn, tel. (055) 279-62-16, 150023

15-1998zd do zarark samochodowy marki. Robur. ZUK i Star. 0602-2-80-89, 01017702

SKODA Favorit 191 rok, stan btd, sprzedam. Tel. (069) 162-09-14, 210719

SKODE 105L 1988 rok - sprzedam. Tel. (069) 162-09-14, 210719

SPRZEDAŁ skoda 105S 1983 rok, Tel. (069) 162-09-14, 210719

SKODA laz 1980 rok - sprzedam. Tel. (069) 162-09-14, 210719

SPRZEDAŁ skoda 105S 1983 rok, Tel. (069) 162-09-14, 210719

STAR 742, 1995r, stan dory, Tel. (055) 272-76-86, 0601 16 19 19, 17047

TYLNI most i skrzynię biegów do tylni 200 - sprzedam. Tel. (069) 136-85-15, 01030203

Ww polo 1979 poj. 889 cm³, cenna 3500 zł. Tel. (055) 272-48-35, 150041

Ww golf pod 88, 1.6 benz, kat. przelaz, 141 000, zielony, 150zł, biegi, białe tablice, cenna do uzgodnienia. Tel. (055) 272-12-81, 150066

Ww jettajet 1300, 87 r. Tel. 0602 3600 373, 150094

Ww passat 1.8 km, rok prod 1989, biały wspomaganie ABS, alufelgi, hak - lub zamiana na lżejszy. Tel. (055) 272-36-62 lub 0601 67 44 90, cenna 20 000 zł, 150085

Ww golf 1.6 diesel, 86 - bez wypadku, stan btd, Tczew, Tel. (069) 31-54-32, 01010702

WWSZYSTKI części do samochodu VW Polo 93 r. + silnik i skrzynia biegów. Tel. 090-590-83-86 210203

Ww passat kombi, 1988 r., rok prod 1983-89, 210723

Ww golf poj. 1.1, 1979 rok, cenna 3500 zł. Tel. (069) 162-09-14, 210719

PASSATA Kombi, diesel, 1980 rok, sprzedam lub zamiana na maucha. Tel. (069) 162-09-14, 210719

SPRZEDAŁ opryskiwacz używany, przyrząd plastikowy. Tel. (0507) 271-19-41, 150067

KOMBajn Rekord 87 r. 91r. 15079 91r. kombajn Klajm 5002, sypczak pasienkowy Mazurek Ursus C-360, 82t Malbork, tel. (055) 272-88-97, 01020203

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ ciągnik rolniczy T-150K, bryła talerzowa B0T-3, plug hydrauliczny 5-skobowy Malbork, Tel. (055) 272-42-60, 150039

SPRZEDAŁ kombajn burzaczany Neptun, stan btd, obrotowy Jan Wieczorek, Mirador, tel. (055) 271-14-10, 150539

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ przyczepę D-37.351.61. Tel. (055) 279 75 01, 180318

SPRZEDAŁ - kosiarke rotacyjną - przetrząsaczkę-zgrabiarkę, obrotową koszącą. Tel. (055) 275-12-12, 150050

SPRZEDAŁ giełbierzgarny 18, ladownik zawieszany "orkan", siewnik zbóżowy, rozrzućnik obornika do remontu, kwidzyn, tel. 779-68-53, 180323

SPRZEDAŁ ciągnik samorobny, poj. 980 cm³, moc 11 kW, stan btd, Dany Tel. (055) 272-20-25 150062

SPRZEDAŁ U-1224, 94r, składak prasę Z-224, kombajn Fornschrift 512, czyszczalnia "Petkus" oraz sprawkę sprzęt na zamowienie. Tel. (055) 272-20-25 150062

SPRZEDAŁ chłodnię do mleka X1 200 - 1000 litrowy cyrkolator 2,5 m "Lelli" C-330, 1984r. Tel. 090 530 505

SPRZEDAŁ srukownik kamienisty z silnikiem i przyczepę - wywrótkę 4t. Bogdan Urban, Kamionka, 82-200-0000, 01020203

SPRZEDAŁ srukownik Biał, silnik 7.5 kW, Tel. (055) 272-64-72 150042

SPRZEDAŁ przetrząsaczkę - zgrabiarkę, srukownik, Zamkowca, 2, tel. (055) 272-88-97, 01020203

ZETOR 7211, 1.1wasciel, 2300 Mtg - sprzedam lub zamiana na ciągnik większy Malbork, tel. 0601 64 70 48, 150096

SPRZEDAŁ opryskiwacz używany, przyrząd plastikowy. Tel. (0507) 271-19-41, 150067

KOMBajn Rekord 87 r. 91r. 15079 91r. kombajn Klajm 5002, sypczak pasienkowy Mazurek Ursus C-360, 82t Malbork, tel. (055) 272-88-97, 01020203

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ ciągnik rolniczy T-150K, bryła talerzowa B0T-3, plug hydrauliczny 5-skobowy Malbork, Tel. (055) 272-42-60, 150039

SPRZEDAŁ kombajn burzaczany Neptun, stan btd, obrotowy Jan Wieczorek, Mirador, tel. (055) 271-14-10, 150539

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

KOMBajn zbóżowy "Class" Tel. (069) 31-63-76, 01041102

SPRZEDAŁ ciągnik gąsienicowy DT-75, cenna 3000 zł, 83-1300 Pelplin ul. Kosciuszka 28, 210676

SPRZEDAŁ kombajn burzaczany Klein 5000, stan bardzo dobry Czarnin, tel. (069) 31-08-47 340094

SPRZEDAŁ 333 turbo lub zamiana na C-330 lub inne. Tel. (055) 247-25-18, 190586

SPRZEDAŁ siewnik punktowy "Gamma", cenna 1000zł. Tel. (055) 279-56-45, 030775

SPRZEDAŁ srukownik kamienisty z silnikiem i przyczepę - wywrótkę 4t. Bogdan Urban, Kamionka, 82-200-0000, 01020203

SPRZEDAŁ srukownik Biał, silnik 7.5 kW, Tel. (055) 272-64-72 150042

SPRZEDAŁ przetrząsaczkę - zgrabiarkę, srukownik, Zamkowca, 2, tel. (055) 272-88-97, 01020203

ZETOR 7211, 1.1wasciel, 2300 Mtg - sprzedam lub zamiana na ciągnik większy Malbork, tel. 0601 64 70 48, 150096

SPRZEDAŁ opryskiwacz używany, przyrząd plastikowy. Tel. (0507) 271-19-41, 150067

KOMBajn Rekord 87 r. 91r. 15079 91r. kombajn Klajm 5002, sypczak pasienkowy Mazurek Ursus C-360, 82t Malbork, tel. (055) 272-88-97, 01020203

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ ciągnik rolniczy T-150K, bryła talerzowa B0T-3, plug hydrauliczny 5-skobowy Malbork, Tel. (055) 272-42-60, 150039

SPRZEDAŁ kombajn burzaczany Neptun, stan btd, obrotowy Jan Wieczorek, Mirador, tel. (055) 271-14-10, 150539

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

SPRZEDAŁ Zetor 7211, 1990 r., rok prod (055) 271-36-20, 150048

TORF - czarnoziem Szpegawsk Tel. (069) 162-14-07, 210206

MULTIMEDIAalny komputer Pentium niedrogo. Tel. (069) 162-80-78, 210676

SPRZEDAŁ piec cukierkowy, ładę chłodniczą, maszynę do lodowdrzynicy. Tel. (069) 136-15-46 210165

SPRZEDAŁ ziemniaki sademkami odmiana "Maryna", stopień kwalifikacji oryginal, ilość - 7 ton. Zbięgniew Wikłent, Wolental 56, tel. 182-42-79, 210676

KIOSK - Tel. (069) 136-92-34 210170

BRON myśliwiska - kniejewski, pianino. Tel. (069) 162-33-58, 210175

LADA chłodnicę LCW-54, 220V, lady składowe 2 szt zamazarkę, telegalę składowe, wagi uchyłne. Tel. (069) 136-17-72, 210179

NAJTANSIE w Polsce traki do drewna 10 849zł + 22% VATi sprzedam na zamówienia Przedsiębiorstwo Prywatne "Roter" w Koszęcinie, ul. Drogowoć 6, informacje pod nr tel. (058) 686-74-58, (069) 161-13-47, 020026-36-98-57, 10036

PROMOCJA! do 31.03.1998 do każdej zakupionej pilarki spalinowej o mocy 2-8 KM otrzymasz akcesoria - cenna 85 zł ilość ograniczona. ul. Drogowoć 6, tel. (058) 686-74-58, w godzinach 8 00 - 16 00, 21008

ODCIĄGI (trocin stolarskich) (raty). Tel. (069) 162-96-63, 210183

SPRZEDAŁ wieżę Sory kolumny 250W, muzycznej 500. Tel

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAŃ piñie maszynę do lodów tradycyjnych Taylor- Iryzma-kowa Tel. (069) 135-31-19

KAMERY wideo Sony CCD-TRV202E, z kolorowym monitorem, cena 2500 zł Tel. (069) 31-26-73

SPRZEDAŃ łano kartony 2x 45 x 22, 29 x 48 x 67, 37 x 38 x 57 Tel. (069) 31-68-00

GAZARZE blaszane Tel. (058) 344-85-77 Gdansk, ul. Chwaszczyska 2a

PILĘ elektryczną gumową formę do pusztaków Tel. (069) 33-70-22

BETONARKI 150l wyciągarki, piłę tarczową do drzewa Tel. (069) 132-58-64

JASNY segment - łano Tel. (069) 31-74-65

GOSP. Sadownictwo Malin 63 prowa-dzi sprzedaż jabłek, zaprasza hurtowne odbiorców indywidualnych

ZESTAW do ćwiczeń siłowych "Atlas-Cobra" cena 900 złotych Tel. (069) 136-51-30

SUNKIE słubną (ciążową) Tel. (069) 132-60-19

WOFA zrzeciska podłówna Tel. (069) 33-71-74

SOZKI dziecięcy z koszem Tel. (069) 33-71-74

SPRZEDAŃ telewizor nowej generacji "Coveo" (duży), rozk. procy Tel. (069) 31-53-85

HSI w Tczewie sprzedaż maszyn sto-larskie, spawarki, fryzjerskie, szła-gę chłodniczą, ładę przemianową

MASZYNĘ do wpięku wafli (kubki, roz-ki) Tel. (069) 31-35-54

SPRZEDAŃ pszenicę jara "Henika" Tel. (069) 135-29-99

KOMPUTERY na raty, różne konfigu-racje atrakcyjnie przedstawiających przydatność do robót Tel. (0601-61-53-35)

BOAZERIA produkcja - 16 m² montaż - 15 m² Palpin, tel. (069) 136-15-11

SPRZEDAŃ pszenicę jara, częściarni grom szewny Tel. (069) 135-85-06

SKR LUDNOŚĆ sprzedaż 7 ton blachy 14 mm oraz 650 kg kałownika 75 x 75, cena 50% nowej Tel. (069) 136-11-11

TORF badany Kazimierz Droszkow-ski, Pókwies 83-135 Mała Karczma-ka wsi gdańskiego rzędziawych

PSZENICA paszowa, 15 ton Tel. (069) 31-00-16

SPRZEDAŃ meble góbkowe i sportowa-ka stan dobry Tel. (069) 31-33-65

KOMPLEKSOWE układanie kostki brukowej Tel. (069) 162-32-74

WYKONANIE usługi murarsko-tylni-ckie posadzki, remonty Starogard i Świerkowa 1 (os. Przelisze)

KOMPLEKSOWE solne układyce kostki brukowej "Corso" Starogard Tel. (069) 162-41-74

POSIADAM stara 200 oplandekowa-ny z przyczepą - oczekuje propo-zycji Tel. (069) 162-10-50

PRZYJEMNIE szyć na owierści i steb-nówkę Tel. (069) 162-52-10077

WYKOPIJ stawy rowy i inne - koparka KM-251 Tel. (069) 162-83-44

USŁUGI dekarso-blaharskie, szyb-ko, tanio i solidnie na wykonanie usługi użyłami rocznej gwaran-cji Tel. (0602-12-19-64)

UKŁADANIE boazerii, podłóg, cyklino-nawie Tel. (0602-36-96-73)

NAPRAWA sprzętu gospodarstwa do-mowego (pralki, lodówki, zamraż-ki, odkurzacze) Przemysław No-gacki, Starogard, ul. gen. Maczka 15, tel. (069) 161-03-96

KOMPLEKSOWA budowa domów-remonty kapitalne, malowa-nie, cokolowanie płyt gipsowych

USŁUGI ogólnobudowlane - szpa-chowanie, kafelkowanie itp. Starogard, tel. (069) 162-97-29

KAFELKOWANIE hydraulika elektry-ka, cokolowanie malowanie szty-ko, tano, solidnie Tel. (0602-35-70)

USŁUGI ogólnobudowlane - szpa-chowanie, kafelkowanie itp. Starogard, tel. (069) 162-97-29

MALARZ pokojowy wykoną robót malarskie 62-50000, tel. (055) 275-18-50

KAFELKOWANIE tapetowanie malowa-nie boazerie, remonty Tel. (055) 279 73 58

NAPRAWA pralek automat, sprzętu AGD (pralki, lodówki, zamrażarki (naprawy domowe) Tel. (055) 272-24-17

TRANSPORT wywrotka - skrzynia 513 Tel. (069) 31-76-27

REMONTY mieszek, gipsy, panele płytki ocieplenie opierzenia rny Tel. (069) 31-14-13

CIEŚLISKO stolarskie Malbork Tel. (055) 272-59-52

USŁUGI ogólnobudowlane, budowa domów do A do Z, remonty, ukła-danie płyt gipsowych, szybko, tano, solidnie Tel. (055) 272-66-02

WYPELANIE PIT-ów komputerowe przepisywanie prac Malbork, ul. gen. J. Bema 12/14

ZAKŁAD stolarski, regaly, meble zabudowe, boazerie, montaż szklano-izolazowa itp., Malbork Kosciuszki 15, tel. (055) 272-50-62

KAFELKOWANIE hydraulika, płyty gipsowe, panele Malbork po 19,00, tel. (055) 272-85-55

POPROWADZE księgi przychodów i rozchodów wypełnianie PIT-ów Tel. (0601 643 805 Malbork Jagiel-łowska 5 b/12

KRATY bramy, ogrodzenie, balustrady itp. Siusiarke Malbork Tel. (055) 272-50-96

KOMPUTEROWE przepisywanie Malbork, tel. (055) 272-27-63

ŻALUZJE, Tel. (055) 272-81-08

ZESPÓŁ wesela, zabawy Tel. (055) 272-72-95

ROLETY antywłamaniowe, Tel. (055) 271-33-22

ŻALUZJE, rolety, Telefon (055) 271-33-22

CYKLINOWANIE lakierowanie, ukła-danie podłóg Tel. (069) 132-59-52

OGÓLNOBUDOWLANE kafelkowa-nie - tano, rachunek Tel. (069) 31-28-92

KOMPLEKSOWE usługi budowlano-remontowe Tel. (0602-64-30-06)

DOCIEPLANIE domów styropianem i elewacja siding lub systemem Altas stopler - tynk szlachetny, solidnie, faktury VAT, Tel. (0602-64-30-06)

DACHY kompleksowo z materiałami i akcesoriami Usługi dekarso, blacharskie i ciesielskie krokro-ki, miny, faktury VAT, Dach Serwis, Tczew, Starogard Gd. Malbork, tel. (0602-64-30-06)

KAFELKOWANIE zabudowy z płyt gipsowych, sufity podwieszane, boazerie, podłogi - solidnie, faktu-ry VAT Tel. (0602-64-30-06)

NAPRAWA chłodziarek zamrażarek, Zbiżenie Rastawo-wo Tel. (069) 31-01-51

TRANSPORT wywrotka - skrzynia 513 Tel. (069) 31-76-27

REMONTY mieszek, gipsy, panele płytki ocieplenie opierzenia rny Tel. (069) 31-14-13

CIEŚLISKO stolarskie Malbork Tel. (055) 272-59-52

USŁUGI ogólnobudowlane, budowa domów do A do Z, remonty, ukła-danie płyt gipsowych, szybko, tano, solidnie Tel. (055) 272-66-02

WYPELANIE PIT-ów komputerowe przepisywanie prac Malbork, ul. gen. J. Bema 12/14

ZAKŁAD stolarski, regaly, meble zabudowe, boazerie, montaż szklano-izolazowa itp., Malbork Kosciuszki 15, tel. (055) 272-50-62

KAFELKOWANIE hydraulika, płyty gipsowe, panele Malbork po 19,00, tel. (055) 272-85-55

KAFELKOWANIE malowanie, cie-kołowanie, Tel. (055) 272-66-02

OGÓLNOBUDOWLANE budowa domów, remonty Tel. (055) 277-11-97

PROFESJONALNE wideofilmowanie, fotografowanie, wykonywanie poro-celowanych zdjęć nagrobkowych i innych Tel. (069) 33-82-73

SZPACHLOWANIE, malowanie, tapetowanie, Tel. (069) 31-08-79

WYKONAJEMY konstrukcje stalowe, drobne usługi siusiarke PH SPAS Tczew, tel. (069) 50-19-58

NAPRAWA sprzętu RTV w klienta Tel. (069) 33-70-89

MERCEDES 208, kraj i zagranicą, 0,70 km Tel. (0601-66-38-70)

INSTALACJE alarmowe TV, prze-mysłowe, systemy kontrolny dostę-pu, zniżka w ubezpieczeniu do 40% atesty "Tecchom" domo-wny, złażenie alarmu i automatyka bram wyjazdowych "MAG-SY-STEM" s.c. Tczew, Starogard Gd. Gdansk, tel. (069) 33-88-32

KAFELKOWANIE hydraulika elektry-ka, remonty Tczew, tel. (069) 31-23-05

KAFELKOWANIE hydraulika, szyb-ko, tano, Tel. (069) 132-57-61

KOMPUTERY na raty, różne konfigu-racje, atrakcyjnie ceny, zadzwoń - przyjedziemy do Ciebie, Tel. (0601-61-53-35)

USŁUGI hydrauliczne Tel. (069) 31-24-39

PRZEWOZOWE - 9 osób 100 zł Tel. (069) 31-53-44

PBR "BUDEX" s.c. ul. Armii Krajo-wej 86, 83-110 Tczew, ul. 132-67-50

KOMPUTEROWE wpisywanie tek-ów, Tel. (069) 31-26-73

RENOWACJA starych mebli, do-bieranie rzeźb, koron, okleiny, ra-chunek Tel. (069) 31-27-01

OGÓLNOBUDOWLANE, zabu-dowy z płyt gipsowych, sufity podwieszane, szpachlowanie, malowanie, docieplanie budyn-ków, kompleksowe remonty, markizy, żaluzje, Starogard Gd. ul. Traugutta 41, tel. (069) 132-88-88

KOMinki tradycyjne - grzewcze Tczew, tel. (069) 31-12-80

MALOWANIE proszkowe - tano, solidnie, wysoka jakość Tel. (069) 54-27-06

USŁUGI transportowe Jelcz, 18 t, możliwość negocjacji cen, faktu-ry VAT, Tel. (069) 132-22-10

WIDEOFILMOWANIE, kopiowanie, (069) 136-10-86

CYPRUS - produkcja montaż rolety zewnętrzne, okna drzwi PCV, ALU bramy garażowe wjazdowe (starno-we), remonty ogólnobudowlane, markizy, żaluzje, Starogard Gd. ul. Traugutta 41, tel. (069) 162-40-56

"BUDOGIPS" ogólnobudowlane, Tel. (069) 136-10-86

NIEMIĘCIE - Ilumencja Tel. (069) 31-37-83

KAFELKOWANIE wykończenia wnętrz, szybkie terminy Tel. (069) 31-26-78

POSIADAM samochód marki A. B. C. E. wystawiam faktury VAT - ocze-kuje propozycji Tel. (069) 31-29-74

WIDEOFILMOWANIE i fotografowa-nie Tel. (069) 31-48-71

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

WIDEOFILMOWANIE Tel. (069) 33-70-89

DERMATOLOG lek. med. Mario Ka-derma Smolek - specjalista chorób skóry przyjmuje we wtorki, czwartki w godz. 16.00 - 17.30 Uwaga! Czasowo zmienione miej-sce przyjeżdżać Starogard, ul. Koperska 18 (budynki hurtowni "Polpharma") tel. (069) 161-00-30

GINEKOLOG - Irmina Cuskańska -Kruk przyjmuje w każdą sobotę w 15.00 do 17.00 Starogard, ul. Skło-wiejska 9a, tel. 162-35-19

SKUTECZNE leczenie jętkami u dzie-ci dorosłych Logopeda, tel. (069) 162-48-23

PSYCHOLOGICZNA terapia nerw-nicy, porady w sytuacjach kryzysowych, anoreksja bulimika Psycholog - terapeutka Alicja Zbrowska - Gordowy, tel. (069) 255-272-77-42

ORTOPEDA - choroby kręgosłupa i stawów, wady postawy, siop kontrola stawów biodrowych nie-miował Malbork, Jasnina 3, w czwartki 16.00-18.00, Starogard Gd. Hallera 21, poniedział 15.00 - 16.00, Gnie-wo, Przychodnia, wtorki 12.00 - 14.00

PEDIATRA Dariusz Dąbrowski, wzy-wo domowe Malbork i okolice, Tel. (055) 271-50-47

AEROBIC ćwiczenia wyciszające, pon. czwartki sala SP 12, godz 19.15, sala SP 11, godz 20.15

BEZPIECZNI schudni wiosną Tczew, tel. (069) 31-42-52

GABINET lekarski Piotr Hojciec - cho-robę wewnętrzne, akupunktura laser Tczew, ul. Wojska Pol-skiego 20 (teren Jednostki Wo-jskowej), wtorki i piątki od 15.00 - 18.00

NAUKA Polkrywa lekarz dermatolog Tczew, ul. Armii Krajowej 51b/10, tel. (069) 31-64-60

LEK, med. Krzysztof Leszczyński, internista, specjalista medycyny rodzinnej (ERK, badania podsta-wowe), uprawniony do badań pro-filaktycznych i badań kierowanych Wtorki, czwartki, godz 16.00

GINEKOLOG - Krystian Zwi-bulis, tel. (069) 31-26-56

LOGOPEDA Tczew, tel. (069) 33-85-15

MATRYMONIALNE

POŚREDNICTWO Zawierania Znajomości Starogard - Pełpińska 5, tel. (069) 162-83-47

NIEMIĘC 45 lat, 176 cm, mieżdz. z wykształceniem, 23000 zł rocznie, m.ż. i 2 dzieci, m.ż. i 2 dzieci, m.ż. i 2 dzieci, m.ż. i 2 dzieci

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

AGENCJA "AS" Gniezno, Hale, g.ż. - we-załadni dziewczyny z zakwa-terowaniem Tel. 090-55-07-10

Agencja SZLEM, „SZLEM” producent ROLET ANTYWŁAMANIOWYCH - TEKSTYLNICH ŻALUZJE Malbork, tel. (055) 272-33-48

Sprzedaż i Serwis - kosiarze spalinywych i elektrycznych - piłarki spalinywych i elektrycznych - wykasarek spalinywych FIRMY STEHL SOLO (RATY) 83-110 TCZEW, ul. Żeromskiego 8b, tel. (069) 31-26-42

Biuo Rachunkowe „SYSTEM-BIS” Biegły Rewident Maria Nawrocka oferuje kompleksowe usługi w zakresie prowadzenia: ksiąg rachunkowych (pełna księgowość) - podatkowej księgi przychodów i rozchodów - rozliczeń podatkowych i ZUS oraz - organizacji rachunkowości komputerowej - konsultacje księgowe Tczew, tel. (069) 31-75-87

KOMPUTEROWE przepisywanie tek-ów, wystawianie rachunki Tczew, tel. (069) 31-01-67

USŁUGI hydrauliczne, najnowsze technologie, atrakcyjne ceny, Malbork, tel. (055) 272-79-53

USŁUGI Malowanie, cokolowanie Tel. (069) 162-64-55

F.H.U. ARKTYKA - sprzedajemy chłodnicze urządzenia sklepowe oraz wagi, krążalnice. UWAGA ROLNICY! Chłodziarki do mleka. Montujemy ciągi chłodnicze i zaprawiamy serwis. Raty-leasing. Os. Szpegawa 62 k. Tczew, tel. (069) 33-79-93

CENTRALNE ogrzewanie Tel. (069) 161-18-30

USŁUGI hydrauliczne, najnowsze technologie, atrakcyjne ceny, Malbork, tel. (055) 272-79-53

PRZEPISYWANIE, wykresy, tablice, rysunki, kolor. Tel. (055) 272-89-13

USŁUGI hydrauliczne, najnowsze technologie, atrakcyjne ceny, Malbork, tel. (055) 272-79-53

NAUKA ZKS "Stalikon" w Nowej Wsi k. Starogard Gd., ul. Wreńska 30, przy-jeżdżamy do Ciebie, w celu przy-uczenia w zawodzie słuźaz-me-chanik Tel. (069) 188-43-73

MATEMATYKA - przygotowanie do matury - wszystkie rodzaje szkół Tel. (069) 132-19-25

ZDROWIE BOLE krzyża, gimnastyka lecznicza wady postawy u dzieci N. P. Dz. fizjoterapia, sauna, oddechowanie, mgr rehabilitacji, ul. ks. Skorupki 4, tel. (069) 162-33-58

ZGUBY DNIA 26 02 98 r. w pobliżu dworca 25.02.98 przy ul. Sapieżyńskiej - kolejarce niemiecki młak czarna (długowłosa) mał kąciami - właścicielka Kontakt z właścicielem: tel. (069) 132-72-23

ZGUBY DNIA 26 02 98 r. w pobliżu dworca 25.02.98 przy ul. Sapieżyńskiej - kolejarce niemiecki młak czarna (długowłosa) mał kąciami - właścicielka Kontakt z właścicielem: tel. (069) 132-72-23

Dmuchanie na zimne

cd. ze str. 10

Poza tym okazało się, że „test losia” przeszedł pomyślnie trabant. Czy z tego wynika, że trabant jest bardziej bezpiecznym autem od mercedesa klasy A? To nie śmiech, ale odpowiedź powinna brzmieć: pod jednym względem - tak! Oczywiście, to już przeszłość, dzięki blyskawicznemu przekonstruowaniu mercedesa.

Po tym doświadczeniu nie można wykluczyć zaostrożenia innych norm. Szczególnie jeśli jakiś model będzie wzbudzał niepokój konkurencji, może ona wygrać test, dotychczas nie

przeprowadzany, któremu podda nowe auto. Ale po wpadce mercedesa wszyscy producenci będą teraz dmuchać na zimne, nikt nie odważy się wypuścić na rynek pojazdu, co do którego będzie cień wątpliwości, że nie przejdzie choćby jednego testu z bogatego katalogu.

Co zaś do badań homologacyjnych, to są one bardzo dokładnie określone dla rynku europejskiego, japońskiego i amerykańskiego. Pozwalają stwierdzić, czy samochód jest bezpieczny dla kierowcy i pasażerów, niegroźny dla otoczenia, w efekcie stwierdza się, czy może być dopu-

szczony do ruchu na danym rynku.

W Europie obowiązują 94 regulaminy dla wszelkich rodzajów i wersji aut. Każdy nowy pojazd musi przejść około 50 badań. Regulaminy określają, jak należy przeprowadzać badania i jakie wyniki są wymagane, aby auto przeszło je pomyślnie. Przeprowadzane są one w niezależnych od producentów laboratoriach. Certyfikat przez nie wydany ważny jest na całą Europę. U nas upoważnienie do przeprowadzania niektórych badań homologacyjnych ma Instytut Transportu Samochodowego.

NAJPIERW BYŁ EIFEL

Aż wierzyć się nie chce, ale BMW stosunkowo późno dało się poznać jako producent aut o charakterze sportowym. Pierwsze modele pojazdów tej marki były solidnymi „mieszczkańskimi” salonikami do podróży. Dopiero popularność wyścigów samochodowych i sława, jaką zdobywali kierowcy zwyciężskich maszyn spowodowały, że w roku 1936 także konsern z Monachium zdecydował się na wejście i do tej rywalizacji.

Takie były powody skonstruowania pierwszego modelu o symbolu „328”, któremu odpowiada dzisiejsze, białoniebieskie Z3. Było to zresztą przysłowiowe „wejście smoka”: ów praroadster - kierowany przez słynnego mistrza motocyklowego, Ernsta Henne'go - od startu do mety pierwszego swego wyścigu w Eifel był ogłaszany przez rywali tylko z tyłu.

Budując roadstera o oznaczeniu 328, BMW stworzyli model, który stał się mitem w historii sportów motorowych i samochodów sportowych. Jak mało który samochód, ten zgrabny dwumiejscowy model ze skórzanymi rzemieniami na masce silnika, dominował w drugiej połowie lat trzydziestych na arenie niemieckich i międzynarodowych torów wyścigowych.

Bardzo czytelna i prosta - jak na owe czasy - stylistyka nadwozia z po raz pierwszy zintegrowanymi z karoserią reflektorami wprowadziła akcenty, których wpływ pozostał zauważalny do lat pięćdziesiątych. Nieliczne modele 328 z aluminiową karoserią o opływowych kształtach stały się stylistycznym przykładem dla całej generacji samochodów sportowych czasów wojennych.

Konstruktor Rudolf Schleicher w latach 1922/33 opracował do napędu nowego modelu BMW 303 kompaktowy silnik sześciocylindrowy o pojemności

tylko 1,2 litra. Ta postępową jednostką napędową oznaczała dla BMW przejście od producenta małych samochodów do producenta aut klasy średniej. W krótkim czasie silnik ten został powiększony i zaadaptowany do napędu modeli 1,5 i 2,0 litrowych.

W tym celu Fritz Friedler skonstruował lekką, a przy tym niezwykle sztywną ramę rurową podwozia, która nadawała się również znakomicie jako element bazy dla samochodu sportowego. Z trzema gaźnikami poziomymi model 319/1 roadster rozwijał moc 55 KM i osiągał prędkość maksymalną 130 km/h. W połowie lat trzydziestych, gdy prędkość 100 km/h stanowiła magiczną granicę, przekraczaną tylko przez nieliczne auta, wynik ten musiał budzić respekt.

Mocno zmodyfikowany silnik dla modelu 328 rozwijał moc 80 KM. W połączeniu z lekkim podwoziem i kompaktowym, otwartym nadwoziem dawało BMW 328 znakomitą kombinację. Również karoseria nowego była czymś wyjątkowym. Przy zachowaniu formy podstawowej modelu 328/1 i zaokrągleniu przodu jak i tyłu, wyposażeniu samochodu w zintegrowane reflektory i inne modyfikacje, model ten zyskał bardzo na elegancji i klasie, a równocześnie obniżenie oporów aerodynamicznych było dodatkowym atutem.

Kierowcy wyścigowi pierwsze samochody otrzymali na początku 1937 roku. Z powodu rozwijanej prędkości maksymalnej 150 km/h - wielkości, którą wówczas osiągały tylko nieliczne samochody konkurencji i to o znacznie mocniejszych silnikach - model ten cieszył się ogromnym popytem. Nawet dość wysoka cena 7 400 marek nie odstraszała potencjalnych kupców. I nie bez powodu. Zwycięstwo Ernsta Henne'go było bowiem początkiem całego pasma sportowych triumfów aut BMW.

(my)

Uciszenie auta

Samochód nawet najdroższy i prosto z taśmy montażowej, potrafi być głośny. Nie chodzi przy tym o odgłosy silnika i inne dźwięki, związane z eksploatacją auta, ale o przeróżne niezamierzone piski, tarcia i dzwonienia, wynikające z powodów niekiedy bardzo drobnych i prozaicznych, zwinionych zarówno przez montażystów, jak użytkowników. Niekiedy - choćby bardzo ciche - potrafią dokuczyć i warto pokusić się o zdiagnozowanie ich przyczyny i jej usunięcie. Nasze rady powtarzamy za specjalistami „Auto Bild”.

Najczęściej dźwiękowe psoty płata nam stawiające opór powietrze. Poświsty na oknach lub usterkach mogą mieć różne przyczyny. Na przykład nierówno zamontowane po naprawie drzwi nie domykają się właściwie i powodują więcej hałasu niż to absolutnie konieczne. W większości aut zawiasy na przednim słupku i mocowanie zamków na słupku środkowym mają pewien zakres regulacji, dzięki czemu można ustawić drzwi tak, by zamykały się poprawnie.

Jeśli do szalu doprowadzają nas szumy na ramach okiennych, to albo zużyte są uszczelki drzwiowe/okienne, albo szybka niewłaściwie „siedzi” w prowadnicach. Środkiem zaradczym jest tu wymiana uszczelki (najczęściej są mocowane na wcisk lub wsuwane, bardzo rzadko przyklejane). Często pomocne bywa - przy opuszczonej szybie - dogiąć (z wyczuwaniem!) lekko ramę okna do wewnątrz. Wówczas uszczelki będą mocniej dociskane do karoserii i o wiele lepiej uszczelniają kabinę.

cd. na str. 16

FIAT

**REWELACYJNE WARUNKI
SPRZEDAŻY SPECJALNEJ**

**Fiat Cinquecento 900
Siena i Palio
w bieżącej sprzedaży**

MICHNIEWICZ

GDANSK UL. BAZYSKINSKIEGO 1
(Kolo Halli „Olivia”) tel. 552-21 31
pon-pt. 9.00-18.00, sob. - niedz. 11.00-15.00

AUTORYZOWANY SERWIS
GDANSK UL. PIEKARNICZA 6, TEL. 392-03-52
pon-pt. 7.00-21.00, sob. 8.00-14.00

Renault Kangoo EXPRESS

Renault Kangoo Express RN
boczne otwierane drzwi

Autoryzowani Partnerzy Renault zapraszają:

RENAULT
Assistance
24 h
ROZCZYNI KOSZT
KREDYTU
11%⁸⁶

A. Ossowski
Elbląg
ul. Nowodworska 28 b
tel. 232 70 75, 232 62 37
fax 232 61 76

Firma R. Rybicki
82-500 Kwidzyn
ul. Malborska 112
tel. (055) 279-31-06

Renobil sp. z o.o.
Gdańsk Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 557 05 02, 557 25 47

T. Zdunek
Gdańsk
ul. Miarki Szlak 35
tel. 301 90 12, 301 36 57

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

RAFINOWANIE ROADSTERÓW

Kiedy niektórym kabrioletom nadano formę współczesnych roadsterów powiadało się, iż to najbardziej wyrafinowane formy popularnego, dość ekskluzywnego auta o charakterze sportowym. Teraz roadstery otrzymują wyrafinowane formy. Z reguły sięga się przy tym do wzorów

retro. I nieźle zaczęli na tym zarabiać, aby wspomnieć choćby sukcesy rynkowe następcy legendarnego jaguara E. Ale przecież i inne nacje mają spore tradycje motoryzacyjne. Choćby Niemcy, ze swoimi BMW, wśród których brylował słynny Z07, przed czterdziestu laty, rozpoznawalny głównie dzięki nowa-

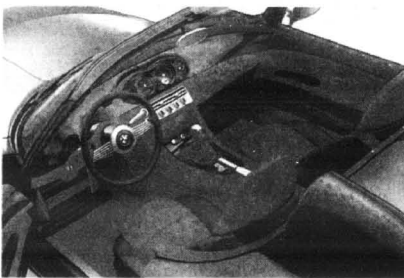
zbiegów monachijskich stylistów i konstruktorów. Przewidziano do niego niesamowity - widlasty, osmiocylindrowy silnik o pojemności 5000 ccm, dający moc 400 KM oraz sześciostopniową przekładnię do napędzania tylnych, 18-calowych kół ze stopu magnezowego.

Cała niemal konstrukcja ramowa bazuje na detalach aluminiowych, z włókien węglowych. Zapewnia to autu niewielką wagę, a zatem - przy wspomnia-

nym silniku - także imponujące osiągi. Dość nadmienić, że następcą Z07 (prawdopodobnie oficjalnym jego symbolem będzie Z7) będzie w stanie rozwijać prędkość do 300 km/h, przy czym na osiągnięcie „setki” wystarczy mu ok. 5 s.

Samochód ten powinien pojawić się na rynku najpóźniej w końcu 1999 roku. O cenach i kosztach nikt nawet nie próbuje jeszcze rozmawiać.

Uciszenie auta

cd. ze str. 15

Za klekoty i dygoty we wnętrzu auta i pod deską rozdzielczą najczęściej odpowiedzialne są luźne kable i części mocujące. Pomocne jest tutaj (po odizolowaniu źródła hałasu - najlepiej we dwójkę) grube owinięcie kabli i przewodów gąbką lub zatopienie w piance.

Piszczące i skrzyjące części plastikowe są albo obluźowane, albo o siebie trą. Środkiem zaradczym jest ich ponowne dokręcenie, a przestrzenie pomiędzy trzaskającymi o siebie elementami trysnąć silikonem - to potrafi zdziałać cuda.

Jeśli opony wyją, pomoże, niestety, tylko jedno: wymienić na nowe. Przyczyną jest bowiem niemal zawsze zbyt ostry sposób jazdy, powodujący nierównomierne zużycie bieżnika (efekt zębów piły).

Jeśli przy wyższych obrotach z komory silnikowej wydobywa się wycie, możliwą przyczyną jest oszczędność producenta, który dla obniżenia kosztów nie wyklei

auta materiałami gładzącymi. Ta reguła dotyczy szczególnie aut małych.

Poziom takich hałasów daje się poważnie obniżyć za pomocą mat tłumiących ze specjalistycznych sklepów motoryzacyjnych. Wypróbowaliśmy tę metodę: na przykładzie starszego VW Polo (rocznik 89). Wykleiliśmy mu maskę silnika, przestrzenie wewnątrz drzwi i w bocznych, podłogę i płytę czołową. Rezultat: poziom hałaśliwości obniżył się mniej więcej o połowę.

Takie maty są samoprzylepne, sprzedawane w platach, z których docina się odpowiednie kształty i dopasowuje za pomocą strumienia gorącego powietrza, na przykład z suszarki do włosów. Im lepiej dociśniemy matę do blachy, tym lepsze efekty.

Jeśli wibracje wewnątrz auta występują przy konkretnej szybkości lub prędkości obrotowej, ich źródłem może być własna wibracja jednostki napędowej lub elementów układu napędowego (jeźdźnego). Wówczas kuracja wyluminiąca nic nie pomoże: ona jest skuteczna tylko tam, gdzie zawił skapy księgowy, a nie niedoróbki konstrukcyjne.

EUROCAR '86 TCZEW, SADOWA
MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA
MECHANIKA POJAZDOWA
8.00-16.00, sob. 8.00-14.00, tel. 31 36 24
(TEREN BYŁEGO „MALINOWA”)

- Naprawy główne i bieżące samochodów krajowych i zagranicznych
- Geometria zawieszenia z pomiarem nierównoległości osi.
- Diagnostyka i regulacja silników gaźnikowych oraz diesla.
- Diagnostyka i regulacja silników z wtryskiem paliwa.
- Komputerowy pomiar składu spalin z wydrukiem danych.
- Testowanie sprawności sondy lambda.
- Mycie gaźników rewersyjną metodą ultradźwiękową.
- Pełen zakres pozostałych usług motoryzacyjnych.
- Ekologiczna wymiana oleju.
- Mycie gaźników i układów wtryskowych amerykańską metodą PROTEC bez demontażu.
- Wymiana układów wydechowych BOSAL, wymiana amortyzatorów BOGE.

Jesteśmy Autoryzowanym Partnerem niemieckiej firmy ARAL - producenta najwyższej światowej jakości olejów silnikowych. Zabezpieczamy oryginalne części do wykonywanych usług. Nie jesteśmy jedyni... ale Twój samochód na pewno przyjechał do Nas. Zapraszamy! Przyjeźdź! Zobacz! A być może zostaniesz stałym klientem! Udzielamy gwarancji na wykonane usługi!

FIAT DIAMYKON

SAMOCHOBY NOWE I UŻYWANE
SERWIS, CZĘŚCI, AKCESORIA
PRZYJMujemy W ROZLICZENIU
SAMOCHOBY UŻYWANE

FIAT 126, CINQUECENTO
UNO, PUNTO, BRAVO
BRAVA, MAREA, SIENA

UWAGA! NAJNOWSZA
METODA KONSERWACJI

RUST
CHECK

Zapraszamy codziennie 8.00-17.00, sobota, niedziela 10.00-15.00

Gdynia, ul. Poznańska 1-3 tel./fax 661-12-50, 620-68-65
Wjazd od Śląskiej-Witomińskiej

AUTORYZOWANY DEALER

DAEWOO
MOTOR POLSKA

STAR

JEDYNY AUTORYZOWANY DEALER STARA W POLSCE PÓŁNOCNEJ

CITROËN C-15

POLONEZ TRUCK PLUS

STAR i LUBLIN II TERAZ TANIEJ*

Gdańsk, ul. Miałki Szlak 4/8
tel. 305 92 47 lub 0-601 63 81 44

POLMOZBYT GDAŃSK

pn. - pt. 8.00 - 17.00
sobota 10.00 - 14.00

* Ilość samochodów ograniczona

Wegner

NOWY DEALER. NOWE MOŻLIWOŚCI.

WSZYSTKIE MODELE DOSTĘPNE OD ZARAZ*
TERAZ FORDA KUP w Elblągu

*LICZBA SAMOCHOÓW OGRANICZONA

82-300 ELBLĄG, ul. Druska 30

tel./fax (055) 233 70 12
tel. (055) 235 42 22

CORSA

CENA BLISKA SERCU
JUŻ OD 31000 zł!

Nowy, trzycylindrowy
silnik 1.0 12V

OPEL

ZAPRASZAMY

GODZINY OTWARCIA

SALONU	pon.-pt.	10.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00
	niedziela	10.00 - 14.00
SERWISU	pon.-pt.	8.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00

KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 552-34-06
Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 342-76-40

Poradnik budowlany

KOSZTORYS A OFERTA

W praktyce okazało się, że prawo budowlane działające w nowej formie ustawowej w wielu punktach nie koresponduje z ustawą o zamówieniach publicznych i innymi przepisami. Istotną komplikacją przy przetargach jest tasiemcowy proces uzyskiwania pozwoleń na budowę. Przy pozwoleniach na budowę wymagany jest projekt budowlany, który nie jest tożsamy z „dokumentacją określającą przedmiot przetargu”. Na bazie „projektu budowlanego” nie można wykonać kosztorysu inwestorskiego, a tym samym przeprowadzić przetargu, jak i też prowadzić i rozliczać budowę.

Do realizacji robót budowlanych są niezbędne projekty wykonawcze - zwane dalej technicznymi, które pozwalają na dokonanie przedmiaru robót, a co za tym idzie kosztorysu inwestorskiego. Prawo budowlane nie precyzuje tego stadiumu projektowania. Najczęściej, aby wykonać projekt wykonawczy, należy znać te szczegóły technologiczne jak i też urządzenia, które chcemy zastosować. Z praktyki przetargowej wiadomością jest to albo naruszenie art. 16 i 17 ustawy, albo w znaczący sposób wyłudzeniem procedury wylaniania wykonawcy na roboty budowlane poprzez wyprzedzające przetargi na dostawy urządzeń.

Drugi wymóg art. 35 - posiadanie kosztorysu inwestorskiego na następujący wymiar:

„jest tylko na potrzeby zamawiającego i służy do wyznaczania kosztów robót budowlanych, jest potrzebny do porównania ofert wykonawców.

Powinien być sporządzony wg zasad, określonych w rozporządzeniu MGPIB z dnia 30.12.1994 r. Dz. U. Nr 140, a jego waga w procedurze przetargowej upoważnia go do uznania go za poufny wobec oferentów. Inwestorzy budżetowi w znakomitej większości nie stosują się do przepisów rozporządzenia MGPIB w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysów inwestorskich. Powszechnie wykorzystywana jest do wyceny planowanej metody kosztorysu powykonalnego w oparciu o Katalogi Nakładów Rzeczowych (KNR). Metoda ta przystosowana do realioł gospodarki socjalistycznej była, jak sama nazwa wskazuje, sposobem rozliczania robót wykonawczych, a nie narzędziem do kalkulacji kosztów planowanej inwe-

stycji. Nie odpowiada więc ona ani celowi, jakimi ma służyć, ani wymaganiom gospodarki rynkowej, która objęła przecież również budownictwo. W efekcie, po zakończeniu przetargu lub w trakcie realizacji robót okazuje się, że kosztorys inwestorski znacznie różni się od rzeczywistej wartości robót.

Konsekwencją wyżej wymienionych okoliczności jest forma dokumentacji przetargowej, którą zainteresowane robotami firmy wykonawcze otrzymują od inwestorów, ogłaszających przetarg. Na bazie bowiem opisanego kosztorysu powykonalnego opracowywane są dokumenty przetargowe, których najistotniejszą częścią są tzw. „ślepe kosztorysy”, różniące się od inwestorskich jedynie tym, że usunięto z nich ceny i narzuty.

Kontraktowe warunki ogólne, dotyczące oferty, zawarte w dokumentach przetargowych, są najczęściej zgodne z zasadami ustawy o zamówieniach. Żąda się więc od oferentów przedstawienia za oferowane roboty ceny ryczałtowej. Cena ta jednakże ma być wyliczona o „ślepe kosztorysy” i według zasad kosztorysu powykonalnego, a sama kalkulacja załączona do oferty.

W efekcie, najwyżej punktowani w przetargach są ci oferenci, którzy dokładnie, często za pomocą licznych dostępnych na rynku programów komputerowych powieliili kalkulację autora kosztorysu inwestorskiego. Odbywa się to zwykle przy użyciu tych samych źródeł informacji cenowych (np. wydawnictwo Sekoencbud lub podobne) oraz podobnych wskaźników narzutu kosztów ogólnych i zysku. Skalkulowana w ten sposób cena ryczałtowa jest co prawda zbliżona do preliminowanej przez inwestora, ale ma najczęściej niewiele wspólnego z rzeczywistą wartością robót. Nie uwzględnia bowiem nowych technologii, kosztów obsługi gwarancji bankowych, ubezpieczeń, inflacji, ryzyka itp., które musi ponieść wykonawca przy realizacji umowy ryczałtowej.

Brak świadomości o wymienionych brakach tej metody, zarówno po stronie służb inwestorskich oceniających oferty, jak i samych oferentów, powoduje że wygrywają przetargi firmy oferujące najniższą cenę (ponieważ nie uwzględnili innych dodatkowych kosztów poza tymi, które tradycyjnie były ujmowane w kosztorysie powykonalnym). W

rezultacie nie są w stanie za oferowaną kwotę dokończyć robót lub kończą je otrzymując znacznie wyższe wynagrodzenie niż oferowane w przetargu.

W celu zapobieżenia dalszym stratom publicznych pieniędzy wskutek przepłacania inwestycji oraz w obrocie uczciwej konkurencji na rynku przetargów publicznych należałoby w najogólniejszym zarysie:

a/ anulowanie przepisów zarządzenia nr 21 z 7.12.1994 r., zobowiązującego do stosowania do wycen kosztorysów powykonalnych w oparciu o KNR, ponieważ nie odpowiadają one warunkom gospodarki rynkowej,

b/ dokonanie nowelizacji rozporządzenia z 30.12.1994 r. Dz. U. Nr 140,

c/ zobowiązanie służb inwestorskich do stosowania w kosztorysach inwestorskich wyłącznie katalogów KSNR,

d/ opublikowanie wytycznych i wzorów typowej dokumentacji przetargowej (wraz z typowym kosztorysem) oraz przeszkolenie służb inwestorskich w dziedzinie opracowywania dokumentacji przetargowej i przeprowadzania przetargów,

e/ promocję wyspecjalizowanych firm doradczych (consultingowych), przygotowujących procedurę przetargową pod nadzorem państwowych służb inwestycyjnych,

f/ pilne przygotowanie katalogów cen jednostkowych robót dla potrzeb uproszczonej metody sporządzania kosztorysów inwestorskich.

Dalej idącym wnioskiem może być zastąpienie kosztorysu inwestorskiego m.in. feasibility study - business planem czy założeniami techniczno-ekonomicznymi inwestycji.

Paweł Cieślak

FUNKCJONALNOŚĆ KUCHNI

Meblując kuchnię, musimy pamiętać o tym, aby była ona nie tylko ładna, ale przede wszystkim funkcjonalna. Chcąc uczynić ją w kuchni łatwiejszą, trzeba to pomieszczenie wyposażać nie tyle co w ładne, estetyczne meble, co w dobre i nowoczesne urządzenia.

Według zasad ergonomii urządzenia w kuchni powinny być ustawione zgodnie z kolejnością pracy przy przyrządzaniu potraw. Idealna kolejność ustalenia od lewej do prawej to: lodówka, zmywarka, zlewomywak, kuchenka - oczywiście z przerwami na szafki blaty boczne.

Optymalne odległości pomiędzy urządzeniami w kuchni to: od lodówki do zlewomywaka 120-210 cm, od zlewomywaka do kuchenki 120-210 cm i od lodówki do kuchenki 120-270 cm.

Oczywiście jest to rozważanie czysto teoretyczne, gdyż w praktyce jest to mało prawdopodobne. Zważywszy, że większość z nas mieszka w mieszkaniach, w których kuchnia (poniżej 8 m²) uniemożliwia nam utrzymanie przepisowych odległości, jak też ustawienie w kolejności urządzeń zgodnie z zasadami ergonomii. Ponadto jesteśmy dość często ograniczani istniejącymi instalacjami, zwłaszcza w nowym budynku, powinniśmy dążyć do utrzymania odległości nie większych niż podane, aby niepotrzebnie nie tracić energii na przechodzenie od jednego urządzenia do drugiego.

Kilka sposobów zagospodarowania kuchni podajemy za „Muratorem”.

Najczęściej spotykane szerokości typowych szafek kuchennych to 30, 45, 60 i 90 cm. Blaty

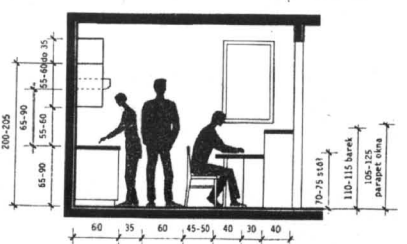
wraz z urządzeniami tworzą ciąg kuchenny (szerokość 50-60 cm). Kuchnię można zagospodarować jako jednociągową, dwuciągową, z ciągiem w kształcie litery „J” lub litery „L”. Zwykle w kuchni stosuje się jednakową wysokość blatów roboczych. Różni się jednak - by zapewnić jak największą wygodę przy wykonywaniu różnych czynności - zróżnicować wysokości blatów, dostosowując je również do wzrostu tego członka rodziny, który najczęściej w kuchni pracuje (rys.). Wysokość blatu można regulować wysokością nóżek typowych szafek (min. 8 cm).

Minimalna odległość między blatem roboczym a szafkami wiszącymi, zapewniająca wygodną pracę, to 55-60 cm. Jest ona większa tylko między płytą kuchenną a wyciągiem (65-90 cm). Szafki wiszące mają zwykle wysokość 55-100 cm. Półki, do których sięgamy codziennie, powinny się znaleźć na wysokości nie większej niż 200-205 cm. Pozostałe - nie wyżej niż 240 cm.

Oprac. B. Lemkowska

STYROPIAN
STYROPIAN M-15, M-20, M-30 (również płyty „na zakład”) - zawsze wszystkie grubości i gatunki - konkurencyjne ceny „atasty ITB”
transport
„STYROPAN H-K” Gdańsk ul. Michałki (1 km przed Rafinerią) tel./fax (058) 308-77-05, 308-79-23

STYROPAN
POZA WYBOREM 45 zł/m³
DO IZOLACJI STROPODACHÓW DO WYPEŁNIENIA ŚCIAN DZIAŁOWYCH
tel. (058) 308-77-05 308-79-23

FIRMA HANDLOWA

eMka poleca:
wykładziny dywanowe 3,4 i 5 m produkcji krajowej „KOWARY” i importowane
wykładziny PCV 1.5, 2, 3, 4 m typu GAMRAT, LENTEX, FABELTA itp.
dywany i chodniki KOWARY, TOMASZÓW MAZOWIECKI, AGNELLA i inne
tapety krajowe i importowane
farby, kleje, akcesoria malarskie
karnisze
obszycanie wykładzin
SPRZEDAŻ RATALNA ceny konkurencyjne
Adresy sklepów: - Tczew, ul. Władysława Jagiełły 12 tel.(069) 132-63-77
- Kościerzyna, ul. Rynek 18 tel. (058) 686-70-22
- Wejherowo, ul. Obronców Helu 1 tel. (058) 672-30-62
- Starogard, Rynek 5 tel. (069) 162-50-66

WAREMIA S.C.
JULIAN CHROBOCZEK TEL. KOM. 090541 795 TEL. DOM. (069) 136-85-26 (nr. 87) MARKOWY 54 83-120 SUBKOWY
SYSTEMY OGRÓDZENIOWE CYNKOWANE, MALOWANE PROSZKOWO SIATKI ZAWLEKANE, ZGRZEWANE BRAMY PRZESUWNE, MONTAZ
BEKAERT QUALITY 10 LAT GWARANCJI

OKNA PCV STC
80-125 Gdańsk ul. Kartuska 234 C tel. (058) 303 18 42
Termin realizacji 8 dni
Aluplast Ideal 2000 Okucia Roto GV
• Długoletnia gwarancja
• Szybkie terminy
• Wysoka jakość
• Pomiar
• Doradztwo
• Montaż
• Raty
PUNKT PRZEJMOWANIA ZIEMIAN
Gdańsk, ul. Kartuska 234, tel. (058) 303 18 42
Gdańsk, ul. Partyzantów 17 a, tel. (058) 345 79 16
Gdańsk, Targ Sienny „Głida”, box 212
Gdańsk, ul. Kłownowa 1, paw. 23, vis-à-vis „Puchatka”, tel. (058) 345 79 38
STC OKNO na XXI wiek
POSZUKUJEMY LOKALNYCH DYSTRYBUTORÓW

Danlux
duńska technologia
OKNA I DRZWI
pomiar /transport /montaż
u nas 5 lat gwarancji
Dyrektor naczelny i załoga firmy pragną podziękować szanownym Klientom za liczne przybycie do biura przy fabryce w dniu 14 lutego i za złożone u nas zamówienia. Dolożymy wszelkich starań, by dołączyli Państwo do grona zadowolonych nabywców naszych okien. Na prośbę zainteresowanych organizujemy ponownie dzień specjalnej oferty 5% TANIEJ w dniu 6 marca!
ZAPRASZAMY do fabryki w Wędkowach
tel. (069) 136-93-13 wew. 33, 136-92-66 wew. 34

Niezawodnie sprowadzają spokojny sen

WYGODNE MATERACE I STELAŻE

Każdy wie, ile dla niego znaczy spokojny, zdrowy, głęboki sen. Żeby jednak w taki sen zapasć, trzeba mieć warunki: łóżko, tapczan, a przede wszystkim wygodny materac.

W czasie snu ładujemy nasze życiowe akumulatory energią, która będzie potrzebna do działania następnego dnia. Obniża się temperatura naszego ciała i rytm krążenia krwi, a mięśnie pozbawiają się dziennego napięcia. Jednak te wszystkie korzyści - zapas energii i odprężenie - możemy w pełni osiągnąć tylko wówczas, gdy nasze łóżko, tapczan czy materac są takie, jak być powinny. Jeżeli miejsce nocnego spoczynku ma wady konstrukcyjne, jest nierówne, zbyt twarde albo zbyt miękkie, sen staje się często koszmarem, a także bywa przyczyną uszczerbku na zdrowiu.

Trzecią część życia spędzamy w łóżku. Całkowicie usprawiedliwione jest więc staranie, aby mebel, na którym śpimy, był bezpieczny, wygodny i odpowiadał wszelkim potrzebom zdrowego snu. Chodzi przede wszystkim o to, żeby w czasie nocnego spoczynku kręgosłup był w jak największym stopniu odciążony. Twarde, równe podłoże (rys. 1)

ulge przynosi takie ułożenie ciała, przy którym nogi są nieco uniesione. Ilustruje to rys. 4.

Gdy jesteśmy - dosłownie - zabiegane, w zylach nóg gromadzi się nadmiar krwi, a proponowane ułożenie ciała powoduje łagodny jej odpływ. Choroby nóg są obecnie powszechne. Warto więc pomysłować o tożsamość z wygodnym materacem, na którym nogi zaznają relaksu.

Potrzebne oparcie

Rama łóżka, tapczanu czy stelaża tym lepiej służyłby wypożycznikowi, im łatwiej można ją dostosować do różnych potrzeb. Powinna być ustawiona poziomo, kiedy chcemy udać się na nocny spoczynek, ale jeśli np. w niedzielę rano mamy ochotę zjeść śniadanie w łóżku, to wysoko uniesione oparcie będzie bardzo wygodne. Nowoczesne meblarstwo proponuje tu interesujące rozwiązania techniczne. Cały korpus łóżka (nie tylko oparcie) można dowolnie i zupełnie łatwo ustawiać różnym mechanizmem. Bardziej wyrafinowane konstrukcje wyposażone są w silniczek elektryczny, reagujący na polecenia elektronicznego pilota. Można uzyskać cztery różne ustawienia.

Opracowała:
B. Lemkowska

Głowa i stopy lekko podniesione stwarzają najlepszą warunki do odpoczynku w ciągu dnia. Krew krąży wtedy swobodnie.

Ręcznie lub za pomocą elektrycznego silnika regulujemy wysokość części stelaża, pod głowę, plecy, udami i stopami.

Części stelaża można ustawić w zadanym położeniu z milimetrową dokładnością.

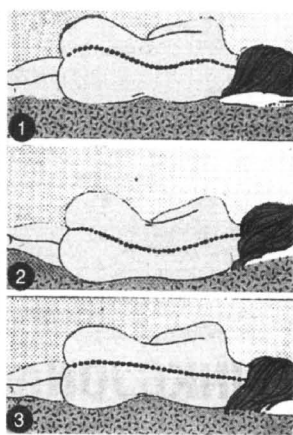
Jeżeli stelaż podtrzymujący podłóżka jest ustawiony wysoko, to stawy szyi i kolan całkowicie się odprężają.

może powodować po dłuższym okresie nawet trwałe skrzywienie kręgosłupa. Podłoże, które ma sztywne nierówności, w jednym miejscu jest wypukłe, a w drugim wklęsłe (rys. 2), jest przyczyną częstych bólów głowy i mięśni karku. Pełnię wypoczynku można osiągnąć wówczas, gdy kręgosłup może przyjąć swoją naturalną pozycję. Przy ułożeniu ciała na boku (rys. 3) powinien on mieć linię zdecydowanie poziomą.

Relaks dla nóg

Wieczorem już zupełnie nogi nie czuję - twierdzi wiele pań, może nawet wszystkie. Ta dolegliwość wynika najczęściej z niewydolności krążenia w nogach, nadmiernie obciążonych codzienną krzątaniną. Znaczną

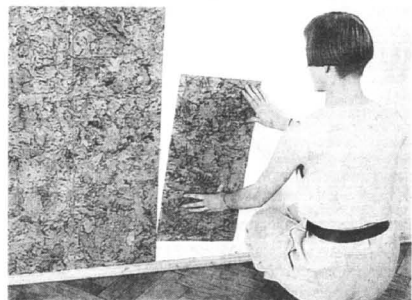

Ocieplenie ścian szczytowych

Przemarzające ściany są zmorą wielu mieszkań. Należy je więc zabezpieczyć przed utratą ciepła.

Bardzo prosty i niezbyt pracochłonny sposób ocieplenia ściany szczytowej to pokrycie całej powierzchni dość grubą tkaniną ozdobną, np. kilimem cepeliowskim. Do górnej krawędzi kilimu przyszywamy metalowe koleczka lub петельki udziergane z druty. Kilim wieszamy na niewielkich gwoździach.

Można również ocieplić ścianę, ustawiając przy niej regał, tzw. mebleściankę. Do jej pleców przybijamy styropian cienkimi gwoździkami z dużymi łebkami, pod którymi umieszczamy podkładki z cienkiej, ale sztywnej tektury. Żeby płyty styropianowe stykały się z tynkiem, kilujemy

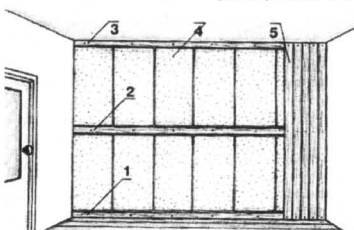
Trzy listwy ułożone poziomo (przy podłożu w srodku i pod sufitem) potrzebne są na ścianę o wysokości 2,5 m (w starym budownictwie potrzebne będą prawdopodobnie cztery).

Między listwami umieszczamy między innymi listwy (1, 2, 3). Jeśli przyklejona płyta jest za krótka, mocujemy ją, kilując styropian drewnianymi listwami o odpowiedniej grubości. Płytę narożnikową przymocowujemy na końcu, bo narożniki są najczęściej krzywe.

Na ścianie obłożonej styropianem kładziemy boazerię lub listewki drewnopodobne. Przybijamy je gwoździkami do poziomych listew (1, 3). Aby nie zniszczyć powierzchni drewna, do listwy środkowej (2) przybijamy listewki cienkimi gwoździkami, tzw. szpilkami.

Gotową boazerię malujemy nietoksycznym lakierem wodnym do drewna (puszka wystarczą na pokrycie ok. 12 m²) lub wcierniamy szmatką pastę woskową, aż do uzyskania niewielkiego połysku.

Oprac. B.L.
zdjęcia M. Kluczyk

Dwustopniowy sposób ocieplania ściany szczytowej. Między listwami z drewna (1, 2, 3), umieszczamy styropian (4) i ukrywamy go pod ozdobną boazerią (5).

Wzdłuż linii przyklejamy długie listwy (4) i ukrywamy go pod ozdobną boazerią (5). fiamastra wyznaczamy linię cięcia. Wzdłuż linii przyklejamy długie listwy (4) i przycinamy styropian krótkim nożem. Wycięte płyty

Wycięte płyty

PARKIET
DĘBOWY I BUKOWYOKLEINY SOSNOWE
I LIŚCIASTETARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ
OFERUJE

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FERNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 672-13-60 do 62
fax 0-58/ 672-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

do domu i do biura

biurka krzesła
regaly

niezwykle atrakcyjne ceny

stała wyprzedaż mebli biurowych,
krzesel i foteli

MEBLE MOŻNA OBEJRZEĆ I KUPIĆ CODZIENNIE W GODZINACH 10.00-15.00 W NOWEJ SIEDZIBIE

TCZEW, UL. JAGIELLOŃSKA 55

EVEREST TELEFON 317-153 KONTAKTOWAĆ SIĘ Z PANIĄ DANUŃĄ CIESIELSKĄ EVEREST

NAJTAŃSZE WODOMIERZE
W POLSCE

na ciepłą i zimną wodę 1/2" i 3/4"
z wewnętrznym zaworem zwrotnym

PIECE C.O. na miał

-ekologiczne,
oszczędne

ładowanie 1 raz na 24 godz. dla domków
i przedsiębiorstw (od 12 : 2000 kW)

SPRĘŻARKI-HYDROFORY-
POMPY (również spalynowe) -
WENTYLATORY-SPAWARKI-DRABINY-
KOŁKI-DYBLE

oraz wszystko na zamówienie

PH „AMET” Tczew, ul. Gdańska 7
tel. (069) 31-31-88
tel./fax (069) 31-17-47

83-000 Pruszcz Gdański
ul. Grunwaldzka 64
tel./fax 682-37-31

STOLARKA
ALUMINIOWA

okna, drzwi,
witryny sklepowe,
ścianki działowe

pomiary, wykonanie, montaż

APARATURA
KONTROLNO-POMIAROWA
AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA

ATTA-TECH s.c.

manometry, termometry
- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne,

przekazniki, styczniki

POLNA Przemysł

repol.s.a.

siłowniki PKA, ZAP
rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica

lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec
wodomierze, ciepłomierze
- METRON, POWOGAZ

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A, tel./fax (058) 551-54-32, tel. (058) 550-38-41

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

Smartbury to opel

Od 1 grudnia ub.r. Opel Bank SA wprowadził nowy sposób finansowania zakupu samochodów opel. Podstawową zaletą tej formy tej sprzedaży nazwanej Smartbury - zakup z głową - jest obniżenie wysokości miesięcznej raty spłaty kredytu. Wszystkie formalności załatwane będą w ciągu 30 minut.

Zasady w momencie podpisania umowy kredytowej ustalana jest wysokość ostatniej raty spłaty kredytu, zwanej „ratą bankową” (bazującej na spodziewanej przyszłej wartości auta po zakończeniu okresu kredytu).

Odroczenie spłaty tej raty pozwala obniżyć wysokość miesięcznych spłat kredytu. Na zakończenie kontraktu klient będzie mógł zatrzymać samochód, spłacając „ratę bankową” lub refinansując w Opel Banku całość lub jej część. Będzie mógł również sprzedać auto autoryzowanemu dilerowi i uzyskanymi środkami spłacić „ratę bankową” i pozostawić kwotę na nowy samochód. Smartbury będzie dostępny w sieci autoryzowanych dilerów Opla równoległe z innymi, tradycyjnymi formami kredytów. A.S.

36x Aral

Do 35 stacji benzynowych należących do niemieckiego koncernu naftowego Aral dołączyła placówka we Wrocławiu. Z danych spółki Aral Polska wynika, że pod względem liczby obiektów postawionych w Polsce przez zachodnie koncerny Niemcy plasują się na trzeciej pozycji.

Wyprzedza ich Shell (67 stacji) i Statoil (60). Zaraz za Aralem znajduje się British Petroleum (35).

Niemcy zaplanowali, że do końca 2002 roku zainwestują w Polsce około miliarda złotych i uruchomić pod swoim szyldem 100 stacji. Budowa każdej z nich kosztuje średnio 5,2 mln zł, z których ok. 30 proc. przeznaczają się na inwestycje związane z ochroną środowiska. Przychód spółki Aral Polska wyniósł w 1996 roku - 147,84 mln zł (rok wcześniej - 43,04 mln zł). AS

Alufelgi ze strefy

Spółka Stahlschmidt and Maiworm wykupiła 2,6 ha gruntu i halę na terenie tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, gdzie wybuduje fabrykę felg. Zakonczenie inwestycji planowane jest na połowę przyszłego roku. Fabryka rocznie będzie produkować około 600 tys. felg aluminiowych.

NAJDRAPIEŹNIEJSZY FORD

Już krótko, podczas marcowego salonu motoryzacyjnego w Genewie, nastąpić ma europejska premiera najmniejszego dziecka Forda, ogólnie już znanego za najbardziej dzielne i dynamiczne coupe świata - sportowego cougara. Jest sporo większy od innego „dzikiego kota” tej samej marki - forda pumy.

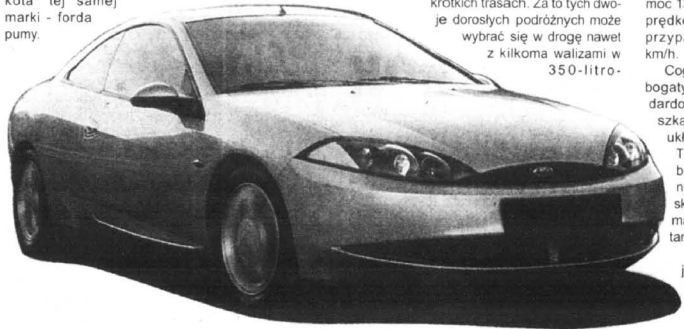
O ile puma porusza się na podwoziu fiesty, o tyle cougar zbudowany został na mocno „podrasowanej” płycie podłogowej mondeo, oczywiście z całkowicie nową karoserią. Dosłownie każdy podzespoł, mający wpływ na dynamikę pojazdu, został jej podporządkowany tak, by zadławić najbardziej wybrednych amatorów sportowej jazdy.

Ford cougar, przy swoich 4,7 metra długości - jak przystało na rasowego wyciugowca - gwarantuje komfortową podróż, ale tylko dla dwóch osób - na przednich siedzeniach. Dwa foteliki tylnie nadają się co najwyżej do przewożenia dzieci i to raczej na krótkich trasach. Za to tych dwoje dorosłych podróżnych może wybrać się w drogę nawet z kilkoma walizkami w 350-litrowym bagażniku, do którego łatwy dostęp gwarantują szerokie tylne drzwi.

Ten praktyczny, ale niewątpliwie drańcza napędzany będzie do wyboru albo 4-cylindrowym, 16-zaworowym silnikiem ZETEC o pojemności 2.0 l, albo 24-zaworową jednostką V6 DURATEC o pojemności 2.5 l. Pierwsza daje moc 130, a druga - 185 KM, zaś prędkości maksymalna w obu przypadkach - powyżej 220 km/h.

Cougar oferowany będzie z bogatym wyposażeniem standardowym, łącznie z 4 poduszkami powietrznymi, ABS i układem kontroli trakcyjnej TCS. Niewątpliwym wpływ na bezpieczeństwo podróży mieć też będą bardzo skuteczne hamulce z dwoma parami wentylowanych tarcz.

Cougar w sprzedaży pojawić się ma jesienią, ale w Polsce nie wcześniej niż w roku 1999.

WAGON PRIMERY

Wkrótce trafi na nasz rynek kolejna wersja nissana primery - wagon. Japończycy konsekwentnie trafiają w gusta Europejczyków, coraz bardziej zainteresowanych zakupem aut typu kombi, jako swego rodzaju alternatywy dla modniejszych, ale z reguły droższych vanów.

Większość układów nowego auta pochodzi wprost od podstawowej wersji primery, na czele z nowatorskim tylnym zawieszeniem (poprzeczna belka

skrzętna), zapewniającym pewne trzymanie się drogi i duży komfort podróżowania.

Także silniki pochodzą będą od znanej już na

naszym rynku limuzyny primery. Warto jednak wiedzieć, że na razie do własnych potrzeb Japończycy wyposażyli wagon w mocniejsze, 190-konny silnik o pojemności 2,1, a także bezstopniową, automatyczną skrzynię biegów. Do Europy ten silniejszy i bardziej komfortowy w prowadzeniu nissan primera wagon tra-

fić może nie wcześniej niż w roku 1999.

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY
do samochodów
OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIEŻAROWYCH
AUTOBUSÓW

sprzedaż
montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 552-22-31, 552-28-14
fax 552-28-41

GDAŃSK: ul. Jana z Kolna 34 tel. (058) 520-638 wew. 3
BYDGOSZCZ: ul. Młochowska 7 tel. (52) 51-37-59
BRANISZCZ: ul. Toruńska 37 tel. (53) 79-79
BRANISZCZ: ul. Kościelna 51 tel. (53 45 43) 20-67
GRUZIADZ: ul. Młochowska 7 tel. (59) 402-94-97
KOSZCZYNA: ul. Kluczkowa 19 tel. (59) 686-33-92
LEBORK: ul. Skoczylasa 20 tel. (59) 62-56-64
SŁUPSK: ul. Gdanska 8 tel. (59) 42-59-29
TŁUMACZ: ul. Głowackiego 24 tel. (59) 31-06-05
STRASBURG: ul. J.P. II 18 tel. (096) 182-55-57

NOWY RENAULT Master

23
wersje nadwozia

RENAULT
Assistance

24 h

ROZCZYNNY KOSZT
KREDYTU

11%
86

Autoryzowany Partner Renault zaprasza:

koncesjoner RENAULT G. i Z. NOWAK
Kębłowo k. Wejherowa

tel. (058) 678-25-37, 678-25-38, fax 678-20-53
tel. kom. (090) 503-911

RENAULT
Master

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIE

HURTOWNIA OPON

oferuje współpracę wulkanizacjom, sklepom
wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

BRIDGESTONE MICHELIN PIRELLI DUNLOP Firestone KLEBER CEAT

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalatka 14 A, tel. (058) 552 07 69, tel./fax 552 06 29, tel. 552 06 11
Gdynia, ul. J. Wisniewskiego 32, tel. (058) 620 69 71, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (0591) 42 36 23

AKUMULATORY
PROSTOWNIKI
OWIEWKI, DYWANIKI
KOŁPAKI (WSZYSTKIE TYPY)
OLEJE SAM., KOSMETYKI
LAMPY, AKCESORIA

PIASTÓW

SKLEPY PATRONACKIE

● Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. (069) 310-02 ● Starogard Gd., ZAKŁAD ZAPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Polna 1, tel. (069) 16-289-54 ● Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1 ● Kartusy, T.DERA, ul. Gdanska 28 ● Kościerzyna, „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58 ● Kościerzyna AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 86-33-61 ● Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska ● Wejherowo, Mot-Pol. B i Cz. Kamilec, os. Chopina, tel. 672-10-10 ● Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdanska 14, tel. 672-55-84 ● Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żytnia 25, tel. 6741-484 ● Bytów, ZUPH SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7b, tel. 059-36-93 ● STACJA PALIW Miernychowice 1, tel. (0531) 727 03 ● ZAKŁAD MECHANIZACJI POJAZDÓW I SPRZĘTU ROLNICZEGO Kosobudy k. Brw., tel. (0531) 831 80, ● HELP-ROL Somonia, ul. Siemiana 2, tel. (084) 13-97 ● Gdynia, MOTPLUS, ul. Spokojna 3, tel. 6-602-212-377 MOTPLUS, ul. Chylnowska 60, tel. (058) 663-18-88 ● ZPUH „NOWPOL” M. Nowopolska, Polpin, ul. Ks. Sychty 5

CAŁKOWICIE BEZOBSŁUGOWY
Po raz pierwszy w polskich
akumulatorach wskaźnik naładowania.

PH „MAKRO” HURTOWNIA
Przedstawiciel na woj. gdańskie
czynna od 8.00 do 16.00, tel. 0601 311 054, 0601 311 056
tel./fax 309-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk-Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

